новини і оголошення

Чернігівщина

№10(723) 7 березня 2019 року

Соняшник у снігах

Валентин Бідний

За Плисками, які є адміністративним центром однойменної ОТГ, на полях чорніє соняшник. Це, як кажуть в народі, «падалка» – самосійний соняшник. Належить він місцевому сільгосптовариству ТОВ «Плиски-Агро». Підприємство – доволі потужне з власними складами, парком сучасної сільгосптехніки та зерносушарками, тож неприбрані поля виглядають дещо дивно. Виявляється, що землі захаращені не з вини товариства, а через дії Держгеокадастру та сільської ради, які вже третій рік поспіль оскаржують в судах першочергове право оренди 585 гектарів найдорожчої в окрузі землі. За цей час «Плиски-Агро» понесло багатомільйонні збитки, а бюджет ОТГ недоотримав значних сум, які обраховуються мільйонами гривень.

У Плисках платять найбільше в окрузі

Директор ТОВ «Плиски Агро» **Валентин Бідний** родом із Бобровиці. У Плисках працює без дещиці десять років. В агрономії розбирається не гірше за кандидата сільгоспнаук – доказом тому показники врожайності та якість зернових. Беручи приклад із відомого земляка **Леоніда Яковишина**, Валентин Миколайович та партнери у рослинництві основну ставку зробили на кукурудзу. Вона у господарстві – основна культура, справжня королева полів. Окрім кукурудзи, тут вирощують соняшник і пшеницю, якою розраховуються з пайовиками. До речі, в Плисках – найвища нормативно-грошова оцінка землі – у межах 120 тисяч гривень за один гектар ріллі. Якщо взяти, наприклад, сусідній Сиволож, де така ж земля, то там вона дешевша удвічі, а отже пайовики отримують менше. Власникам земельних паїв за оренду землі господарство платить 9 відсотків, а це – 9300 гривень «чистими» на руки. Сусідні господарства, які, як вже згадувалося, працюють на такій самій землі, платять також 9 відсотків, але через занижену нормативно-грошову оцінку люди отримують на руки мізерні 5 тисяч гривень. Втім, у більшості населених пунктів округи не платять і того. Що говорити, коли у Хорошому Озері, де працює відома корпорація «Кернел», пайовикам, які забажали забрати землю, не виплачують мізерні 2,5 тисячі гривень орендної плати. І управи на латифундистів не знайти – на все одна відповідь: «Подавайте в суд!».

Втрачені мільйони

У Плисках слово «суд» на слуху вже третій рік. З серпня 2016 року триває судова тяганина між ТОВ «Плиски-Агро» та Головним управлінням Держгеокадастру у Чернігівській області (з винесенням судових рішень не на користь останнього). Причиною судів – заблоковані чиновниками Держгеокадастру 585 гектарів земель державної власності, на які господарство має переважне право оренди.

«Починаючи з квітня 2016 року – більше, ніж за півроку до закінчення терміну дії договору оренди землі – ТОВ «Плиски-Агро» неодноразово зверталося до Головного управління держгеокадастру у Чернігівській області з листами про намір товариства продовжити дію договору оренди землі, не заперечуючи при цьому проти зміни деяких істотних умов договору (в тому числі підвищення розміру орендної плати – до 8 відсотків), – каже один із засновників господарства **Валерій Новицький**. – Але кожного разу товариство отримувало безпідставну відмову від представників Держгеокадастру, якими фактично цинічно ігнорується переважне право ТОВ «Плиски-Агро» на поновлення зазначеного договору оренди землі».

Як наслідок – третій рік триває судова тяганина. Після того, як юристи ТОВ «Плиски-Агро» виграли всі суди у Головного управління Держгеокадастру у Чернігівській області, третьою стороною судового процесу виступила… Плисківська сільська рада, яка за гроші платників податків найняла недешевих столичних адвокатів.

«Ми платимо податки, а вони за наші ж гроші нацьковують на нас адвокатів,– обурюється Валентин Бідний. – В результаті – програє громада. Так, за два роки бюджет Плисок недоотримав мінімум 2 мільйони гривень. Це – освітлення, ремонт доріг, ремонт дитячого садочка. Цим коштам можна було б знайти застосування».

с.4

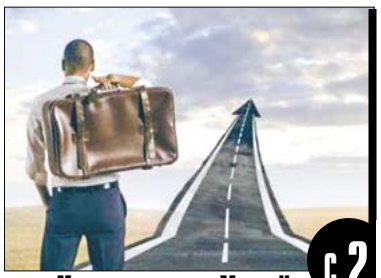

с.2

Куди заведе Україну гастарбайтерська економіка?

с.8

Що робити з новими платіжками за світло?

с.8

Ніжинська «Поштова станція» незабаром оновиться?

с.9

Про численні підкорення Говерли та залізних коней з уст… сільської вчительки

ТОВ «Земля і воля»
м. Бобровиця
Чернігівської області
запрошує на роботу
АВТО-ГРЕЙДЕРИСТА
067 401 80 09
Сергій Васильович

ДУМКА

Куди заведе Україну гастарбайтерська економіка?

Шлях до Європи – по африканських джунглях?

Може, варто закріпити в Конституції України нове привітання: «Слава гастарбайтерам»? Оскільки з нашими державними і політичними керманичами без гастарбайтерів не будуть виконані доленосні конституційні нововведення – шлях до НАТО і Євросоюзу.

Говорю це не так з іронією, як серйозно. Бо за останні чотири роки найбільш динамічно розвивалися саме офіційні перекази від наших співвітчизників з-за кордону: з 3 мільярдів доларів у 2014 році до 11 мільярдів – у 2018-му. За оцінкою Європейського банку реконструкції та розвитку, це забезпечило майже 10 відсотків внутрішнього валового продукту України. Також це трохи менше, ніж усі податкові надходження в країні, це еквівалент усіх митних надходжень і два бюджети Міністерства оборони, це – мало не в 10 разів більше, ніж прямі іноземні інвестиції в країну, це – в 5 разів більше, ніж заплановані бюджетні витрати на ремонт доріг.

Чому б не славитись? І користь є від цього інвестування: допомагає утримувати курс долара від злетів, без цієї валюти сумнішими були б темпи зростання ВВП. Але гастарбайтери не наповнюють український бюджет, не латають «чорну дірку» у Пенсійному фонді, яка в цьому році розшириться до 167 мільярдів гривень (у 2018 р. – 139 мільярдів грн), бо передбачаються мізерні прирости нових платників податків. Та й де вони візьмуться, ті нові платники, коли кожні 30 секунд в середньому один українець перетинає кордон у пошуках заробітку?

Думаєте, наш «євроуряд» щось робить для гальмування цієї ганебної тенденції, яка катастрофічно загрожує економіці України, негативно впливає на демографію? Де там – навіть не пробує щось робити. Зате будує плани, як оподаткувати потік грошей від вимушених заробітчан, котрі виконують за державу і соціальну місію: дотують батькам жебрацькі пенсії, забезпечують дітям нормальні умови для проживання без соціальної допомоги, дофінансовують дошкільні, шкільні, медичні та інші заклади.

Чи підстрибне вище гастарбайтерська економіка від оподаткування переказів із-за кордону? Переконаний, що рухне й ця, єдина, динаміка зростання. Бо й без недолугої затії вже насувається адаптування наших заробітчан у іноземних суспільствах. Хоч ще недавно виїзди українців на заробітки за кордон мали тимчасовий характер, а останні роки час перебування їх вдома неухильно скорочується. Приїжджають побачитися з рідними – і повертаються в країни, котрі годують їхні родини. Українська держава для них – гірше мачухи? Замість цивілізованого економічного прориву, в Україні побудована економіка, що базується на боргах, субсидіях і грошах, зароблених співвітчизниками в чужих економіках.

Чи може країна жити інакше? Не тільки може, а й зобов'язана. Адже маємо для цього всі необхідні ресурси, зокрема й фінансові. Втім, міжнародні експерти б'ють тривогу: сотні мільярдів гривень поглинаються в нескінченних схемах, монополіях, корупції, на митницях, на вході й виході державних підприємств.

Вітчизняні ж «огіднені» експерти люблять розповідати перед телекамерами, які вони знавці заокеанського і європейського досвіду побудови інакшого життя, цивілізованого, добротного. Але вони мастаки лише на підвішені язики. Розуму, видно, бракує навіть на усвідомлення загальнодоступного вчення Великого Тараса: «Учітесь, читайте, і чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь». Це актуально й для сучасної України, яка має й власний досвід фантастичних темпів економічного зростання. Але…

Леонід Яковишин

Втрачено унікальні шанси

Перший шанс втратили більше десяти років тому, коли економіка країни входила до числа економік світу, які розвивалися найдинамічніше. Прямі іноземні інвестиції сягали за 11 мільярдів доларів у річному вимірі. Темпи зростання ВВП легко долали семивідсотковий рівень, доходило й до 12 відсотків. Західний капітал заполонив країну. Зарплата простих людей була належна, враховуючи низькі комунальні платежі й такі ж ціни на продукти харчування і промтовари. Люди активно замінювали радянські автомашини на іномарки із салонів. Обзаводилися житлом, аж до преміум-класу.

Потім нагрянула світова криза, яка в нашій країні загострилася державно-політичною нестабільністю. Втім, після цього минуло більше десяти років. Цивілізовані країни давно оговталися і перевершили втрати від кризи. Наше ж суспільство й не переставало тонути у політичних протистояннях, що призвело й до кривавого Майдану. Після цього взятися б за розум, почати будувати євростандарти з чистого аркуша. Але через недалекоглядність суспільства й зажерливість та недоумкуватість керманичів втрачено й другий унікальний шанс стати Україні справді європейською державою. Бо замість демонтажу вже укоріненої корумпованої системи, затіяли дику люстрацію і демонтаж пам'ятників на телекамери. Цим гортанним піаром прикрилися від народу й власники приватизованої Революції гідності: з медовими обіцянками дорвалися до влади, щоб модернізувати та реконструювати корупційні схеми, а «відкатні» – ще й добудувати.

«Огіднені» лідери майстерно зіграли й на майданній демократії: з голосу революційної маси обрали перший «очищений» уряд. Потім швидко поміняли «народно-вуличних» міністрів на своїх – кумів і земляків.

І накрила Україну суцільна ідіотія. Економіка скотилася назад у мінусову зону – до 10 відсотків. Діставши дна, минулого року нібито незначний ріст показала. І то, думаю, лише для того, щоб виправдати європейські зарплати топ-чиновників. Вдумаймося: за зарплатами і преміями вони увійшли в трійку найбільш високооплачуваних колег у розвинених країнах Європи. А от результати їхньої роботи не йдуть ні в які порівняння. Скажімо, на сьогодні ВВП України на третину нижчий від докризових значень. А прогноз зростання такий, що рівня Білорусі досягнемо хіба що через 26 років, а Польщі – через 60 років. Дефіцит зовнішньої торгівлі за 9 місяців минулого року сягнув шести з половиною мільярдів, що на 61 відсоток більше, ніж дефіцит за відповідний період 2017 року. І за такі економічні результати – такі винагороди, що в сотню разів більші, ніж в тих, хто наповнює бюджет?

Дохазяйнувалися до того, що торік імпорт аграрної продукції зріс на 17 відсотків (на 5,5 мільярдів доларів). З Польщі збільшили завезення в Україну агропродукції на 556 мільйонів доларів – слава українським гастарбайтерам!

Можна й далі називати ганебні втрати України в побудові обіцяного на Майдані щасливого життя для всього народу, але не робитиму цього, а назву давно відому причину «національної ідіотії». На думку авторитетної міжнародної організації, антикорупційні заходи у Нігерії, Ефіопії, Еквадорі, Замбії, Перу, Сальвадорі, Алжирі, Танзанії та десятках інших країн ефективніші, ніж в Україні.

Виходить, що шлях України до Євросоюзу, закріплений у Конституції, пролягає африканськими джунглями?

Це риторичне запитання ставлю нашим вождям. Сам же добре знаю, що шлях до європейських стандартів починається… і в Бобровиці. Якщо ж бути точнішим: перші кроки тим шляхом зробили ще на початку 90-х минулого століття. Саме тоді наше товариство «Земля і воля» взяло курс на організацію сільськогосподарського виробництва європейського рівня.

Якщо в державі гастарбайтерська економіка, то в нашому господарстві економіка майбутнього

Про втрачене десятиліття для розвитку українського суспільства прочитав у тижневику «Дзеркало тижня». Наведені там факти порівняв з давно мені відомими. На базі їх і зробив аналіз десятирічного падіння української економіки. Водночас осяйнув і порадував мене інший незаперечний факт: у десятилітті втрат для державної економіки і взагалі розвитку суспільства наше товариство «Земля і воля» навпаки добилося небувалих результатів у виробництві, фінансах, піднятті добробуту працівників і пайовиків землі, у соціальній відповідальності перед громадами, у яких орендуємо землю. Підтверджую це офіційними показниками.

У кризовому 2009 році наше господарство зібрало 147 тисяч 535 тонн зерна, в тому числі 132 тисячі 537 тонн кукурудзи при урожайності 55,6 центнерів.

Минулого року намолотили 315 тисяч 240 тонн зерна, з якого кукурудза становить 310 тисяч 540 тонн, урожайність – 102,4 центнера.

У 2009 році одержали прибутку 118 мільйонів 696 тисяч гривень, торік прибуток склав 692 мільйони гривень.

З ростом прибутку зростає й добробут працівників. Якщо в 2009 році фонд оплати праці становив 34 мільйони 310 тисяч гривень, то в 2018-му – 192 мільйони 14 тисяч гривень. Відповідно збільшилася й середньомісячна зарплата: з 2127 гривень у 2009-му до 12530 гривень у минулому році.

Такі виробничо-фінансові показники дають можливість протягом двох останніх років платити чи не найвищу в Україні орендну плату за земельні паї – 18 відсотків від нормативної вартості паю.

Торік майже 50 мільйонів гривень витратили на будівництво і ремонт доріг загального користування, мільйони виділяємо на соціальні потреби, на благодійний фонд. Щороку десятками мільйонів збільшуємо відрахування до бюджету, Пенсійного фонду, платимо щораз більший військовий збір. Ведемо широке житлове будівництво для наших працівників.

Щоб усього цього добиватися, треба і на хвилину не забувати про розвиток виробництва. Навіть у ще кризовий 2009 рік господарство вклало в капітальне будівництво 26 мільйонів 392 тисячі гривень власних грошей. У наступні роки капіталовкладення збільшувалися… аж до 364 мільйонів гривень у 2017 році і 342 мільйони – торік.

Це господарство я очолюю протягом 49 років, з них майже 30 років присвятив впровадженню кращих світових моделей економіки сільськогосподарського виробництва. Один Господь знає, скільки бюрократичних, корупційних, нахабно хабарницьких і чисто ідіотичних перешкод довелося подолати на цьому шляху. І продовжую долати – здається, немає цьому ні кінця, ні краю. Але ні світові кризи, ні «двірцеві перевороти», ні політична гризня, ні ідіотична патріотія, ні чиновницька недолугість, ні дурдомівські правопорядки не в силах були зіштовхнути наш колектив (1300 працівників) з правильно обраного шляху розвитку.

На превеликий жаль, вся та боротьба з різними проявами ідіотії дуже негативно впливає на темпи розвитку виробництва, отже й на створення нових робочих місць, зрештою – на додаткові бюджетні відрахування.

Скажімо, не збулася моя мрія наростити стотисячне поголів'я свиней. Країну наповнили імпортними м'ясними відходами, ще гірше – виникла реальна загроза знищення поголів'я свиней штучно введеним карантином через нібито спалах чуми. Так було знищено Калитянський комплекс, а в Бобровиці – свиноферму «Світанок». Безліч прикладів по Україні. Під приводом карантину можуть заблокувати реалізацію всієї продукції господарства, зокрема й зерна. Який фінал для колективу – самі здогадайтеся.

Не втілені мої проекти з розширення виробництва насіння кукурудзи американських гібридів. Світові фірми США готові розширювати співпрацю, але українська бюрократія ставить перепони для створення зрошувальної системи для насіннєвих площ, придумує правові нестиковки.

Через бюрократію не побудовані підприємства з переробки зерна кукурудзи. Більше того, заморожене виробництво круп і борошна з кукурудзи: російські і білоруські ринки нам перекрили, а на європейські немає державних квот.

Вже не говорю про великі додаткові фінансові витрати на боротьбу з державною ідіотією в судах, різних інших державних установах. Додатковий правовий відділ тримаємо.

Глибоко переконаний, що далеко не одним нам так працюється в нашій державі. Далеко й далеко не одинокі й з успішною економікою. Чому ж тоді наше вдовине суспільство в цілому так «ковбасить» від «національного бардаку», від якого увесь цивілізований світ за голови хапається? Кидаються дружні країни нам допомагати, але та допомога для управлінської команди – як додаткова «ширка». Бо те, що вони витворяють останні роки, а особливо перед виборами, інакше, як несповна розуму, не назвеш. За «золоте корито» горла перегризають одне одному. І це затівають не агресори, а вчорашні і сьогоднішні владні й партійні соратники, всі як один – патріоти України.

Чули б, що про них говорять наші трудівники! І правильно говорять. Оскільки наші люди бачать, як можна, навіть у складних умовах, розбудовувати економіку, заробляти гідну зарплату, гідне поповнення державної скарбниці, зрештою заробляти кошти для розвитку своїх громад.

Одного ще не навчилися наші люди: в шию гнати державних керманичів, вкупі з депутатами і горлатими політиками, які не вміють працювати так ефективно, як працюють вони – наші хліботрударі. Та не втрачаю надію: вже і в цьому починають прозрівати й науку народовладдя освоювати. Саме такому народу можна й «Слава!» сказати. Поки що – авансом.

Леонід ЯКОВИШИН,
Герой України, генеральний директор ТОВ «Земля і воля», кандидат економічних наук, публіцист

Дорогі жінки!

Прийміть найщиріші вітання з яскравим весняним святом краси, гармонії та кохання!

Щиро дякую за вашу доброту, жіночу мудрість, самовідданість, які так потрібні у цей непростий час.

Бажаю лише приємних емоцій, яскравих вражень, щастя й успіхів. Нехай у вашому житті панують добробут, мир і злагода, а вірними супутниками кожної з вас завжди будуть віра, надія та любов.

З повагою,
заступник голови обласної ради
Арсен ДІДУР

КОРУПЦІЯ

Голову Деснянської ОТГ спіймали на хабарі

Нещодавно військові прокурори затримали голову Деснянської ОТГ Юрія Осташевського під час отримання хабара. 27 тисяч гривень чиновник вимагав за незаконне виділення земельної ділянки.

«Затриманий вимагав ці гроші та одержав їх від представника комерційного товариства за виділення земельної ділянки поблизу селища площею 0,15 га для розміщення автозаправної станції», – йдеться у повідомленні Національної поліції.

Саме при отриманні зазначених коштів голову затримали військові прокурори Деснянського гарнізону Центрального регіону України та повідомили йому про підозру у вчиненні злочину, передбаченого статтею 368 частиною 3 Кримінального кодексу України «Одержання хабара в особливо великому розмірі або службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище». Якщо провину голови доведуть, то йому загрожує конфіскація майна, позбавлення волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю протягом трьох років.

Наразі голову Деснянської ОТГ взяли під варту на 2 місяці із правом внесення 153 тисяч гривень застави. Таке рішення прийняв 27 лютого Козелецький районний суд.

До слова, Деснянська ОТГ була в п'ятірці перших громад на Чернігівщині, які вирішили об'єднатися у 2016 році. До неї входять населені пункти Десна, Косачівка, Лошакова Гута, Тужар, Сорокошичі, Короп'є, Морівськ, Рудня, Отрохи, Бір. Тепер ця громада стала першою на Чернігівщині, де чиновник такого рівня не втримався від хабара.

Марія ПУЧИНЕЦЬ

Не по-європейськи, Ваша честь!

Народний депутат, кандидат у Президенти України Олег Ляшко рішуче вимагає «приземлити» космічні зарплати, жалувані владою українським суддям.

Із космонавтами зрозуміло. Люди, вирушаючи у Всесвіт, ризикують найдорожчим – життям. Реально ризикують! А чим ризикують, скажімо, судді? Мантією? Так вона ж коштує аж... 2200 гривень! Хіба для суддів це гроші при нинішніх їхніх зарплатах?

Жарти жартами, а чинна влада піднесла чинних суддів на таку висоту, яка ще у минулому столітті багатьом і не снилася! Тут уже не рік за два, а рік за десять! Чи справедлива така соціальна... справедливість?

– Ні! – рішуче заявляв і заявляє лідер Радикальної партії Олег Ляшко. – Держава втратила контроль, а наші судді, схоже, – совість. Судіть самі. Сумарна зарплата судді Верховного суду України разом із коштами на оздоровлення перевищує 130 тисяч євро на рік. Це найвищий (після Шотландії) суддівський дохід у Європі!

Ці та інші не менш вражаючі дані наводить Олег Ляшко в своєму законопроекті щодо збалансування шалених винагород українським суддям, які є захмарними навіть для європейців. Цей важливий документ зареєстрований у Верховній Раді.

Із Пояснювальної записки до проекту Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо радикального обмеження шалених суддівських винагород та забезпечення пропорційності й збалансованості стосовно їх виплати»: «Щодо збільшення розриву між зарплатами суддів і середніми зарплатами по країні, то у Швеції цей розрив становить 30,2%, в Албанії – 24,9%. В Україні перевищення сягає від 20 до 40 разів, і такого розриву немає в жодній країні світу, тому питання вимагає негайного регулювання на законодавчому рівні».

Загалом, за підрахунками лідера фракції Радикальної партії, сума винагороди суддям Верховного суду та членам Вищої ради правосуддя в 65 разів вище мінімальної і в 27 разів вище середньої заробітної плати по Україні. Максимальна зарплата судді Вищого і Конституційного судів України може перевищувати мінімалку в 200 разів!

– Та ніде в світі таких астрономічних співвідношень оплати праці не існує! – обурюється народний депутат. – І проблема не лише в завищених окладах, а й у шалених надбавках та необґрунтованих пільгах служителям Феміди. Закон встановлює зарплату в місцевих судах у розмірі 30 мінімумів, в апеляційних – 50, у Верховному суді – 75. Але це тільки оклад! А ще надбавки до окладу, до 80% – за вислугу років, 15-20% – за науковий ступінь, 5 і 10% – за роботу із секретними документами. Ці три надбавки в максимальному розмірі сягають 110% і більше. А ще регіональний коефіцієнт – до 25%, а ще інші пільги, включаючи службовий транспорт, санаторно-курортне лікування тощо.

Прив'язуючись до мінімальної зарплати з часу запровадження цих норм в сумі 1600 грн (з 1.01.2017 р.), оклад судді Верховного суду становить 120 тисяч гривень (75х1,6). Максимальна надбавка – ще 132 тисячі. Набігає вже понад 252 тисяч. А з урахуванням регіонального коефіцієнта Києва набігає вже 315 тисяч на місяць і вище!, – підрахував лідер Радикальної партії.

Народний депутат України Олег Ляшко, вивчаючи проблему на європейському рівні, додав, що оплата роботи судді Верховного суду Польщі є втричі меншою і не перевищує 105-120 тисяч гривень, у Чехії, Латвії, Литві розмір суддівського доходу ще нижчий.

Несправедливим, за словами Олега Ляшка, є і той факт, що кошти на захмарні зарплати суддям не з неба падають, а йдуть із податків українців, включно, зрозуміло, з тими, які отримують копійчану мінімалку. Із сільського діда Івана, котрий усе життя «провкалував» на тракторі, й баби Марії, котра, ще й на світ не займалося, бігла на ферму корів доїти...

У своєму проекті закону лідер Радикальної партії пропонує обмежити розмір окладу служителям Феміди: судді місцевого суду – не більше 25 прожиткових мінімумів, судді ВСУ – не більше 45 прожиткових мінімумів, а також скасувати регіональні коефіцієнти та знизити доплати. За його словами, це дасть змогу уникнути дисбалансу і несправедливості в оплаті праці.

– Ми вимагаємо, щоб мінімалка була хоча б 9000, а пенсія – хоча б 3000, – каже політик. – Хай діляться! Якщо на суддів є, то чому на простих людей нема?..

Нагадаємо про те, що раніше Олег Ляшко зареєстрував проект постанови, яким вимагає повернути до держбюджету 1,4 млрд грн премії керівників «Нафтогазу» і також привести їхні зарплати у відповідність із середніми по країні. Якщо кошти не повернуть добровільно, головний радикал країни обіцяє вдатися до репресивних заходів – добитися арешту рахунків очільника «Нафтогазу» Коболєва через суд.

Іван КИРІЯК,
«Сільські вісті» від 1 березня 2019 р.

Захмарні зарплати «приземлити», «приземлені» – підняти

Народний депутат, кандидат у президенти України Олег Ляшко зареєстрував у парламенті проект украй важливої постанови. Мова про вимогу до керівництва НАК «Нафтогаз України» повернути до державної скарбниці премії у сумі 45 мільйонів євро (1 мільярд 395 мільйонів гривень).

Величезні кошти за виграш у Стокгольмському арбітражі справи проти «Газпрому» керівниками «Нафтогазу» отримані, але тут же виведені на закордонні рахунки. А що ж державі? А нічого! Жодної матеріальної компенсації від російської компанії Україна не побачила.

«Із державного бюджету України залучалися величезні кошти на вирішення спору у Стокгольмському арбітражі на послуги юридичної компанії «Wikborg, Rein & Co DA Advokatfirma» та інших, а кошти, які нібито виграні в суперечці з ВАТ «Газпром», так і не повернулись до бюджету України», – йдеться у пояснювальній записці до документа.

Водночас, політик обурюється непрозорим режимом функціонування «Нафтогазу» та захмарними зарплатами у державному відомстві, які можуть сягати трьох мільйонів на місяць!

«В додатковій угоді до трудового договору від 13 квітня 2016 року вказується, що крім посадового окладу (1,041 млн гривень), голова Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» отримує щомісячну премію «на умовах і в розмірі відповідно до колективного договору підприємства». Відповідно до колективного договору, преміювання співробітників апарату НАК можливе на рівні до 200% посадового окладу. Перша половина з них (100%) виплачується в щомісячному режимі «за виконання виробничих функцій і завдань». Це означає, що систематична зарплата керівника НАК «Нафтогаз України» становить 2,082 млн гривень на місяць. Інші 100% виплачуються не системно за внесок у загальні результати роботи». В такому разі щомісячна сумарна винагорода голови Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» може досягати 3,123 млн гривень», – наголосив лідер Радикальної партії.

Окрім вимоги до керівництва «Нафтогазу» повернути незаконно нараховану премію, Ляшко вимагає від ГПУ відкрити кримінальне провадження щодо голови компанії Андрія Коболєва, а від Кабміну – не продовжувати з ним контракт, поки той не поверне гроші. Також урядовці мають привести у відповідність до законодавства зарплати посадових осіб усіх державних компаній, зменшивши їх розрив з середньою зарплатою по Україні, яка нині становить 10573 грн. Відзвітувати про виконання цієї постанови в разі її ухвалення урядовці мають до 1 квітня.

Поки одні жирують, народ бідує.

«Притчею во язиціх» є одна із найболючіших соціальних проблем. Її порушують на всіх зустрічах Олега Ляшка із рядовими українцями, котрі живуть не з премій «Нафтогазу», а з власного мозоля чи із жебрацьких пенсій.

– Субсидія справедлива тоді, коли її отримує людина, яка має копійчані доходи, – каже Олег Ляшко. – На одній із зустрічей до мене підійшла бабуся. Їй 80 років, має 1700 гривень пенсії. І що? Старенькій не дають субсидії через те, що її син, бачте, який вимушений працювати не вдома, а десь у Києві чи Польщі, прописаний на її житлоплощі. Або ще. На Дніпропетровщині мама, у якої троє дітей, поскаржилася на те, що тамтешні чиновники в ультимативній формі заявили: субсидії не дамо, поки не випишеш з хати дітей. Це ж просто знущання над беззахисними людьми! Тут і до ворожки не ходи: влада визначила такий порядок субсидій, зробила його жорсткішим із однією метою – за рахунок нужденних латати дірки в бюджеті. Це кричуща несправедливість!

Олег ЛЯШКО: *«Одразу після перемоги на президентських виборах я звільню від оподаткування мінімальну зарплату, відновлю соціальну справедливість. Українці повинні отримувати значно більші зарплати і не шукати щастя по закордонах!»*

На одній із зустрічей Олега Ляшка на Житомирщині народний депутат одержав записку такого змісту: «Скажіть, будь ласка, чи оподатковується мінімальна зарплата розміром 4173 гривні?».

– Так, оподатковується, – сказав політик, – а от чиновники, які одержують свої мільйонні «мінімалки», платять податки лише з суми до 50 тисяч гривень. Усе, що більше, не оподатковується. І дуже несправедливо, коли понад два мільйони українців, які отримують «мінімалку», платять такі ж податки, як і «нафтогазовий» мільйонер Коболєв із зарплатою п'ять мільйонів на місяць. Таку соціальну «справедливість» треба негайно ламати. І я це неодмінно зроблю!

Давно час, бо таких мільйонерів, як згаданий вище, на державній шиї стільки, що, дивись, та «шия» не витримає і зламається. Одним – сир зі сметаною, іншим (пенсіонерам і незаможним) – сухарі «від зайця». Чи на таку соціальну політику очікували і очікують люди?..

Іван КИРІЯК,
«Сільські вісті» від 22 лютого 2019 р.

ІМІДЖ

«Гриценко здатний здолати корупцію і забезпечити середню зарплату у 800 євро» – команда кандидата відвідала Чернігівщину

У п'ятницю, 1 березня до Чернігівщини з робочою поїздкою завітали представники команди кандидата на пост президента України Анатолія Гриценка, лідер Європейської партії України Микола Катеринчук та лідер політичної сили «Альтернатива» Єгор Фірсов.

Зокрема, вони провели кілька зустрічей з військовими пенсіонерами, ветеранами АТО та працівниками місцевих підприємств. Спочатку завітали до Чернігівського обласного клінічного онкодиспансеру, де провели зустріч з фаховими лікарями міста. Потім відвідали Чернігівський поліграфічний комбінат та комбікормовий завод. Під час візиту представники команди Анатолія Гриценка детально розповіли основні аспекти виборчої програми кандидата Гриценка та перспективи їх розвитку. Зокрема, піднімали питання несправедливого пенсійного забезпечення військових, економічного занепаду області, критичного рівня трудової міграції у регіоні. Присутні наголошували, що президентські та парламентські вибори 2019 року – це останній шанс для України на порятунок, а для українців – на гідне життя. Найбільше емоцій у присутніх викликало питання об'єднання демократичних сил навколо Анатолія Гриценка. Нагадаємо, якраз 1 березня відбулася прес-конференція кандидата у президенти України Андрія Садового, де він оголосив, що знімає свою кандидатуру на підтримку Анатолія Гриценка.

Микола Катеринчук, коментуючи об'єднання, зауважив: «Сьогодні час об'єднуватися навколо цінностей та програми. Роль особистості в історії ніхто не відміняв. Я впевнений, що усі, хто думають про майбутнє країни, а не про власні інтереси, знімуть свої кандидатури на користь єдиного кандидата, який здатен вивести країну з корупційного зашморгу, – Анатолія Гриценка».

Головна функція Президента в умовах війни – захистити країну. На думку Миколи Катеринчука, із цим завданням Анатолій Гриценко впорається найкраще, оскільки він один має військовий досвід і виховання, а також розуміння, що таке честь, обов'язок і гідність.

«Спільна робота на перемогу Гриценка – це той шлях, який мають сьогодні запропонувати суспільству всі демократичні сили. Європейська партія України, приймаючи рішення про підтримку Гриценка, виходила абсолютно з прагматичних мотивів, – каже політик. – Анатолій Гриценко був одним із найкращих міністрів оборони, і тому його досвід під час війни – це те, що необхідно державі. Це чесна людина, яка присягнула народу і служить йому. Гриценко не має бізнесу, за його спиною не стоять олігархи».

Політик наголосив, що одним із перших законопроектів, який внесе в парламент Гриценко, будучи Президентом, – це закон про імпічмент, а також зміни до кримінально-процесуального кодексу, де санкції, пов'язані з хабарами, будуть втілені у вище зазначеному законопроекті.

Думку лідера Європейської партії України підтримує і лідер політсили «Альтернатива» – Єгор Фірсов. В Анатолія Гриценка є достатньо сміливості і політичної волі, аби зламати корумповану олігархами систему влади, яка робить простих людей бідними, а олігархів – багатими, зазначив Фірсов.

«У Гриценка є реальний шанс отримати перемогу на цих виборах, бо він має всі критерії для цього: порядність, патріотизм, компетентність, а головне професіоналізм. У його команді я керую волонтерським рухом «Чесних більше». Це справжня підтримка людей по всій країні. Вони справжні, бо вірять Гриценку, вірять в його порядність та чесність», – зауважив Фірсов.

Лідер «Альтернативи» впевнений, що поборовши корупцію, можна буде підняти рівень зарплат. Так, згідно з програмою Анатолія Гриценка, українці можуть розраховувати на зарплатню в сумі 700-800 євро. Варто зауважити, що економічний блок програми Анатолія Гриценка було розроблено спільно з представниками Української Ради бізнесу.

Втілити у життя всі пункти програми можна протягом 5 років плідної роботи разом з командою, переконаний Анатолій Гриценко. Саме тому він одразу зазначив, що йде на один президентський термін. Гриценко – це шанс країни на зміни, зауважили Микола Катеринчук та Єгор Фірсов, перебуваючи на Чернігівщині.

ПРОБЛЕМА

Соняшник у снігах

(Продовження. Початок на 1-й стор.)

Сума відрахувань господарства у місцевий бюджет є доволі пристойною.

За словами Валерія Новицького, у 2018 році в казну ОТГ підприємство відрахувало 4 мільйони 765 тисяч гривень – це і орендна плата за землю, і податок на доходи фізичних осіб (на підприємстві – 100 працівників, усі місцеві).

«Майже 1,5 мільйона гривень – це податки із зарплат, так званий ПДФО, – пояснює Валерій Миколайович. – Ми єдине підприємство в Плисках, яке зареєстроване в ОТГ».

Незважаючи на те, що ось вже три роки як доступ до 585 гектарів земель запасу заблокований, господарство щороку сплачує майже 500 тисяч гривень оренди за спірні землі.

Здавалося б, керівництву ОТГ треба співпрацювати з господарями, які фактично утримують Плиски. Натомість ситуація інакша. Окрім того, що сільська рада продовжує блокувати в судах доступ до земель громади, постало питання якості доріг. Навколишніми селами поширюють чутки, що дорогу Плиски – Велика Загорівка розбиває великовагова техніка ТОВ «Плиски-Агро».

Директор господарства Валентин Бідний такі звинувачення цілком відкидає.

«Цим шляхом вивозять продукцію всі, кому не лінь, – каже він. – Ми чітко відслідковуємо, щоб на наших машинах не було перевантаження. Більше того, «Плиски-Агро» – єдине підприємство в окрузі, яке за власний кошт кілька разів на рік підсипає щебенем дорогу». Минулого літа ми до Великої Загорівки дійшли, вивезли 50 тонн щебеню».

Гроші на дороги сплачують, а дороги немає

Технік-лаборант **Тетяна Десятник** слідкує за тим, щоб на вагах не було перевантаження.

«Загальна маса автомобіля не повинна перевищувати 40 тонн, – каже вона. – Самі переконайтесь, на вагах – 38 тонн».

«Наше керівництво суворо слідкує за тим, щоб ми не перевантажували автомобілі, – доповнює водій вантажівки **Андрій Желізний.** Андрій Миколайович саме заїхав на ваги з соняшником, який повезе в Одеський порт. – Вага разом із машиною у нас ніколи не перевищує 40 тонн. Зустрічав таких мудрагелів, які по 120 тонн набивали. Які після них дороги будуть?».

Дорога через Плиски на «московську трасу» не розрахована і на такий тоннаж автомобілів, бо була зроблена з порушеннями всіх норм. Логічним виходом із ситуації, яка б улаштувала і довколишні сільгосппідприємства, і місцеву владу, став би якісний ремонт дороги та контроль за тим, щоб не було перевантаження.

У ТОВ «Плиски-Агро» щороку сплачують майже 2 мільйони гривень акцизу з пального, який мав би йти на ремонт та утримання доріг. Цієї суми цілком би вистачило, щоб зробити хорошу дорогу. Пролобіювати перерахунок коштів на цей напрямок мали б представники тієї політичної сили, яка вже третій рік веде відкриту війну з ресурсним підприємством. Ті, звісно, змушені відповідати взаємністю. Але кажуть, що готові повернутися до широкої співпраці.

«Ми не хочемо ділити когось на партійні кольори, а хочемо нормально працювати. Якщо буде розуміння з боку сільської ради, ми повернемось обличчям до неї», – резюмує Валентин Бідний.

Чи готова до такої співпраці голова Плисківської ОТГ **Марина Вірко**, на жаль, не вдалося дізнатись. Її на місці не було. Розповідають, що земельні питання довели керівницю до лікарні. Так, у Сиволожі на сході села Марина Вірко втратила свідомість. Наступного дня в Плисках відбулася сесія сільської ради. На сесії її не було.

Віталій НАЗАРЕНКО,
фото Олексія Миколаєнка

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Переселенці з Попудренка обирають квартири

Нарешті питання аварійного гуртожитку на Попудренка, 16 в обласному центрі почало рухатися з місця. Принаймні відновлювати його точно не будуть. Людям натомість мають надати нове житло або грошову компенсацію. Поки що збирають підписи та проводять опитування власників та винаймачів, що саме вони хотіли б отримати.

Минуло більш ніж два роки, як в Чернігові обвалився сімейний гуртожиток на Попудренка, 16. Та й досі не вирішене питання з помешканням для людей. Їх порозселяли в гуртожитки навчальних закладів міста – і на тому все. Та ось з початком нового року жителів багатостраждального гуртожитку обнадіяли. В мерії вирішили, що їх старий будинок ніхто не буде відновлювати, натомість люди отримають компенсацію за свої зруйновані помешкання. Будуть це гроші чи нове житло – мають вирішити самі мешканці.

Цьогоріч зруйнований гуртожиток на Попудренка 16 (як, до речі, і гуртожиток на вулиці Текстильників, 23, який минулого літа під час зливи підтопило і всередині якого пішли тріщини) потрапив у міську програму обміну аварійного та застарілого житла, яку восени затвердив виконком Чернігівської міської ради. Обидві ці будівлі експертно-технічний центр визнав непридатними для проживання. Мешканці отримають нове житло, якщо зможуть одностайно домовитись із забудовником.

«Минулого року міською радою була затверджена програма сприяння забезпеченню новим житлом мешканців непридатного для проживання та застарілого житлового фонду міста Чернігова на 2019-2023 роки, – пояснює начальник управління квартирного обліку та приватизації житлового фонду міської ради **Михайло Католик**. – Житлові будівлі на Попудренка, 16 та Текстильників, 23 в цьому році потрапили під цю програму. Ми зустрічалися з жителями обох цих гуртожитків і, зважаючи на проблемність відновлення зруйнованого будинку і будинку, який руйнується і вже визнаний непридатним для життя, запропонували людям приєднатися до програми обміну аварійного та застарілого житла. Ніби всі мешканці погодилися. Наразі жителі проходять в міську раду, пишуть заяви, де відповідають на питання, яке житло вони хочуть отримати. Всього три варіанти відповіді: нове, повернутися до старого чи отримати грошову компенсацію. Адже для того, аби розпочати роботи, потрібна згода всіх жителів, власників чи квартировинаймачів. Тобто мешканці будинків мають одностайно домовитися із забудовником про умови відселення. По Попудренка, 16, згоду на участь в цій програмі (аби отримати нове житло, – **Авт**.) надали 90% жителів, по Текстильників, 23 – 100%. Після того, як буде згода всіх людей, будуть проведені торги, і компанія-переможець будуватиме нове житло на місці старого. Компанія отримає землю, але повинна буде виділити житло мешканцям, або, якщо ті захочуть, компенсувати їм кошти за їх квадратні метри. Людям не потрібно буде платити жодних коштів».

Марія ПУЧИНЕЦЬ

ПОНЕДІЛОК 11 березня

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.30, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Галерея Вельвет»
12.30 Д/ц «Аромати Греції»
13.15, 14.30 :РадіоДень
13.45, 15.20 Д/ц «Неповторна природа»
16.20 Хто в домі хазяїн?
16.55 По обіді шоу
18.20, 02.35 Тема дня
18.50, 04.45 Своя земля
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №37 (Гриценко Анатолій Степанович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №38 (Кривенко Віктор Миколайович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №39 (Каплін Сергій Миколайович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №40 (Купрій Віталій Миколайович)
20.30 Разом
21.25, 02.20 UA:Спорт
21.40 з Майклом Щуром
22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин»
22.45 Перша шпальта
00.00 Телепродаж Тюсо
03.00 Розсекречена історія
03.55 Складна розмова
04.20 Спільно
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.00, 05.20 ТСН
09.30 «Одруження наосліп»
11.10, 12.20 «Міняю жінку»
13.30 «Сімейні мелодрами»
14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.10 Т/с «Моє чуже життя»
19.20 «Секретні матеріали 2019»
20.45, 21.45 Т/с «Школа. Випускний»
22.45 «Гроші 2019»
00.05 «Голос країни 9»
03.35 Х/ф «Мала Москва»

Інтер
06.05, 22.10, 05.25 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10 «Ранок з Інтером»
09.20, 18.00, 19.00, 01.50 «Стосується кожного»
11.15, 12.25 Х/ф «Жандарм на відпочинку»
12.00 «Новини»
13.50 Х/ф «Шалено закоханий»
15.50 «Чекай на мене. Україна»
20.00, 04.00 «Подробиці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть»
23.55 Т/с «Генеральська невістка»
02.35 «Орел і Решка. Шопінг»
04.55 «Top Shop»

ICTV
04.30 Скарб нації
04.40 Еврика!
04.50 Служба розшуку дітей
04.55 Т/с «Відділ 44»
05.40 Громадянська оборона
06.30 Факти тижня. 100 хвилин
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини
10.15 Антизомбі. Дайджест
11.10 Секретний фронт. Дайджест
12.35, 13.20 Х/ф «Метод Хітча»
12.45, 15.45 Факти. День
15.35, 16.20 Х/ф «Зоряна брама»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.10, 21.25 Т/с «Фантом»
22.30 Свобода слова
23.55 Х/ф «Імперія вовків»
02.35 Т/с «У полі зору»

ТК Україна
06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 02.15 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях
10.30 Місія: краса
11.30, 04.40 Реальна містика
13.30, 15.30 Агенти справедливості 16+
16.00, 03.15 Історія одного злочину 16+
18.00 Т/с «Таємниці»
19.50 «Говорить Україна»
21.00 Т/с «Сонячний листопад»
23.30 Х/ф «Особливо небезпечний»
01.45 Телемагазин

Новий Канал
03.00, 01.40 Зона ночі
04.20 Абзац
06.00, 07.15 Kids Time
06.05 М/с «Майлз із майбутнього»
07.20 М/ф «Кунг-Фу панда 2»
09.10 Х/ф «Місс конгеніальність»
11.30 Х/ф «Місс конгеніальність 2»
13.50 Х/ф «Залізна людина 2»
16.15 Х/ф «Залізна людина 3»
19.00 Ревізор. Крамниці
21.00 Таємний агент
22.10 Таємний агент. Постшоу
00.00 Т/с «Підступні покоївки»
01.35 Служба розшуку дітей

СТБ
05.00 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
05.55 «Містичні історії з Павлом Костіциним» 16+
07.50 Х/ф «Скільки в тебе?»
10.00 Х/ф «Дружина напрокат»
12.30 «Хата на тата» 12+
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
20.00, 20.55 Т/с «Кріпосна»
22.50, 23.55 Т/с «Пізне каяття»
00.55 «Один за всіх» 16+
02.25 «Найкраще на ТБ»

НТН
05.00, 04.50 «Top Shop»
05.25 Х/ф «Легенда про княгиню Ольгу»
07.55, 18.25 «Свідок. Агенти»
08.35 Х/ф «Нічний патруль»
10.30 Т/с «Кулагін та партнери»
12.30, 16.30, 19.00, 23.15, 02.35 «Свідок»
12.50 Т/с «Служба розслідувань»
15.00, 16.50 Т/с «Спецзагін «Кобра 11»
17.10 «Легенди карного розшуку»
19.30 Т/с «Смерть у раю»
22.00, 23.45 Т/с «Бюро легенд - 3»
00.55 Т/с «Швидка»
01.45 «Реальні злочинці»
03.05 «Випадковий свідок»
03.25 «Речовий доказ»
03.50 «Професії»

Прямий
06.00, 07.15, 08.15 «Новий день» з Анатолієм Анатолічем, Юлією Шпачинською, Талою Калатай та Миколою Матросовим
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.45 «Репортер» Новини
09.15, 10.15, 11.15 «Ми всі...» з Кароліною Ашіон і Павлом Рольником

12.10, 13.10, 14.10, 15.10, 16.10 «Кримінал» зі Славою Вардою
12.20, 13.20, 14.20, 15.20 «Деталі» з Василісою Фроловою і Сергієм Дойком
16.20 «Вибори - 2019» з Наталкою Фіцич
17.00 «Ситуація» з Тарасом Березовцем та Мариною Леончук
18.10 «Эхо України» с Матвієм Ганапольським
20.00 «Прямий ефір» зі Світланою Орловською та Миколою Вереснем
22.00 «Підсумки» з Евгенієм Кисельовим
23.30 «МЕМ»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
09.25 М/ф «Маленький принц»
11.00 Т/с «Якось у казці»
12.00, 17.00 Т/с «Рання пташка»
13.00, 14.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
13.30, 14.30 Танька і Володька
15.00, 01.00 Панянка-селянка
18.00 4 весілля
19.00 Богиня шопінгу
22.00 Сімейка У
23.00 Т/с «Хамелеон»
00.00 Країна У
02.00 Теорія зради
02.50 БарДак
03.40 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
08.50 «Бєдняков+1»
09.40 М/ф «Земля до початку часів 2: у Великій Долині»
11.00 Х/ф «Джейн Ейр»
13.10 Т/с «Мисливці за реліквіями»
15.00 «Орел і Решка. Навколо світу»
16.50, 22.00 «Орел і Решка. Перезавантаження 3»
17.50 Т/с «Доктор Хаус»
23.00 Х/ф «Кохання без пересадки»
00.50 «Орел і Решка. Шопінг»
01.50 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00 «Помста природи»
09.55, 18.15 «Спецкор»
10.35, 18.50 «ДжеДАІ»
11.10, 19.25, 20.30 Т/с «Опер за викликом-4»
14.55 Х/ф «Атлантичний рубіж»
16.30 Х/ф «Атлантичний рубіж-2»
21.35, 23.20 Т/с «Кістки-8»
01.00 «Секретні файли-3» 12
01.45 «Облом.UA.»

Мега
06.00 Бандитська Одеса
07.50, 13.50 Правда життя
09.00 Дика природа
10.00, 17.45 Цікаво.com
11.00 Брама часу
11.55 Місця сили
12.45, 19.40 Речовий доказ
14.55, 23.40 Любов, ненависть і пропаганда
15.50, 21.45 Річкові монстри
16.45 Таємнича Аравія
18.45, 20.50 Їжа богів
22.40 Невідомий Китай
00.35 Історія криміналістики
01.20 Містична Україна
03.00 Запрограмовані долі
03.50 Прокляття скіфських курганів
04.25 Аджимушкай. Підземелля смерті
05.25 Майор «Вихор»

Київ
08.00, 00.45 «Поради лікаря»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.40, 03.55 «Столичні телевізійні новини»
09.15 «Ранок у мегаполісі»
11.10 «Таємниці королівських вбивств» 16+
12.00, 13.10, 17.10, 19.20 «КИЇВ LIVE»
15.15 «Депутатська приймальня»
16.10, 23.55 «Бойовий план» 12+
20.20 «Ситуація»
20.30, 06.30 «Служба порятунку»
21.25 «Свідчення війни» 16+
22.30 «На часі»
22.55 «Українська Національна Лотерея»
23.20, 03.20 «Київ музика»
02.00, 04.15 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.45, 21.40 Час-Time
06.20, 02.35 Невигадані історії
07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 00.00, 01.00, 02.00, 03.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.15, 08.10, 21.25, 00.15 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.20, 12.25, 15.25, 18.15 Погода в Україні
07.25, 08.35, 00.45 Огляд преси
07.30 Кордон держави
07.55, 09.40, 10.55, 13.55, 14.55, 16.55, 23.55, 00.55, 01.10 Погода на курортах
08.25, 02.15 Про військо
09.25, 17.40 Час громади
10.00, 13.05 Час. Підсумки тижня
11.10, 01.15, 05.15 Машина часу
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
12.45 Будемо жити
14.10 КЕНДЗЬОР
15.30, 16.10 Інформаційний день
17.00 Час новин. Київ
17.10, 18.20, 19.25 Інформаційний вечір
20.20 Дзеркало історії
22.00 БлогПост
23.10 «За Чай.com»
03.15 Кіно з Я. Соколовою
04.10 Феєрія мандрів

КРТ
06.00, 10.00, 13.25, 19.00, 03.10 «Попурі»
06.10, 07.00, 16.00 «Funny Kids» 105 в)
06.20, 08.00, 10.50, 02.50 «Батьківські поради»
06.30, 07.45, 08.10, 10.10, 13.10, 16.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
07.10 «Православний календар»
07.15, 16.30, 21.00 «Смачні історії»
08.30 «Для всієї родини»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
12.45, 19.10, 21.30 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.40 Х/ф «Банани»
00.00 Х/ф «Там, де гроші»
01.25, 04.05 «Під знаком Нобеля»
01.50 «Висновки»
03.15 «Три кольори часу»
03.40 «Архіви історії»
04.30 «Пошук істини»

Новий Чернігів
06.00, 11.35, 17.00 Єдина країна
06.20, 15.30 Меломан
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
07.30, 15.10, 22.45 Чемпіон
07.45, 20.15 Телеміст «Реформи - це просто!» Децентралізація
08.30, 17.45 Сама вдома
09.00 «Велике фотополювання»
09.30, 19.30 Імпреза
10.00, 16.10, 21.30 З архіву ТБ
10.30, 16.30 Серед тижня
11.00, 17.30 Я + Ти
12.30 Культур-ревю
12.40, 23.30 Журфікс
13.30 Міжнародні новини
14.00 Віз без віз
14.30 Світові хіти
14.55 Потягуськи
15.00, 18.00 Факт дня
15.05 Погода в домі
15.50 Невідомий Чернігів
18.05 Ескулап
18.30 Fashion скарбниця
18.45 Успішна Я
20.00 «А були спочатку хлопчики...»
22.00 Х/ф «Справжній детектив»

UA: Чернігів
07.00, 07.35, 08.05, 08.35 Ранок
07.30, 08.00, 08.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.30 Новини
09.00 Своя земля
09.30, 13.00 Енеїда
10.00 Як дивитися кіно?
10.30 Неповторна природа
11.00, 17.40 Wise Cow
11.30 Розсекречена історія
12.25, 22.25 Д.ф. «Гуцулка Ксеня»
13.40, 19.50 В Україні
14.15 РадіоДень «Модуль знань»
15.00 Незвіданими шляхами
16.00 РадіоДень «Життя +»
16.30 NeoСцена
17.15 Разом
18.10 Т.с. «Еліза»
19.20, 21.55 Тема дня
20.15 Лайфхак українською
20.50 Спільно
21.20 Схеми. Корупція в деталях

ВІВТОРОК 12 березня

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.20, 21.00, 23.30, 03.45, 05.00 Новини
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Галерея Вельвет»
12.30 Д/ц «Аромати Греції»
13.15, 14.30 :РадіоДень
13.45 Д/ц «Неповторна природа»
15.20 UA: Фольк
16.25, 02.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Індивідуальна гонка 15км. Жінки
18.50 Своя земля
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №41 (Бондар Віктор Васильович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №42 (Смешко Ігор Петрович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №43 (Новак Андрій Яремович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №44 (Литвиненко Юлія Леонідівна)
20.30 Д/ц «Мегаполіси»
21.25, 04.05 UA:Спорт
21.40 Наші гроші
22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин»
22.45 Складна розмова
00.00 Телепродаж Тюсо
04.30 Пліч-о-пліч
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.30, 05.20 ТСН
09.30 «Одруження наосліп»
11.20 «МІНЯЮ ЖІНКУ»
12.20 «Міняю жінку»
13.30 «Сімейні мелодрами»
14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.10 Т/с «Моє чуже життя»
19.20 «Секретні матеріали 2019»
20.45, 21.45 Т/с «Школа. Випускний»
22.45 «Одруження наосліп 5»
00.35 Т/с «Слуга народу «
02.30 «1+1 удома: 8 березня»

Інтер
07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 Х/ф «Жандарм одружиться»
11.50, 12.25 Х/ф «У джазі тільки дівчата»
12.00 «Новини»
14.50, 15.50, 16.45 «Речдок»
18.00, 19.00, 01.50 «Стосується кожного»
20.00, 04.00 «Подробиці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть»
22.10, 05.25 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
23.55 Т/с «Генеральська невістка»
02.35 «Орел і Решка. Шопінг»
04.55 «Top Shop»

ICTV
04.10 Скарб нації
04.20 Еврика!
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35, 20.20 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини
10.10 Багач-Бідняк
12.15, 13.25 Х/ф «Моя супер-колишня»
12.45, 15.45 Факти. День
14.50, 16.15 Т/с «Пес»
16.20, 21.30 Т/с «Фантом»
18.45, 21.10 Факти. Вечір
22.35 Скетч-шоу «На трьох» 16+
23.55 Х/ф «Прибульці»
01.55 Т/с «У полі зору»

ТК Україна
06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні
09.30, 04.10 Зірковий шлях
10.30 Місія: краса
11.30, 04.40 Реальна містика
13.30, 15.30 Агенти справедливості 16+
16.00 Історія одного злочину 16+
18.00 Т/с «Таємниці»
19.50 «Говорить Україна»
21.00 Т/с «Сонячний листопад»
23.20 Без паніки
00.00, 02.30 Т/с «Вікно життя»
02.00 Телемагазин

Новий Канал
03.00, 02.40 Зона ночі
03.40 Абзац
05.25, 06.40 Kids Time
05.30 М/с «Майлз із майбутнього»
06.45 Х/ф «Чого хоче дівчина»
09.00 Т/с «Мерлін»
12.30 Т/с «Загублені»
15.00 Кохання на виживання
17.00, 19.00 Заробітчани
21.00, 22.00 Аферисти в мережах 16+
22.50 Х/ф «Пасажир»
01.00 Т/с «Підступні покоївки»

СТБ
04.40 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
06.35 «Містичні історії з Павлом Костіциним» 16+
08.15 «МайстерШеф» 12+
12.20 «Хата на тата» 12+
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
20.00, 20.55 Т/с «Кріпосна»
22.50, 23.50 Т/с «Пізне каяття»
00.45 «Детектор брехні» 16+

НТН
06.00 Х/ф «Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля Пагоди»
08.30 Ранковий «Свідок»
09.00 Х/ф «Три тополі на Плющисі»
10.30 Т/с «Кулагін та партнери»
12.30, 16.30, 19.00, 23.15, 02.45 «Свідок»
12.50, 19.30 Т/с «Смерть у раю»
14.55, 16.50 Т/с «Спецзагін «Кобра 11»
17.10 «Легенди карного розшуку»
22.00, 23.45 Т/с «Бюро легенд - 3»
01.00 Т/с «Швидка»
01.50 «Реальні злочинці»
03.15 «Випадковий свідок»
03.35 «Речовий доказ»
04.00 «Професії»

Прямий
06.00, 07.15, 08.15 «Новий день» з Анатолієм Анатолічем, Юлією Шпачинською, Талою Калатай та Миколою Матросовим
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.45 «Репортер» Новини
09.15, 10.15, 11.15 «Ми всі...» з Кароліною Ашіон і Павлом Рольником
12.10, 13.10, 14.10, 15.10, 16.10 «Кримінал» зі Славою Вардою
12.20, 13.20, 14.20, 15.20 «Деталі» з Василісою Фроловою і Сергієм Дойком
16.20 «Вибори - 2019» з Наталкою Фіцич
17.00 «Ситуація» з Тарасом Березовцем та Мариною Леончук
18.10 «Эхо України» с Матвієм Ганапольським
20.00 «Прямий ефір» зі Світланою Орловською та Миколою Вереснем
22.00 «Підсумки» з Евгенієм Кисельовим
23.30 «МЕМ»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
09.30 М/ф «Пухнасті проти зубастих»
11.00 Т/с «Якось у казці»
12.00, 17.00 Т/с «Рання пташка»
13.00, 14.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
13.30, 14.30 Танька і Володька

15.00, 01.00 Панянка-селянка
18.00 4 весілля
19.00 Богиня шопінгу
22.00 Сімейка У
23.00 Т/с «Хамелеон»
00.00 Країна У
02.00 Теорія зради
02.50 БарДак
03.40 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
09.00 «Бєдняков+1»
09.50 «Вірю не Вірю»
11.30 Х/ф «Моє велике грецьке весілля 2»
13.10 Т/с «Мисливці за реліквіями»
15.00 «Орел і Решка. Навколо світу»
16.50, 22.00 «Орел і Решка. Перезавантаження 3»
17.50 Т/с «Доктор Хаус»
00.00 «Навколо М»
01.00 «Орел і Решка. Шопінг»
02.00 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00 Т/с «Пляжний коп-3»
09.35, 18.15 «Спецкор»
10.15, 18.50 «ДжеДАІ»
10.55 «Загублений світ»
12.55 Відеобімба
13.05 Х/ф «Ва-банк»
15.15 Х/ф «Ва-Банк-2»
17.15 Загублений світ
19.25, 20.35 Т/с «Опер за викликом-4»
21.40, 23.25 Т/с «Кістки-8»
01.05 «Секретні файли-3» 13
01.50 «Облом.UA.»

Мега
06.00 Бандитський Київ
07.45, 13.45 Правда життя
08.50, 16.45 Дика природа
09.50, 17.45 Цікаво.com
10.50 Брама часу
11.35 Там, де нас нема
12.35, 19.40 Речовий доказ
14.55, 23.40 Любов, ненависть і пропаганда
15.50, 21.45 Річкові монстри
18.45, 20.50 Їжа богів
22.40 Невідомий Китай
00.35 Історія криміналістики
01.15 Містична Україна
03.00 Бандитська Одеса

Київ
08.00, 00.45 «Поради лікаря»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.40, 03.55 «Столичні телевізійні новини»
09.15 «Ранок у мегаполісі»
11.10, 21.25 «Свідчення війни» 16+
12.00, 13.10, 17.10, 19.20 «КИЇВ LIVE»
15.15 «Депутатська приймальня»
16.10, 23.55 «Бойовий план» 12+
20.20 «Ситуація»
20.30, 06.30 «Київські історії»
22.30 «На часі»
22.55 «Українська Національна Лотерея»
23.20, 03.20 «Київ музика»
02.00, 04.15 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.45, 21.40 Час-Time
06.15, 08.20, 00.50 Огляд преси
06.20, 10.10, 01.15 Машина часу
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 00.00, 01.00, 02.00, 03.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.15, 08.10, 21.25, 00.15 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.20, 12.25, 15.25, 18.15, 23.55 Погода в Україні
07.30 Код успіху
07.45 Будівельний стандарт
07.55, 08.55, 09.40, 11.55, 13.55, 14.55, 16.55, 17.55, 22.55, 00.35 Погода на курортах
08.00, 17.00 Час новин. Київ
08.30 5 поверх
09.20, 17.45 Час громади
11.10, 14.10, 20.20 Дзеркало історії
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
13.05, 05.15 БлогПост
15.30, 16.10 Інформаційний день
17.10, 18.20, 19.25 Інформаційний вечір
22.00 Лінійка документальних проектів
23.10 «За Чай.com»
02.15 Нові Герої Донбасу
03.15 Кіно з Я. Соколовою
04.10 Феєрія мандрів

КРТ
06.00, 10.00, 19.00, 21.55 «Попурі»
06.10, 07.00, 16.00 «Funny Kids»
06.20, 08.00, 10.50 «Батьківські поради»
06.30, 07.45, 08.10, 10.10, 13.15, 16.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
07.10 «Православний календар»
07.15, 16.30, 21.30 «Смачні історії»
08.30 «Для всієї родини»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
12.45, 19.10 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.40 Х/ф «Усі вони сміялись»
00.00 Х/ф «Банани»
01.20, 04.05 «Три кольори часу»
01.50, 03.40 «Архіви історії»
02.15 «Попутник»
02.25 «Моя професія»
02.55 «Під знаком Нобеля»
03.20 «Для маленької компанії»
04.35 «Пошук істини»

Новий Чернігів
06.00, 11.35 Єдина країна
06.25, 13.00 Культур-ревю
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
07.20, 16.15 Успішна Я
07.30, 20.00 Ескулап
08.00, 15.10, 22.45 «А були спочатку хлопчики...»
08.20, 13.35 Fashion скарбниця
08.30, 17.45 Сама вдома
09.00, 22.00 Х/ф «Справжній детектив»
09.45 Чемпіон
10.00, 17.00 Телеміст «Реформи - це просто!» Децентралізація
10.45, 16.30, 21.30 З архіву ТБ
11.15 Серед тижня
12.30 Невідомий Чернігів
13.25 Я + Ти
13.50 Журфікс
14.25, 23.30 Меломан
14.55 Потягуськи
15.00, 18.00 Факт дня
15.05 Погода в домі
15.30 Гастролер
18.10, 19.20 Вечірній Чернігів
20.30 Політика без гриму. Шевченко О.Л

UA: Чернігів
07.00, 07.35, 08.05, 08.35 Ранок
07.30, 08.00, 08.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.30 Новини
09.00 Кухня По
09.30, 13.00 Енеїда
10.00, 13.40, 19.20, 21.55 Тема дня
10.30, 15.00 Неповторна природа
11.00, 17.45 Wise Cow
11.30 Розсекречена історія
12.30 Д.ф. «Кенгір. 40 днів свободи», 1 ч.
14.15 РадіоДень «Модуль знань»
15.30 Таємниці підводного світу
16.00 РадіоДень «Життя+»
16.30 МузLove
17.15 Спільно
18.10 Т.с. «Еліза»
19.45 Разом
20.15 Лайфхак українською
20.50 Своя земля
21.20 Шахтарська зміна
22.25 В Україні

13 березня СЕРЕДА

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 16.50, 21.00, 23.30, 03.45, 05.00 Новини
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Галерея Вельвет»
12.30 Д/ц «Аромати Греції»
13.15 :РадіоДень
13.45 Д/ц «Неповторна природа»
14.30 52 вікенди
15.15 Т/с «Іспанська легенда»
17.05, 02.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Індивідуальна гонка 20км. Чоловіки
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №45 (Тимошенко Юрій Володимирович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №46 (Безсмертний Роман Петрович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №47 (Добродомов Дмитро Євгенович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №48 (Данилюк Олександр Володимирович)
20.30 Д/ц «Мегаполіси»
21.25, 04.05 UA:Спорт
21.40 Складна розмова
22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин»
22.45 Схеми. Корупція в деталях
00.00 Телепродаж Тюсо
04.30 Наші гроші
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.55, 05.20 ТСН
09.30 «Одруження наосліп»
11.20, 12.20 «Міняю жінку»
13.30 «Сімейні мелодрами»
14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.10 Т/с «Моє чуже життя»
19.20 «Секретні матеріали 2019»
20.45, 21.45 Т/с «Школа. Випускний»
22.45, 00.00 «Світ навиворіт - 10: Бразилія»
01.00 «Розсміши коміка. Діти 2»

Інтер
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.10, 12.25 Х/ф «Жандарм і жандарметки»
12.35 Х/ф «Фантомас»
14.50, 15.50, 16.45 «Речдок»
18.00, 19.00, 01.55 «Стосується кожного»
20.00, 04.05 «Подробиці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть»
22.10, 05.25 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
23.55 Т/с «Шкідливі поради»
02.40 «Орел і Решка. Шопінг»
04.55 «Top Shop»

ICTV
04.00 Скарб нації
04.10 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей
04.25 Студія Вашингтон
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35, 10.10 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини
12.05, 13.20 Х/ф «Прибульці»
12.45, 15.45 Факти. День
14.50, 16.15 Т/с «Пес»
17.35, 21.30 Т/с «Фантом»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Секретний фронт
22.35 Скетч-шоу «На трьох» 16+
23.55 Х/ф «Прибульці в Америці»
01.35 Т/с «У полі зору»

ТК Україна
06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні
09.30, 04.10 Зірковий шлях
10.30 Місія: краса
11.30, 04.40 Реальна містика
13.30, 15.30 Агенти справедливості 16+
16.00 Історія одного злочину 16+
18.00 Т/с «Таємниці»
19.50 «Говорить Україна»
21.00 Т/с «Сонячний листопад»
23.20 Гучна справа
00.00, 02.30 Т/с «Вікно життя»
02.00 Телемагазин

Новий Канал
03.00, 02.45 Зона ночі
05.00 Абзац
06.55, 08.45 Kids Time
07.00 М/с «Майлз із майбутнього»
08.50 Т/с «Мерлін»
12.30 Т/с «Загублені»
15.00 Кохання на виживання
17.00, 19.00 Подіум
21.00, 22.00 Аферисти в мережах 16+
23.00 Х/ф «Ілюзія польоту»
01.00 Т/с «Підступні покоївки»
02.40 Служба розшуку дітей

СТБ
04.50 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
06.50 «Містичні історії з Павлом Костіциним» 16+
08.40 «МайстерШеф» 12+
12.30 «Хата на тата» 12+
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00, 00.45 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
20.00, 20.55 Т/с «Кріпосна»
22.50, 23.45 Т/с «Пізне каяття»

НТН
05.00 «Top Shop»
06.55 Х/ф «Із життя Остапа Вишні»
08.30 Ранковий «Свідок»
09.00 Х/ф «Право на постріл»
10.35 Т/с «Кулагін та партнери»
12.30, 16.30, 19.00, 23.15, 02.45 «Свідок»
12.50, 19.30 Т/с «Смерть у раю»
14.55, 16.50 Т/с «Спецзагін «Кобра 11»
17.10 «Легенди карного розшуку»
22.00, 23.45 Т/с «Бюро легенд - 3»
00.55 Т/с «Швидка»
01.50 «Реальні злочинці»
03.15 «Випадковий свідок»
03.35 «Речовий доказ»
04.00 «Професії»

Прямий
06.00, 07.15, 08.15 «Новий день» з Анатолієм Анатолічем, Юлією Шпачинською, Талою Калатай та Миколою Матросовим
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.45 «Репортер» Новини
09.15, 10.15, 11.15 «Ми всі...» з Кароліною Ашіон і Павлом Рольником
12.10, 13.10, 14.10, 15.10, 16.10 «Кримінал» зі Славою Вардою
12.20, 13.20, 14.20, 15.20 «Деталі» з Василісою Фроловою і Сергієм Дойком
16.20 «Вибори - 2019» з Наталкою Фіцич
17.00 «Ситуація» з Тарасом Березовцем та Мариною Леончук
18.10 «Эхо України» с Матвієм Ганапольським
20.00 «Прямий ефір» зі Світланою Орловською та Миколою Вереснем
22.00 «Підсумки» з Евгенієм Кисельовим
23.30 «МЕМ»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
09.25 Х/ф «Легенда про русалку»
11.00 Т/с «Якось у казці»
12.00, 17.00 Т/с «Рання пташка»
13.00, 14.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
13.30, 14.30 Танька і Володька
15.00, 01.00 Панянка-селянка
18.00 4 весілля
19.00 Богиня шопінгу
22.00 Сімейка У
23.00 Т/с «Хамелеон»
00.00 Країна У
02.00 Теорія зради
02.50 БарДак
03.40 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
09.00 «Бєдняков+1»
09.40 «Вірю не Вірю»
11.25 Х/ф «Сімейка Джонсів»
13.10 Т/с «Мисливці за реліквіями»
15.00 «Орел і Решка. Навколо світу»
16.50, 22.00 «Орел і Решка. Перезавантаження 3»
17.50 Т/с «Доктор Хаус»
00.00 «Навколо М»
01.00 «Орел і Решка. Шопінг»
02.00 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00, 01.45 Т/с «Пляжний коп-3»
09.35, 18.15 «Спецкор»
10.15, 18.50 «ДжеДАІ»
10.55 «Загублений світ»
12.55, 03.05 «Облом.UA.»
13.25 Х/ф «Незаконне вторгнення»
15.50 Х/ф «Підстава»
17.20 Загублений світ
19.25, 20.30 Т/с «Опер за викликом-4»
21.35, 23.20 Т/с «Кістки-8»
01.00 «Секретні файли-3» 14

Мега
06.00 Бандитська Одеса
07.50, 13.50 Правда життя
08.50, 16.45 Дика природа
09.50, 17.45 Цікаво.com
10.50 Брама часу
11.40 Там, де нас нема
12.40, 19.40 Речовий доказ
15.00, 23.40 Любов, ненависть і пропаганда
15.50, 21.45 Річкові монстри
18.45, 20.45 Їжа богів
22.40 Невідомий Китай
00.35 Історія криміналістики
01.20 Містична Україна
03.10 Україна: забута історія

Київ
08.00, 00.45 «Школа права»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.40, 03.55 «Столичні телевізійні новини»
09.15 «Ранок у мегаполісі»
11.10 «Таємниці королівських вбивств» 16+
12.00, 13.10, 17.10, 19.20 «КИЇВ LIVE»
15.15 «Депутатська приймальня»
16.10, 23.55 «Бойовий план» 12+
20.50 «Ситуація»
22.55 «Українська Національна Лотерея»
23.20, 03.20 «Київ музика»
02.00, 04.15 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
06.30 «Якісне життя»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.45, 21.40 Час-Time
06.15, 07.25, 10.10, 01.15, 05.15 Машина часу
06.45, 08.00, 17.00 Час новин. Київ
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 00.00, 01.00, 02.00, 03.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.10, 08.10, 21.25, 00.15 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.15, 12.20, 15.25, 18.15, 23.55 Погода в Україні
07.45 Драйв
07.55, 08.55, 09.40, 13.55, 14.55, 16.55, 17.55, 22.55, 00.35, 01.10 Погода на курортах
08.20 Полігон
09.25, 17.45 Час громади
11.10, 14.10, 20.20 Дзеркало історії
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
13.10 ТОМОС
15.30, 16.10 Інформаційний день
17.10, 18.20, 19.25 Інформаційний вечір
22.00 БлогПост
23.10 «За Чай.com»
00.45 Огляд преси
02.15 Нові Герої Донбасу
03.15 Кіно з Я. Соколовою
04.10 Феєрія мандрів

КРТ
06.00, 10.00, 19.00 «Попурі»
06.10, 07.00, 16.00, 05.15 «Funny Kids»
06.20, 08.00, 10.50 «Батьківські поради»
06.30, 07.45, 08.10, 10.10, 13.15, 16.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
07.10 «Православний календар»
07.15, 16.30, 21.10 «Смачні історії»
08.30 «Для всієї родини»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
12.45, 19.10, 21.35 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.40 Х/ф «Зведи мене з розуму»
00.00 Х/ф «Усі вони сміялись»
01.50, 03.25 «Архіви історії»
02.15 «Пошук істини»
03.00, 04.50 «Три кольори часу»
03.50 «Під знаком Нобеля»
04.15 «Моя професія»

Новий Чернігів
06.00, 11.35 Єдина країна
06.25, 16.00 Меломан
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
07.30, 17.00 На часі
08.00, 23.30 Імпреза
08.30, 17.45 Сама вдома
09.00, 22.00 Х/ф «Справжній детектив»
09.45, 17.30 «А були спочатку хлопчики...»
10.00, 16.30, 21.30 З архіву ТБ
10.30 Серед тижня
10.50, 15.10 Успішна Я
11.00, 22.45 Fashion скарбниця
11.15, 21.50 Я + Ти
12.20 Телеміст «Реформи - це просто!» Децентралізація
13.00 Гості Вечора
14.55 Потягуськи
15.00, 18.00 Факт дня
15.05 Погода в домі
15.20 Журфікс
16.20 Чемпіон
18.05, 19.20 Вечірній Чернігів
20.00 Невідомий Чернігів
20.30 Серед тижня нова

UA: Чернігів
07.00, 07.35, 08.05, 08.35 Ранок
07.30, 08.00, 08.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.30 Новини
09.00 Кухня По
09.30, 13.00 Енеїда
10.00, 13.40, 19.20, 21.55 Тема дня
10.30, 15.00 Неповторна природа
11.00, 17.40 Wise Cow
11.30 Розсекречена історія
12.30 Д.ф. «Кенгір. 40 днів свободи», 2 ч.
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
15.30 Таємниці підводного світу
16.00 РадіоДень «Життя+»
16.30 KinoWall
17.15 Своя земля
18.10 Т.с. «Еліза»
19.45 Шахтарська зміна
20.15 Лайфхак українською
20.50 Наші гроші
21.20 Складна розмова
22.25 Пліч-о-пліч

14 березня ЧЕТВЕР

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 17.40, 21.00, 23.30, 02.50, 05.00 Новини
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Галерея Вельвет»
12.30 Д/ц «Аромати Греції»
13.15, 14.30 :РадіоДень
13.45 Д/ц «Неповторна природа»
15.15 Т/с «Іспанська легенда»
17.05 Ювілейний концерт гурту «Піккардійська терція»
18.05, 02.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Одиночна змішана естафета
19.10 Своя земля
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №50 (Журавльов Василь Миколайович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №51 (Ригованов Руслан Олександрович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №52 (Ляшко Олег Валерійович)
20.30 Д/ц «Мегаполіси»
21.25, 03.10 UA:Спорт
21.40 Схеми. Корупція в деталях
22.10 Д/с «Шамварі: територія диких тварин»
00.00 Телепродаж Тюсо
03.35 Д/п «Срібна земля. Хроніка Карпатської України. 1919-1939»
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.55, 05.20 ТСН
09.30 «Одруження наосліп»
11.15, 12.20 «Міняю жінку»
13.30 «Сімейні мелодрами»
14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.10 Т/с «Моє чуже життя»
19.20 «Секретні матеріали 2019»
20.40 «Чистонews 2019»
20.45, 21.45 Т/с «Школа. Випускний»
22.30 «Право на владу 2019»
01.00 «Гроші 2019»
02.00 «Розсміши коміка. Діти 2»

Інтер
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.20, 12.25 Х/ф «Високий блондин у чорному черевику»
12.40 Х/ф «Фантомас розбушувався»
14.50, 15.50, 16.45 «Речдок»
18.00, 19.00, 01.55 «Стосується кожного»
20.00, 04.00 «Подробиці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Фатальна пристрасть»
22.10, 05.25 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
23.55 Т/с «Шкідливі ради»
02.40 «Орел і Решка. Шопінг»
04.55 «Top Shop»

ICTV
04.05 Скарб нації
04.15 Еврика!
04.25 Студія Вашингтон
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини
10.10 Секретний фронт
12.35, 13.20 Х/ф «Прибульці в Америці»
12.45, 15.45 Факти. День
14.50, 16.15 Т/с «Пес»
17.35, 21.30 Т/с «Фантом»
18.45, 21.10 Факти. Вечір
20.20 Антизомбі
22.35 Скетч-шоу «На трьох» 16+
23.55 Х/ф «Прибульці 2: Коридори часу»
02.05 Т/с «У полі зору»

ТК Україна
06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні
09.30 Зірковий шлях
10.30 Місія: краса
11.30, 05.30 Реальна містика
13.30, 15.30 Агенти справедливості 16+
16.00, 04.10 Історія одного злочину 16+
18.00 Т/с «Таємниці»
19.50 «Говорить Україна»
21.00 Т/с «Сонячний листопад»
23.20 Контролер
00.00, 02.30 Т/с «Вікно життя»
02.00 Телемагазин

Новий Канал
03.00, 02.30 Зона ночі
04.55 Абзац
06.50, 08.30 Kids Time
06.55 М/с «Майлз із майбутнього»
08.35 Т/с «Мерлін»
12.15 Т/с «Загублені»
15.00, 19.00 Хто зверху? 12+
21.00, 22.00 Аферисти в мережах 16+
23.00 Х/ф «Не дихай»
00.45 Т/с «Підступні покоївки»
02.25 Служба розшуку дітей

СТБ
04.45 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
06.45 «Містичні історії з Павлом Костіциним» 16+
08.30 «МайстерШеф» 12+
12.20 «Хата на тата» 12+
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
20.00, 20.55 Т/с «Кріпосна»
22.50, 23.50 Т/с «Пізне каяття»
00.45 «Вагітна в 16» 16+

НТН
05.00 «Top Shop»
06.55 Х/ф «Вклонись до землі»
08.30 Ранковий «Свідок»
09.00 Х/ф «Викрадений поїзд»
10.30 Т/с «Кулагін та партнери»
12.30, 16.30, 19.00, 23.15, 02.40 «Свідок»
12.50, 19.30 Т/с «Смерть у раю»
14.55, 16.50 Т/с «Спецзагін «Кобра 11»
17.10 «Легенди карного розшуку»
22.00, 23.45 Т/с «Бюро легенд - 3»
00.55 Т/с «Швидка»
01.45 «Реальні злочинці»
03.10 «Випадковий свідок»
03.50 «Речовий доказ»
04.15 «Професії»

Прямий
06.00, 07.15, 08.15 «Новий день» з Анатолієм Анатолічем, Юлією Шпачинською, Талою Калатай та Миколою Матросовим
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.45 «Репортер» Новини
09.15, 10.15, 11.15 «Ми всі...» з Кароліною Ашіон і Павлом Рольником
12.10, 13.10, 14.10, 15.10, 16.10 «Кримінал» зі Славою Вардою
12.20, 13.20, 14.20, 15.20 «Деталі» з Василісою Фроловою і Сергієм Дойком
16.20 «Вибори - 2019» з Наталкою Фіцич
17.00 «Ситуація» з Тарасом Березовцем та Мариною Леончук
18.10 «Эхо України» с Матвієм Ганапольським
20.00 «Прямий ефір» зі Світланою Орловською та Миколою Вереснем
22.00 «Підсумки» з Евгенієм Кисельовим
23.30 «МЕМ»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
09.45 Х/ф «Шестеро весь світ обійдуть»
11.00 Т/с «Якось у казці»
12.00, 17.00 Т/с «Рання пташка»
13.00, 14.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
13.30, 14.30 Танька і Володька
15.00, 01.00 Панянка-селянка
18.00 4 весілля
19.00 Богиня шопінгу
22.00 Сімейка У
23.00 Т/с «Хамелеон»
00.00 Країна У
02.00 Теорія зради
02.50 БарДак
03.40 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
09.00 «Бєдняков+1»
09.50 «Вірю не Вірю»
11.30 Х/ф «Просто друзі»
13.10 Т/с «Мисливці за реліквіями»
15.00 «Орел і Решка. Навколо світу»
16.50, 22.00 «Орел і Решка. Перезавантаження 3»
17.50 Т/с «Доктор Хаус»
00.00 «Навколо М»
01.00 «Орел і Решка. Шопінг»
02.00 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00, 01.40 Т/с «Пляжний коп-4»
09.35, 18.15 «Спецкор»
10.15, 18.50 «ДжеДАІ»
10.55 «Загублений світ»
12.55 «Помста природи»
14.55 Х/ф «Залізничні тигри»
17.15 Загублений світ
19.25, 20.30 Т/с «Опер за викликом-4»
21.30, 23.15 Т/с «Кістки-8»
00.55 «Секретні файли-3»
03.00 «Облом.UA.»

Мега
06.00 Бандитський Київ
07.35, 13.40, 03.15 Правда життя
08.40, 16.40, 00.35 Дика природа
09.40, 17.40 Цікаво.com
10.40 Брама часу
11.30 Там, де нас нема
12.30, 19.40 Речовий доказ
14.50, 23.40 Любов, ненависть і пропаганда
15.45, 21.45 Річкові монстри
18.40, 20.50 Їжа богів
22.40 Невідомий Китай
01.35 Містична Україна

Київ
08.00, 00.45 «Поради лікаря»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.40, 03.55 «Столичні телевізійні новини»
09.15 «Ранок у мегаполісі»
11.10 «Таємниці королівських вбивств» 16+
12.00, 13.10, 17.10, 19.20 «КИЇВ LIVE»
15.15 «Депутатська приймальня»
16.10, 23.55 «Бойовий план» 12+
20.20 «Ситуація»
20.30 «Прогулянки містом»
21.25 «Свідчення війни» 16+
22.30 «На часі»
22.55 «Українська Національна Лотерея»
23.20, 03.20 «Київ музика»
02.00, 04.15 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
06.30 «Дотик з Чарльзом Стенлі»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.45, 21.40 Час-Time
06.20 Невигадані історії
06.45, 08.00, 17.00 Час новин. Київ
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 00.00, 01.00, 02.00, 03.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.10, 08.10, 21.25, 00.15 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.15, 12.25, 15.25, 18.15, 23.55 Погода в Україні
07.25, 08.25, 00.50 Огляд преси
07.30, 08.30, 10.10, 01.15, 05.15 Машина часу
07.55, 08.55, 09.40, 14.55, 16.55, 17.55, 22.55, 00.30 Погода на курортах
09.20, 17.45 Час громади
11.10, 14.10, 20.20 Дзеркало історії
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
13.05 ТОМОС
15.30, 16.10 Інформаційний день
17.10, 18.20, 19.25 Інформаційний вечір
22.00 Лінійка документальних проектів
23.10 «За Чай.com»
02.15 Нові Герої Донбасу
03.15 Кіно з Я. Соколовою
04.10 Феєрія мандрів

КРТ
06.00, 19.00 «Попурі»
06.10, 07.00, 10.00, 13.15, 16.00 «Funny Kids»
06.20, 08.00, 10.50, 04.10 «Батьківські поради»
06.30, 07.45, 08.10, 10.10, 16.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
07.10 «Православний календар»
07.15, 16.30, 21.15 «Смачні історії»
08.30 «Для всієї родини»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
12.45, 19.10 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.40 Х/ф «Флірт зі звірем»
21.45 «Попутник»
00.00 Х/ф «Зведи мене з розуму»
01.30, 03.45 «Архіви історії»
01.55, 05.00 «Три кольори часу»
02.20 «Пошук істини»
03.20 «Під знаком Нобеля»
04.30 «Моя професія»

Новий Чернігів
06.00, 14.00 Телеміст «Реформи - це просто!» Децентралізація
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
07.20, 15.35, 23.30 Серед тижня
07.40, 15.15 Невідомий Чернігів
08.00 Ескулап
08.30 Сама вдома
09.00, 22.00 Х/ф «Справжній детектив»
09.45, 11.15, 20.45 Успішна Я
10.00, 16.30, 21.30 З архіву ТБ
10.20, 17.10 Чемпіон
10.30 На часі
11.00, 22.45 «А були спочатку хлопчики...»
11.25, 17.00 Fashion скарбниця
11.35 Єдина країна
12.30 Журфікс
13.00 Гості Вечора
14.55 Потягуська
15.00, 18.00 Факт дня
15.05, 20.30 Я + Ти
15.50 Меломан
17.25 Культур-ревю
17.45 Шпаргалка
18.05, 19.30 Вечірній Чернігів
20.00 Імпреза

UA: Чернігів
07.00, 07.35, 08.05, 08.35 Ранок
07.30, 08.00, 08.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.30 Новини
09.00 Кухня По
09.30, 13.00 Енеїда
10.00, 13.40, 19.20, 21.55 Тема дня
10.30, 15.00 Неповторна природа
11.00, 17.40 Wise Cow
11.30 Розсекречена історія
12.30 Д.ф. «Кенгір. 40 днів свободи», 3 ч.
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
15.30 Таємниці підводного світу
16.00 РадіоДень «Життя+»
16.30 NeoСцена
17.10 Чудова гра
18.10 Т.с. «Еліза»
19.45 Букоголіки
20.15 Лайфхак українською
20.50 Складна розмова
21.20 Спільно
22.25 Наші гроші

ТВОРЧІСТЬ

За сценарієм Всевишнього постановника

Життя як рух

Років із п'ять тому, зустрівшись на одному літературному заході в Німеччині з талановитим поетом, членом Спілки чеських письменників та ПЕН-клубу Чеської Республіки Міланом Грабалом, я й гадки не мала, що колись це знайомство знайде несподіване продовження. Мілан був улюбленцем товариства, де з'являвся, там чулися жарти і сміх. Пам'ятаю, якось за сніданком він розповідав, що чеський вислів «черстве печиво» означає «свіжа випічка»... Спливло не так уже й багато часу – і я читаю на вивісці над яткою із запахущим, щойно з печі хлібом: "Čerstvý chléb", задивляюсь на небо і площі Брно, з якого ближче до Відня, ніж до Праги; з якого курсують електрички до Братислави та Будапешта...

Але про все по порядку. Спочатку Мілан Грабал та знаний чеський україніст Петр Каліна переклали мої вірші чеською. Далі за ними театр «Агадір» створив виставу «На крилах надії». Тоді ще й з'явилася нагода завітати з лекцією до Масарикового університету.

Брно асоціюється з іменем Томаша Масарика у багатьох. Саме тут майбутній перший президент Чехо-Словацької Республіки, видатний науковець і політик вступив до німецької гімназії, боронив свої погляди перед її учителями, наполегливо займався самоосвітою. Гімназійний курс він завершив у Відні, там же став студентом університету. У 32 роки Масарик володів англійською, французькою, російською, польською, італійською, арабською і, зрозуміло, чеською та німецькою мовами. До безперечних його заслуг належить ініціатива створити Чеську Академію наук; окрім Празького, заснувати й інші національні університети. Наукова сумлінність спонукала реформатора приєднатися до тих учених, які вважали Краледворський рукопис містифікацією.

Томаш Масарик був неординарним політиком, як колись, так і сьогодні, він має і гарячих прихильників, і палких опонентів. Нам цікава, насамперед, його діяльність, пов'язана з українськими питаннями. Адже, як відомо, після розпаду Австро-Угорщини Підкарпатська Русь два десятиліття (1919-1939) перебувала у складі Чехословаччини. У дорозі до Брно пражанин Петер Главачек переконував мене, що у період Масарикового керівництва Чехо-Словацькою Республікою, країна стала однією з найдемократичніших у світі. За «Масарикової доби» в Закарпатті відбулося чимало позитивних змін в економічній, соціальній, культурній, освітній сферах. Громадський діяч справедливо користувався пошаною серед різних національностей і суспільних верств.

Дійсно, екскурсоводи в Ужгороді та інших куточках Закарпаття розповідають про споруджені у цей період будівлі та прокладені комунікації. Навіть сакуру, котра щовесни буяє на вулицях Ужгорода, вважають завезеною за чеської влади. Водночас Масарику дорікають тим, що не дотримався обіцянки надати краю автономію, а також демаркацією між Закарпаттям та Словаччиною, внаслідок якої землі, заселені українським етносом, відійшли до сусідів. Цікаво, що перший пам'ятник президенту Чехословаччини в Ужгороді встановили ще за його життя – 1928 року, зараз у місті є бронзовий бюст політику.

Масариківська Прага міжвоєнного періоду прихистила українську політичну й творчу еліту після поразки у визвольних змаганнях 1918-1923 років. У столиці Чехословаччини і на її околицях з'явилася велика кількість українських культурних і наукових установ та інституцій, творчих спілок, періодичних видань. Зокрема, постали Український Вільний Університет, Український педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Українська господарська академія в Подєбрадах. Сформувалися празькі поетична, мистецька й археологічна школи. На еміграції жили і працювали першорядні українські вчені: Дмитро Чижевський, Дмитро Антонович, Михайло Грушевський, Іван Пулюй, Олександр Колесса, Дмитро Дорошенко, меценат, видавець і публіцист Євген Чикаленко. Український портрет Праги творили такі славетні поети, як Святослав Гординський, Євген Маланюк, Олександр Олесь, Олена Теліга, Леонід Мосендз, Юрій Липа, Оксана Лятуринська...

Ім'ям свого чільного політика чехи назвали другий за величиною вищий навчальний заклад країни, у якому є і українське відділення. Життя любить сплітати хитромудрі сюжети. У різний час у Масариковому університеті читали лекції мій викладач у студентські роки, нині академік Олександр Пономарів; знаний вчений, з яким маю спільне коло наукових інтересів, Євген Нахлік. А сучасних авторів, котрі приїздили сюди з літературними акціями, взагалі не перелічити. Українську гуманітаристику в Масариковому університеті вивчали Люція Ржехоржикова – директорка Чеського центру в Києві, Ріта Кіндлерова – перекладачка новітнього українського письменства, зосібна романів Оксани Забужко «Польові дослідження з українського сексу», «Музей покинутих секретів», Юрія Винничука «Легенди Львова».

Сьогоднішні студенти-україністи, чехи з походження, вільно володіють українською мовою, аналізують творчість українських майстрів слова – Ліни Костенко, Марії Матіос, їх молодших колег по перу, долучаються до дискусій, є цікавими співрозмовниками...

Утім, Брно пов'язане не лише з долею Томаша Масарика. У цьому місті народився і виріс один із найвідоміших письменників XX століття Мілан Кундера, здійснював свої відкриття засновник теорії про спадковість, батько генетики, біолог, ботанік, абат Грегор Мендель. У Старобренському монастирі нині знаходиться музей вченого. Хоча для пересічних громадян Старобренський монастир асоціюється з іншими винаходами – у його броварні колись варили пиво, яке дало назву відомій чеській марці. З-поміж сортів напою, окрім традиційних, існують і спеціальні, вони готуються кілька разів на рік, – скажімо, особливе темне вариться на Різдво, зелене – у Зелений (Клечальний) четвер.

Життя як гра

Брно – місто театрів. Приміром, «Редута» має понад трьохсотлітню історію й уславився тим, що колись у його стінах виступав 11-річний Амадей Моцарт із сестрою Наннерл. На згадку про цю подію перед старовинною спорудою встановлено вишуканий пам'ятник генію. На високому п'єдесталі юний композитор, з одним крилом за плечима, балансує на клавікорді.

Прем'єра спектаклю «На крилах надії» театру «Агадір» (директор Ондржей Фуціман, головний режисер Мілена Фуціманова) відбулася в центральній міській бібліотеці імені Їржі Магена, що теж символічно. Адже Їржі Маген був не лише бібліофілом, першим бібліотекарем міста Брно, організатором його культурного життя між двома війнами, журналістом, а й драматургом і театральним діячем. Ім'я Магена носить також широко відомий брненський театр.

До початку вистави вдалося трохи подивитися книгозбірню. Значне місце у її діяльності відведене інноваціям. Бібліотека пропонує тематичні кейси, електронні книги, уславилася акцією «Трамвай читачів». Містяни досі пам'ятають той старенький трамвай-вітрину, що курсував вулицями, прикрашений цитатами з художніх творів та рекламою культурного осередку; щасливі поїздки із книгою, акції для дітей. Важливий напрямок роботи бібліотеки – презентація та популяризація нових видань – у розмаїтій формі.

Поетична вистава, коли можна почути власні твори у чужому, але від того не менш виразному й чуттєвому виконанні, побачити сценічне трактування художніх образів – щось особливе та неповторне. У тло спектаклю «На крилах надії» органічно вплелася музична композиція. Актори (Кароліна Харватова, Міхаела Каменска, Зденка Поспішилова, Мануель Елвір) грали з натхненням. Взагалі, «Агадір» – самодіяльний колектив. Музики й виконавці ролей заробляють на хліб насущний, працюючи в інших галузях, але без театрального кону не уявляють свого життя. За своєю суттю це новаторський театр, для якого багато важить синтез технічних засобів і манер, імпровізація. У той самий час він впізнаваний, зі своєю особливою стилістикою.

Ми були такими, як ви. Ви станете такими, як ми

Брно оповите легендами. Моравську столицю називають містом неправильного часу, гостям розповідають про її символи, витівки архітекторів. Якщо горішній град ховає стільки таємниць, то що й казати про його підземелля, котрі я оглядала у товаристві українсько-чеської письменниці Олени Лань.

Довгий підземний лабіринт пролягає під площею Капустяний ринок. З 15-го століття і дотепер на торжищі продавали овочі та фрукти, гончарні вироби, квіти. У підвалах під майданом у давнину зберігали різноманітні продукти, вино та пиво. Постійна температура дозволяла використовувати галерею як своєрідний холодильник. Під час невпинних воєн підпілля слугувало місцем сховку для громадян. Сьогоднішній вигляд екскурсійного маршруту сформувався в епоху бароко. В експозиції музею – приміщення для зберігання харчів, винний підвал, пивниця, історичний шинок, виставка освітлювальних засобів (канделябрів, менор, жирандолей, гасових ламп), лабораторія алхіміка, катівня, якої в дійсності тут не було. Аудіогід п'ятьма мовами доповнює картину давнього побуту міста. Брненський підземний склеп майстра монетного двору повідає про забуте ремесло чеканки монет.

Все це стосується прижиттєвих реалій.

Місто мертвих асоціюється, у першу чергу, із кістницею костелу Святого Якуба. Вже у XIII-му столітті поряд із храмом виник центральний міський цвинтар. Тоді територію поселення обмежували оборонні мури. Земель некрополя не вистачало, епідемії холери та чуми, збройні конфлікти поповнювали сумний ужинок. Поховання стали кількашаровими та тимчасовими: кожні 10-12 років могили відкривалися, останки переносилися до спеціальних кістниць, – і на цьому ж місці хоронили інших небіжчиків. У так званому нижньому храмі – під кладовищем та костелом – накопичилися рештки понад 50-ти тисяч спочилих. За розмірами ця кістниця друга в Європі і поступається лише паризьким катакомбам, де рахунок людей вимірюється мільйонами. В оссуарії грає приглушена музика віолончелі, встановлені сучасні скульптурні композиції. Звіддаля стіни і стовпи трикамерної крипти, відкритої для відвідувачів, здаються витесаними з ніздрюватого вапняку, зблизька видно, що вони складені з різноманітних людських кісток. Тут знаходяться також дві унікальні дерев'яні труни епохи бароко, на яких розпізнається зображення Христа та гарний декоративний розпис. Кістниця костелу Святого Якуба позиціонується як об'єкт пам'яті. В іншому чеському оссуарії – у Седлеці, поблизу міста Кутна-Гора, є прикраси з людських останків: грандіозна люстра, хрест, герб Шварценбергів, декорації на стінах – елементи арт-індустрії.

Муміфіковані тіла відомих городян, церковних ієрархів та монахів можна побачити у брненському монастирі Капуцинів. В одному з його склепів є філософський надпис: «Ми вже були такими, як ви. І ви також будете такими, як ми».

Тетяна ДЗЮБА

На знімку: письменниця, журналіст і науковець Тетяна Дзюба – на сходах храму у м. Брно, Чехія.

ПРОБЛЕМА

Що робити з новими платіжками за світло?

Початок місяця – і під дверима ПАТ «Чернігівобленерго» знову вишукалися страшні черги абонентів. В самому приміщенні яблуку ніде впасти. Проблема – нові платіжки за електроенергію від компанії поставщика ТОВ «Енера Чернігів». Одні абоненти не можуть розібратися в них, інші прийшли дізнатися, коли з рахунків попереднього постачальника «Чернігівобленерго» перерахують переплати та пільги. Люди обурені та знервовані, бо не розуміють, чого їм чекати далі.

«Скільки я маю заплатити за світло? В рядку «До сплати» – немає нічого. У мене є субсидія, вона тут не відображена. Зате є рекомендований платіж. Взагалі нічого не розумію з цими новими платіжками», – обурюється чернігівка **Марія Федорівна**. «Поскорочували людей, тепер показання лічильників ніхто не знімає, треба самостійно передавати. Я не передавав, мені поставили таке, що ще й зараз не нагоріло. Ось прийшов розбиратися», – говорить пан **Микола**.

«У нас із дружиною була переплата на рахунку обленерго, тепер отримали нові квитанції, від цієї нової «Енери», і виходить, ми ще й винні чималі гроші», – перекрикує інших пенсіонер **Олексій Митрофанович**.

І таких скарг та нарікань на роботу «Чернігівобленерго» та «Енера Чернігів» чимало. Люди приходять, займають черги, намагаються вирішити свої питання, після них йдуть інші. І так цілий день.

То що ж сталося і як людям розібратися з новими платівками, ми з'ясовували у директора ТОВ «Енера Чернігів» **Романа Гамениці**.

У приміщенні «Енери» ніде яблуку впасти

Перехід до «Енери» вже відбувся

Відповідно до Закону «Про ринок електричної енергії» з першого січня 2019 року «Чернігівобленерго» відповідає за розподіл електроенергії, а постачанням тепер займається ТОВ «Енера Чернігів». Щось подібне відбулося декілька років тому з ПАТ «Чернігівгаз», коли постачанням почало займатися ТОВ «Чернігівгаз Збут».

«Згідно з Законом «Про ринок електричної енергії» є три умови, і виконавши хоча б одну з них, споживач автоматично стає клієнтом постачальної компанії ТОВ «Енера Чернігів», – пояснює директор Роман Гамениця. – Перша – підписати заяву про приєднання до публічного договору (такі заяви-приєднання абоненти вже отримували разом з платіжками за грудень, – **Авт**.), другий – спожити електроенергію в січні, і третій – сплатити рахунок «Енері». І якщо хоча б одну з цих дій електроспоживач виконав, то він уже автоматично приєднався до публічного договору, який, до речі, можна переглянути на сайті «Енера Чернігів» .Тобто приходити в РЕС, обленерго чи «Енеру» і фізично підписувати цей договір не обов'язково. Адже фактично вже всі абоненти «Чернігівобленерго» стали абонентами «Енери».

«Рекомендований платіж» – лише рекомендований

Директор «Енери» Роман Гамениця каже, що платити треба суму, яка вказана у рядку «До сплати». Стосовно рекомендованого платежу, споживач вправі вирішувати самостійно, платити його чи ні.

«В платіжці є рядок «До сплати» – це найголовніший рядок, за яким треба сплачувати цю нову квитанцію, – говорить пан Роман. – Ми в енергоринок платимо попередню плату за електричну енергію, яку побутовий споживач використовує протягом місяця-півтора, і є певний розрив. Для того, щоб покрити ці витрати, звісно, виставляємо рекомендовані платежі».

Хто заплатив не туди –пише заяву

Багато людей заплатили за спожиту в січні електроенергію на рахунок Чернігівобленерго, а не «Енера Чернігів». Результат – заборгованість за надану послугу «Енері». Тому аби переплату з рахунків «Чернігівобленерго» перерахували на рахунки «Енери», таким абонентам потрібно написати заяву і відправити її до «Чернігівобленерго».

«До позаминулої п'ятниці реквізити в банках були ще «Чернігівобленерго», а вже з 22 лютого завантажилися реквізити «Енера Чернігів», – пояснює пан Роман. – Тому якщо споживач помилково заплатив на «Чернігівобленерго» чи оператор банку помилився, коли вводив реквізити, і гроші пішли на «Чернігівобленерго», то в цьому немає нічого страшного. Просто в такому разі споживачу потрібно написати заяву за зразком, який є на сайті «Чернігівобленерго», або в довільній формі. Головне – вказати правильний особовий рахунок споживача, прізвище, ім'я і адресу, за яким особовим рахунком обліковується дана переплата. І вже наступного місяця ці кошти будуть повернуті і відображені в рахунках за березень».

Роман Гамениця

Чому в квитанціях бардак

«В «Чернігівобленерго» була напрацьована програма, база абонентів, – пояснює директор «Енери». – В компанії «Енера Чернігів» все на етапі удосконалення. Наша база і програмне забезпечення відрізняються від обленерго. Все відразу неможливо зробити . Якщо запускається якась нова програма, вона повинна мати час на «розкачку». Дійсно, в цих платіжках у деяких абонентів є неточності. Десь субсидія не завантажилася, десь показники не такі, комусь пільгу зайву нарахували. Та всі помилки ми виправляємо. Якщо споживач бачить, що пільга чи субсидія у квитанції – «0», а вона фактично є, то ця сума автоматично віднялася від загальної суми за спожиту електроенергію, але у рахунку не відобразилась. Я впевнений, що всі нюанси, які виникли у цьому місяці, ми у березні виправимо. Вже з наступного місяця все буде нормально».

Квитанції будуть вчасно!

«В цьому місяці квитанції дійсно затримали, – говорить Роман Гамениця. – Затримка була, бо раніше рахунки друкували в «Чернігівобленерго». Зараз ми друкуємо рахунки в типографії, потім звідки вони передаються на «Укрпошту». І вже листоноші будуть розносити ці рахунки споживачам. Раніше було дійсно оперативніше, адже рахунки носили працівники обленерго. Та в майбутньому до 20 числа поточного місяця всі споживачі будуть отримувати квитанції. «Укрпошта» має доносити їх вчасно адже ми платимо за цю послугу кошти, і немалі».

Марія ПУЧИНЕЦЬ,
фото Олексія Миколаєнка

ВІТАЄМО!

Сергію Дмитровичу Бондарчуку – 60!

З початком весни, коли вже життєрадісно гомонять з вітром верховіття добрянських лісів, коли з глибин земних від самих коренів побіжать в березах і кленах живлющі соки, 6 березня переступає поріг його домівки черговий день народження. А цьогоріч цей день народження в провідного інженера з охорони праці Сергія Дмитровича Бондарчука – особливий. Бо знаменує собою шістдесятиліття його життєвої дороги.

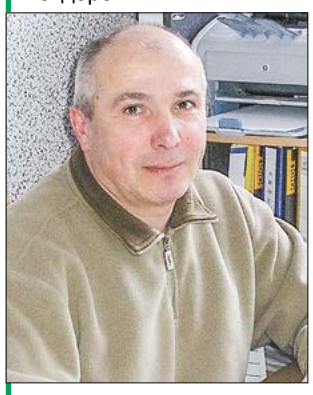

За шість десятків літ чимало й зроблено: здобуто вищу освіту в Київському політехнічному інституті за спеціальністю «технологія машинобудування», пройдено щаблі професійного зростання на різноманітних посадах у Добрянському лісгоспі, з колективом якого зріднився назавжди, бо із 30 років загального трудового стажу понад чверть віку віддав саме цьому державному підприємству і його працьовитим людям. Постійно дбав про механізацію трудомістких процесів, про надійність численних механізмів і техніки як на самому підприємстві, так і в його виробничих структурах. За те неодноразово відзначався подяками директора підприємства, нагороджений Почесною грамотою лісгоспу.

Враховуючи значний професійний досвід, організаторський хист, вміння дійти до серця й свідомості кожного виробничника і спеціаліста трудового колективу, Сергію Бондарчуку ось уже вісім років як доручено бути провідним інженером з охорони праці в ДП «Добрянський лісгосп».

І на цій відповідальній посаді він зарекомендував себе висококваліфікованим спеціалістом, котрий завжди принципово і наполегливо здійснює контроль за створенням і реалізацією безпечних та здорових умов праці на підприємстві, глибоко усвідомлюючи, що найбільш цінним скарбом лісгоспу є саме здоров'я і життя кожного лісівника.

Шановний Сергію Дмитровичу!

У день Вашого шістдесятирічного ювілею від щирого серця зичимо Вам здоров'я і наснаги на ще довгі-довгі роки в царині Вашої професійної діяльності, мирного неба, кипучої енергії і подальших вагомих успіхів на благо рідного лісгоспу, всієї лісівничої галузі Сіверського краю!

Колектив ДП «Добрянське лісове господарство»

РОЗВИТОК

Ніжинська «Поштова станція» незабаром оновиться?

«Поштова станція» у Ніжині – унікальний комплекс споруд, що входить до десятки незвичних музеїв України, присвячений розвиткові поштової справи – як місцевої, так і на території країни в цілому у XVII – на початку XX століть. Одна з оригінальних численних атракцій Ніжина, що незмінно популярна серед туристів, які відвідують місто. Тож не дивно, що саме цей заклад увійшов до плану заходів, який передбачає реставрацію пам'яток архітектури.

Зі слів директора Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Спаського **Геннадія Дудченка**, архітектурний комплекс «Ніжинська поштова станція» не випадково потрапив до переліку споруд, які планується реставрувати впродовж 2019-2021 року.

«Наразі в одній із будівель цього комплексу розміщений відділ НКМ ім. І. Спаського «Поштова станція», який, відповідно до статистики відвідування та коштів, отриманих від туристів, є найуспішнішим музейним проектом Ніжина. З чотирьох музеїв комплексу він приносить понад 70% прибутку. Нині через нього проходять тисячі відвідувачів. За рахунок реставрації ми зможемо розширити виставкову площу, переструктурувати експозицію і перетворити його у повноцінний, перспективний туристичний об'єкт, який приваблюватиме десятки тисяч туристів», – переконаний Геннадій Миколайович.

Суму, яку планують виділити з бюджету області, поки що не розголошують. Нещодавно головою Чернігівської облдержадміністрації Олександром Мисником був презентований проект плану перспективного розвитку туризму в Чернігівській області на 2019-2021 роки. Варто відзначити, що план складається з понад 500 перспективних проектів, які надійшли на розгляд облдержадміністрації від районів та ОТГ Чернігівської області.

Сніжана БОЖОК

ЗАХОПЛЕННЯ

Професія за покликом серця

Видовищні траси

Сходження річковими порогами

Тендітна, з витонченим смаком, на високих підборах, зі стильною зачіскою та ідеальним манікюром… Ззовні вона схожа на кого завгодно, тільки не на байкера. Вдома – любляча мама двох чудових діточок, турботлива дружина, а на дорогах – відчайдух на залізному коні. Ба більше, Оксана Тополь – педагог! І ця робота – поклик її серця. З іншого боку – півтора десятка сходжень на Говерлу, перегони на спортивних катамаранах гірськими річками і… магічна вишивка. Здавалося б, зовсім непоєднувані, навіть протилежні захоплення, але для нашої героїні однаково улюблені. Жінки… такі жінки. Непередбачувані й багатогранні, вольові й героїчні, ніжні та люблячі… У переддень весняного свята всього жіноцтва хотілося б розповісти історію унікальної представниці кращої половини людства.

Про численні підкорення Говерли та залізних коней з уст… сільської вчительки

Назустріч вітру

Маленькою Ксюша аж підвискувала, коли тато заводив залізного коня і підморгував дівчинці, аби та швиденько стрибала на місце пасажира. Їй подобалося мчати вулицями рідного Козельця і наспівувати під акомпанемент попутного вітру. Тоді ніхто навіть подумати не міг, що це тендітне дівча колись пересяде зі звичного пасажирського місця за кермо байку і міситиме багнисті дороги, виконуючи сміливі маневри…

В її дівочих мріях зовсім не вимальовувався тяжкий чоловічий транспорт. Натомість в її серці «намалювався» чоловік, який життя свого не уявляє без залізного товариша.

Ще у старших класах вона помітила, що хлопчина не зводить з неї очей, але зухвало нехтувала його закоханими поглядами.

«Дівчата у такому віці заглядаються на старших хлопців. Артем молодший за мене на два роки. Для нього я була першим коханням. Для мене він тоді був малоліткою», – сміється моя співбесідниця.

Та один солодкий вечір зміг змінити все світобачення дівчини. З тих пір закохані не розлучалися. Його захоплення стали невід'ємною частиною її життя, її уподобання – законом для люблячого парубка.

Артем вчився на юриста в обласному центрі, Оксана здобувала педагогічну освіту в Ніжині. Вони часто згадують, як проводжали один одного на електричку. Годинами не могли розпрощатися на вокзалі і в результаті потяг віз їх обох чи то в Чернігів, чи до Ніжина. Для когось за призначенням, хтось жертвував навчанням.

Нині вони вже десять років як подружжя. Разом зводили будинок, разом виховують дітей і разом подорожують, відкриваючи для себе все нові й нові маршрути. Їхні мандри незвичні, але завжди цікаві, насичені, незабутні… Вони несуться назустріч незрівнянним краєвидам не люксовим потягом чи комфортним літаком, а на двоколісному швидкісному байку.

«Катаємось не заради швидкості та хизування на дорозі. Мотоцикл дає свободу. Можна заїхати у неймовірні місця, недоступні для автівок. З моменту, коли купили мотоцикл, об'їздили багато цікавих міст рідною Чернігівщиною, зазирнули в потаємні красоти київського краю, багато разів підкорювали нестоптані черкаські стежини, заглядали до цнотливих місць Житомирщини…».

Екстремальні траси Румунії та зустріч з… ведмедем

Трансфагараш – це одна з найбільш видовищних доріг не тільки в Румунії, але й у цілому світі. Її ще називають «дорогою до неба». Проте першою найвищою трасою гірського серпантину, на яку їдуть туристи-екстримали з усіх усюд, є Трансальпіна. На підкорення цих надреальних доріг відправилася й наша героїня зі своїм чоловіком та друзями у липневу відпустку. Серед десятків туристичних «неопланів» та сотень легкових суперкарів невеличка компанія з Козельця на своїх залізних конях подолала понад три з половиною тисячі кілометрів. П'ять незабутніх днів, коли головним «готелем» є крихітний намет, а «шведським столом» – швидкий перекус. І все заради того, аби відпочити душею…

«Звісно, у світі безліч неймовірно красивих місць, від споглядання яких перехоплює подих. Та коли мова заходить про гірські дороги та перевали, то серце просто вискакує із грудей. Мій чоловік давно мріяв про ці траси. Мабуть, з тих пір, як ми придбали нового габаритного байка Kawasaki Z-1000. Звісно, я його підтримала. Інакше й бути не могло. Під час подорожі я здебільшого була пасажиром. Але не відмовила собі у задоволенні і покермувати. Мені головне, щоб чоловік сидів позаду, бо я не дістаю ногами до асфальту, аби злізти з байку. Його вага – 250 кілограмів, моя – 54! Я просто фізично його не втримаю. Але коли позаду довгі ноги, можна не хвилюватися за безпечне «приземлення», – зізнається Оксана.

Коли родина Тополь налаштовувала себе на тижневу подорож байком, кожен мріяв про своє. Оксана зізнається, що дуже боялася зустріти у горах ведмедя, натомість її чоловік Артем мріяв про зустріч з хижим красенем.

«Мрія Артема збулася, – сміється моя співбесідниця. – Це була чергова зупинка, аби трохи перепочити, помилуватися краєвидами. Зупинившись, я чомусь озирнулася назад… В цей час з кущів виходить величезний ведмідь і солодко позіхає… Мабуть, так сильно я ще ніколи не кричала. Хоча й була у шоломі, та почули всі. Відстань до хижого звіра сягала два-три метри. Це вже потім нам розповіли, що тварина нагодована, що його тут постійно балують смаколиками туристи. Але ж хижа тварина лишається хижою. Ми кілька хвилин постояли. Кум умудрився неочікуваного гостя навіть сфотографувати. Зупинялися й інші туристи. Всі діставали телефони і знімали. Ну з машини, звичайно, не так страшно це робити, а ми ж то на байках…».

Моє серце належить Карпатам

Дванадцять років до посади заступника з виховної роботи в школі Оксана працювала методистом зі спортивного туризму при Станції юних туристів. Щороку возила групи дітей до Карпат. На її рахунку півтора десятки сходжень на Говерлу і три сотні учнів, яким вона показала красу наших українських гір.

«Там неймовірна природа. Особисто мене Карпати ваблять більше, ніж моря-океани. Я обожнюю гірські річки, водоспади, озера, ліси, квіти… Особливо гарно, коли на фоні засніжених вершин цвіте крокус. Унікальні фіолетові квіточки першими пробуджують природу після зимового сну. Там ще й легенда про кохання цікава є. Коли ходили в похід зі старшокласниками, то я їм завжди переповідала».

Окрім піших прогулянок по гірському хребту, пані вчителька, яка обожнює екстрим, подолала 173 кілометри течією гірських річок на спортивних катамаранах.

«Це був незабутній сплав річками Прут та Чорний Черемош. Перша – мальовнича й бурхлива. Остання – дуже непередбачувана. Це був спуск найскладнішими порогами, коли висока хвиля холодної води може ненароком накрити з головою.., – із захватом розповідає козельчанка. – Водний похід на спортивних катамаранах – це командна робота, де потрібно гребти у тандемі, аби не налетіти на камінь. Очевидно, цей сплав можна назвати найемоційнішим з усіх видів активного відпочинку у Карпатах. Гострі відчуття, хвилювання, адреналін, пригоди і командна робота, яка загартовує дух колективу».

Взимку родина нашої героїні теж не сидить без діла. І не дивно, бо улюблені гори можна підкорювати ще й завдяки лижному спорту.

«Артем катається на «чорних» трасах, я після травми лише на «синіх». Але намальовані природою картини тут не менш магічні. Зимовий ліс виглядає заворожуюче. Правду кажуть, що у природи не буває поганої погоди. Особливо це стосується наших Карпат. Вони завжди неймовірні!».

Активні люди встигають все. Тож не дивно, що Оксана Тополь, яка є патріотом України та рідного селища, без прапора не подорожує. Ледь не на всіх знімках майорить синьо-жовтий стяг. А ще закохана в свою країну вчителька вишила всій родині національне вбрання. Тож святковий одяг родини байкерів тепер незмінний.

Пані Оксана нині мріє про новий байк. Скоріш за все, він стане подарунком на одинадцяту річницю подружнього життя. Минулого літа свій перший ювілей родина святкувала у Румунії. Цього року поглядають у бік Грузії.

«Попереду ще багато нестоптаних стежин, де кожна картина вражає по своєму. Хочемо влітку на байках поїхати до Тунелю Кохання (популярний туристичний об'єкт, що на Рівненщині. Не має аналогів у Європі та світі), ще в Одесу збираємось. Планів багато. Коли поряд коханий чоловік можна їхати хоч світ за очі. За таким принципом ми й живемо!», – наголосила моя співбесідниця.

Сніжана БОЖОК,
фото автора
та з архіву героїні

Глаукома полює за вашими очима!

Світлана Стратілат

Шосте березня – Всесвітній день боротьби з глаукомою. Цей день започаткований 2008 року за ініціативи Всесвітньої асоціації товариств глаукоми – WGA і Всесвітньої асоціації пацієнтів з глаукомою – WGPA. Як акцентує увагу лікар-офтальмолог, завідувач офтальмологічного відділення Чернігівської міської лікарні №2 **Світлана Стратілат**, захворювання, що розпочинаються непомітно, без симптомів – особливо підступні. Це стосується й глаукоми.

Підступність глаукоми

Глаукома – це хронічне прогресуюче захворювання, що уражає зоровий нерв і характеризується змінами в полі зору. У ряді випадків хвороба супроводжується періодичним або стійким підвищенням очного тиску. Хвороба за пізнього виявлення та без адекватного лікування призводить до неминучої сліпоти. Глаукома є однією із основних причин слабозорості та сліпоти у світі. Існують десятки форм захворювання, найбільш поширеною серед населення є первинна відкритокутова глаукома.

– *При глаукомі зоровий нерв гине. Відбувається це непомітно й безболісно для людини. Вона не помічає, що поле зору в неї поступово звужується. Спочатку вона перестає бачити те, що знаходиться ліворуч і праворуч, а згодом страждає і центральний зір. У якийсь момент настає повна сліпота*, – розповідає фахівець.

Фактори ризику

Чинники ризику, що впливають на виникнення та прогресування глаукоми, поділяють на загальні та місцеві.

До перших належать вік – старше за 60-65 років, несприятлива спадковість, цукровий діабет, артеріальна гіпотонія та гіпертензія, гіпотиреоз.

Місцеві фактори включають зміни в оці, викликані міопією, гіперметропією, дистрофією райдужки, вродженими аномаліями розвитку на фоні зрілої катаракти, посттравматичних та післяопераційних змін.

Існує низка симптомів, на які потрібно звертати увагу:

– райдужні кола при погляді на джерело світла;

– періодичний туман перед очима;

– тиснучий біль в оці;

– погіршення орієнтації в темряві.

За таких симптомів потрібно зразу звертатися до фахівця.

Як лікувати

Метою лікування глаукоми насамперед є припинення або сповільнення її прогресування для максимального збереження зорових функцій, констатує лікар-офтальмолог Світлана Стратілат. Дуже важливо для збереження зору як вчасно виявити патологію, так і якісно слідкувати за станом зорового нерву та змінами в полі зору. Для цього є необхідне новітнє обладнання. У Центрі мікрохірургії ока Чернігівської міської лікарні №2 є сучасна апаратура, що дає змогу на високому рівні контролювати зміни в зоровому нерві та вимірювати товщину шару нервових волокон.

– *Якщо людина вчасно звернулася до лікаря і хвороба виявлена на ранній стадії, то зір буде збережено*, – наголошує лікар-офтальмолог.

Розпочинають лікування найчастіше з медикаментозного. За відсутності або при недостатньому ефекті переходять до лазерних операцій. За браком стабілізації глаукомного процесу показане хірургічне втручання. Мікрохірургічні методи лікування – це фільтруючі операції, спрямовані на створення штучного відтоку внутрішньоочної рідини. Після хірургічного втручання глаукома залишається, тому в подальшому, якщо підвищується очний тиск, виконуються повторні операції.

Слід пам'ятати, що глаукома – це хронічне захворювання, яке потребує постійного контролю та спостереження лікаря. Запорукою успішного лікування є суворе дотримування призначень та рекомендацій лікаря-офтальмолога щодо лікування (місцевого, загального), режиму праці, способу життя тощо. Хворий не повинен самостійно змінювати режим, кратність прийому ліків. Усі хворі на глаукому потребують довічного контролю за очним тиском, станом зорового нерва та полем зору. Пацієнти кожні три місяці повинні проходити повне офтальмологічне обстеження, за необхідності – частіше. Дуже важливо дотримуватися здорового способу життя: не палити та відмовитися від алкоголю, раціонально харчуватися, надавати перевагу овочам та фруктам, частіше бувати на свіжому повітрі, більше рухатися, уникати нервових перевантажень, слідкувати за зоровими навантаженнями, особливо при роботі за комп'ютером.

Невтішні тенденції

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), на планеті нараховується 12,5 мільйони людей, осліплих внаслідок глаукоми. В Україні ж глаукома займає 2-ге місце серед причин первинної інвалідності. На території, що обслуговує поліклінічне відділення Чернігівської міської лікарні №2, мешкає приблизно 1000 хворих на глаукому. Щорічний приріст хворих складає близько 100 нових випадків. Глаукома останнім часом має тенденцію до поширення та значно помолодшала. Якщо раніше хворобу виявляли, починаючи з 50-55 років, то зараз зустрічаються випадки, коли хворіють 35-річні. Усім людям у віці старше 40 років необхідно регулярно відвідувати офтальмолога та вимірювати очний тиск. Якщо ж є фактори ризику, то потрібно обстежуватися, починаючи з 35-річного віку.

Будьте здорові! Бережіть свій зір змолоду!

Що їсти на сніданок?

Побутує думка, що сніданок обов'язковий для кожного. Проте пропуск сніданку може бути кращим за вживання нездорової їжі зранку. Втім, поживний, збалансований сніданок може дати вам енергію та допоможе уникнути переїдання впродовж дня.

Яйця

Дослідження показують, що смакування яйцями на сніданок дає почуття ситості, зменшує кількість спожитих калорій під час наступного прийому їжі та допомагає підтримувати стабільний рівень цукру

та інсулін в крові. Яєчні жовтки містять лютеїн і зеаксантин. Ці антиоксиданти допомагають попередити хвороби очей на кшталт катаракти та макулярної дегенерації. Вони є також одним з найкращих джерел холіну – важливої поживної речовини для мозку здоров'я печінки. Хоча вони багаті на холестерин, яйця не підвищують рівень холестерину у більшості людей. Поїдання цілих яєць може знижувати ризик серцевої хвороби. У трьох великих яйцях – близько 20 г висококласного білка.

Грецький йогурт

У ньому – багато протеїну, який знижує відчуття голоду та має вищий термічний ефект, ніж жир або вуглеводи. «Термічний ефект» означає підвищення метаболізму після їжі. Йогурт та інші молочні продукти можуть допомогти контролювати вагу та навіть сприяти втраті зайвої ваги. Певні види грецького йогурту є хорошими джерелами пробіотиків, що допомагають нашому кишківнику залишатися здоровим.

Щоб упевнитись, що ваш йогурт містить пробіотики, шукайте фразу «містить живі чи активні культури» та упаковці.

Кава

Кава – чудовий напій, щоб почати свій день. Багата на кофеїн, який покращує настрій, бадьорить та підтримує психологічне здоров'я. Навіть мала кількість кофеїну може досягти цих ефектів.

Дослідження свідчать: найефективніша доза –38-400 мг на день, щоб максимізувати корисні ефекти кофеїну, в той же час зменшуючи побічні ефекти. Кофеїн також підвищує рівень метаболізму та спалення жиру. Дослідження показало, що 100 мг кофеїну на день допомагає спалювати додаткові 79-150 калорій впродовж 24 годин.

Кава також багата на антиоксиданти, які знижують запалення, захищають клітини у кровоносних судинах та знижують ризик діабету та хвороби печінки.

Вівсянка

У вівсянці є унікальні харчові волокна. Окрім іншого, вони можуть знижувати рівень холестерину й дарувати тривале відчуття ситості. Вівсянка також багата на антиоксиданти, які можуть бути корисними для здоров'я серця та зниження артеріального тиску. В одній чашці приготовленої вівсянки (235 г) – близько 6 г білка.

Ягоди

Популярні ягоди – чорниця, малина, полуниця та ожина. У них менше цукру, ніж у більшості фруктів, але більше волокон. Малина та ожина містять аж 8 г волокон в одній чашці, або у 120 і 145 грамах відповідно. В одній чашці ягід – лише 50-85 калорій залежно від ягоди. Вони також багаті на антиоксиданти антоціани, що захищають наше серце. Ягоди також знижують маркери запалення та допомагають нашим клітинам у судинах бути здоровими.

Горіхи

Горіхи – чудовий додаток до сніданку, адже вони дають ситість та попереджують набір ваги. У них багато калорій, але вони не поглинають усі жири з них. Наприклад, наше тіло вбирає близько 129 калорій з 28-грамової порції мигдалю. Горіхи покращують стійкість серця до серцевої хвороби. Усі типи горіхів багаті на магній, калій та корисні для серця мононенасичені жири. Горіхи корисні для людей з діабетом.

Зелений чай

У зеленому чаї є кофеїн, який покращує настрій та бадьорість, поруч з підвищенням рівня метаболізму. Зелений чай містить лише 35-70 мг кофеїну на чашку. Також він може бути особливо помічним при діабеті. У ньому міститься антиоксидант EGCG, який може захищати мозок, нервову систему та серце від ушкоджень.

Протеїновий шейк

Можна використовувати різні типи білкового порошку, як-от яєчний, соєвий, сироватковий та гороховий. Сироватковий організм поглинає найшвидше.

Такий напій також знижує апетит більше, ніж інші форми білка, і допомагає почуватись ситими і їсти менше під час другого прийому їжі. Сироватковий протеїн може допомогти знизити рівень цукру в крові. Він також може зберегти м'язову масу при втраті ваги та старінні.

Фрукти

Фрукти можуть бути смачною частиною поживного сніданку. Усі типи фруктів містять вітаміни, калій, харчові волокна та мають мало калорій. В одній чашці нарізаних фруктів – близько 80-130 калорій, залежно від фрукта. Цитрусові дуже багаті та вітамін С.

Один великий апельсин містить більш ніж 100% денної рекомендованої дози вітаміну С.

У фруктах також є багато харчових волокон та води. Поєднайте фрукти з яйцями, сиром, домашнім сиром чи грецьким йогуртом для збалансованого сніданку, який годинами даватиме відчуття ситості.

Насіння льону

Насіння льону неймовірно корисне! Воно багате на харчові волокна, які допомагають відчувати ситість впродовж кількох годин після їжі. Льон також може покращувати чутливість до інсуліну та знижувати рівень цукру в крові, і захищає від раку грудей.

Дві чайні ложки (14 г) насіння льону містить 3 г білка та 4 г харчових волокон.

Спробуйте додати мелене насіння льону до грецького йогурту, домашнього сиру чи смузі, щоб збільшити кількість волокон та антиоксидантів у вашому сніданку.

Домашній сир

Домашній сир – фантастична їжа для сніданку. Він багатий на білок, що прискорює метаболізм, дає відчуття ситості та зменшує рівень гормону голоду ґреліну. Дослідження показують, що домашній сир такий же поживний і дає ситність, як і яйця. Домашній сир також містить кон'юговану лінолеву кислоту (CLA), яка сприяє втраті ваги. Одна чашка домашнього сиру забезпечує вражаючі 25 грамів білка. Додавайте ягоди та насіння льону чи горіхи, щоб зробити цю їжу ще поживнішою.

П'ЯТНИЦЯ 15 березня

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.30, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.05, 08.05, 09.05 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Галерея Вельвет»
12.30 Д/ц «Аромати Греції»
13.15, 14.30 :РадіоДень
13.45 Д/ц «Неповторна природа»
15.15 Д/п «Срібна земля. Хроніка Карпатської України. 1919-1939»
16.45 Пліч-о-пліч
17.00 Д/ц «Браво, шеф!»
18.20, 02.45 Тема дня
18.50 Своя земля
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №53 (Скоцик Віталій Євстафійович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №54 (Кармазін Юрій Анатолійович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №55 (Шевченко Олександр Леонідович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №56 (Балашов Геннадій Вікторович)
20.30 Перший на селі
21.25, 02.20 UA:Спорт
22.00 Перша шпальта
22.30 Д/с «Найбільш завантажений у світі»
00.00 Телепродаж Тюсо
03.10 Концертна программа
04.30 Спільно
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН
09.30 «Одруження наосліп»
11.20, 12.20 «Міняю жінку»
13.30 «Сімейні мелодрами»
14.30 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.10 Т/с «Моє чуже життя»
19.20 «Секретні матеріали 2019»
20.25 «Чистонews 2019»
20.35 «Ліга сміху 2019»
22.40 «Ігри приколів 2019»
23.40 «Ліга сміху»
01.35 «Розсміши коміка. Діти 2»

Інтер
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.30, 12.25 Х/ф «Повернення високого блондина»
12.40 Х/ф «Фантомас проти Скотланд-Ярда»
14.50, 15.50, 16.45, 23.50 «Речдок»
18.00, 02.25 «Стосується кожного»
20.00 «Подробиці тижня»
22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
03.55 «Орел і Решка. Мегаполіси»
05.15 «Top Shop»
05.45 «Готуємо разом»

ICTV
04.00 Скарб нації
04.10 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей
04.25 Студія Вашингтон
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини
10.10 Антизомбі
11.10, 13.20, 23.00 Скетч-шоу «На трьох» 16+
12.45, 15.45 Факти. День
14.50, 16.15 Т/с «Пес»
17.35 Т/с «Фантом»
18.45, 01.55 Факти. Вечір
20.10 Дизель-шоу 12+
02.30 Великі авантюристи

ТК Україна
06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.00, 04.20 Сьогодні
09.30, 05.10 Зірковий шлях
11.30 Реальна містика
13.30, 15.30 Т/с «Мама моєї доньки»
18.00 Т/с «Таємниці»
19.50 «Говорить Україна»
21.00 Головна тема. Вибір
23.20 Слідами
00.00, 02.30 Т/с «Біжи не оглядаючись»
02.00 Телемагазин

Новий Канал
03.00 Зона ночі
04.40 Абзац
06.20, 07.40 Kids Time
06.25 М/с «Майлз із майбутнього»
07.45 Пацанки. Нове життя 16+
13.00 Суперінтуїція 12+
16.50, 19.00 Т/с «Будиночок на щастя»
21.00, 22.00 Аферисти в мережах 16+
23.00 Х/ф «Лігво монстра»
01.10 Х/ф «Ілюзія польоту»

СТБ
05.30, 18.00 «Хата на тата» 12+
13.10 Х/ф «Домашній арешт»
15.20 Х/ф «Ласкаво просимо, або Сусідам вхід заборонено»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
20.00, 23.05 «Холостяк» 12+
22.50 «Небачене Євробачення 2019»
23.55 «Холостяк. Як вийти заміж»
01.05 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»

НТН
05.15, 04.50 «Top Shop»
07.10 Х/ф «Тихі береги»
08.30 Ранковий «Свідок»
09.05 Х/ф «Нічна пригода»
10.45 Т/с «Кулагін та партнери»
12.30, 16.30, 19.00, 23.15, 02.50 «Свідок»
12.50, 19.30 Т/с «Смерть у раю»
14.55, 16.50 Т/с «Спецзагін «Кобра 11»
17.10 «Легенди карного розшуку»
22.00, 23.45 Т/с «Бюро легенд - 3»
01.00 Т/с «Швидка»
01.55 «Реальні злочинці»
03.20 «Випадковий свідок»
03.25 «Речовий доказ»
03.50 «Професії»

Прямий
06.00, 07.15, 08.15 «Новий день» з Анатолієм Анатолічем, Юлією Шпачинською, Талою Калатай та Миколою Матросовим
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 «Репортер» Новини
09.15, 10.15, 11.15 «Ми всі...» з Кароліною Ашіон і Павлом Рольником
12.10, 13.10, 14.10, 15.10, 16.10 «Кримінал» зі Славою Вардою
12.20, 13.20, 14.20, 15.20 «Деталі» з Василісою Фроловою і Сергієм Дойком
16.20 «Вибори - 2019» з Наталкою Фіцич
17.00 «Ситуація» з Тарасом Березовцем та Мариною Леончук
19.00 «Эхо України» з Матвієм Ганапольським
22.30 «Поярков. NEWS»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
09.25 Х/ф «Як створити ідеального хлопця»
11.00 Т/с «Якось у казці»
12.00, 17.00 Т/с «Рання пташка»
13.00, 14.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
13.30, 14.30 Танька і Володька
15.00, 01.15 Панянка-селянка
18.00 4 весілля
19.00 Богиня шопінгу
21.00 Х/ф «Фантастична четвірка»
23.00 Х/ф «Інструкції не додаються»
02.15 Теорія зради
03.05 БарДак
03.55 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
08.50 «Бєдняков+1»
09.30 «Вірю не Вірю»
11.10 Х/ф «Незважаючи ні на що»
13.10 Т/с «Мисливці за реліквіями»
15.00 «Орел і Решка. Навколо світу»
16.50, 22.00 «Орел і Решка. Перезавантаження 3»
17.50 Т/с «Доктор Хаус»
00.00 «Навколо М»
01.00 «Орел і Решка. Шопінг»
02.00 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00, 01.25 Т/с «Пляжний коп-4»
09.35, 18.15 «Спецкор»
10.15, 18.50 «ДжеДАІ»
10.55 «Загублений світ»
12.55 Відеобімба
15.20 Х/ф «Мегапровал»
17.10 Загублений світ
19.25 Х/ф «Сталевий світанок»
21.25 Х/ф «Вулкан»
23.25 Х/ф «Більше, ніж служба»
02.45 Т/с «Пляжний коп-3»
03.25 «Облом.UA.»
04.35 «Цілком таємно-2016»

Мега
06.00 Бандитська Одеса
07.55, 14.00 Правда життя
09.05, 15.50, 21.45 Річкові монстри
10.00, 17.45 Цікаво.com
11.00 Брама часу
11.50 Там, де нас нема
12.50, 19.40 Речовий доказ
14.55, 23.40 Любов, ненависть і пропаганда
16.45, 00.35 Дика природа
18.45, 20.45 Їжа богів
22.40 Невідомий Китай
01.35 Містична Україна
03.15 Таємниці дефіциту
05.35 Чорна піхота

Київ
08.00, 00.45 «Школа права»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 01.40, 03.55 «Столичні телевізійні новини»
09.15 «Ранок у мегаполісі»
11.10 «Свідчення війни» 16+
12.00, 13.10, 17.10, 19.20 «КИЇВ LIVE»
15.15 «Депутатська приймальня»
16.10, 23.55 «Бойовий план» 12+
20.20 «Ситуація»
20.30 «Якісне життя»
21.25 «КИЇВ LIVE. Підсумки»
22.55 «Українська Національна Лотерея»
23.20, 03.20 «Київ музика»
02.00, 04.15 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
06.30 «Прогулянки містом»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.45, 21.40 Час-Time
06.15, 08.25 Огляд преси
06.20 Діалоги з Патріархом
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 00.00, 01.00, 02.00, 03.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.10, 08.15, 21.25, 00.15 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.15, 12.25, 15.25, 18.10 Погода в Україні
07.25 Драйв
07.30, 08.30, 10.10, 00.35, 01.15 Машина часу
07.55, 08.55, 09.40, 13.55, 16.55, 17.55, 00.30 Погода на курортах
08.00, 17.00 Час новин. Київ
09.25, 16.45 Час громади
11.10, 14.10, 20.20 Дзеркало історії
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
13.05 БлогПост
15.30, 16.10 Інформаційний день
17.10 КЕНДЗЬОР
18.15 ТОМОС
19.25 Інформаційний вечір
22.00 БлогПост HATE FRIDAY NIGHT
02.15 Нові Герої Донбасу
03.15 Кіно з Я. Соколовою
04.15 Феєрія мандрів
05.15 Рандеву

КРТ
06.00 «Попурі»
06.10, 07.00, 10.00, 13.15, 16.00, 04.50 «Funny Kids»
06.20, 08.00, 10.50 «Батьківські поради»
06.40, 07.45, 08.10, 10.10, 16.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
07.10 «Православний календар»
07.15, 16.30 «Смачні історії»
08.30 «Для всієї родини»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
12.45, 19.20 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.00, 01.35, 03.30 «Архіви історії»
19.50, 02.35 «Обзор международных новостей»
20.20 Х/ф «Бонневіль»
21.50, 05.15 «Попутник»
00.00 Х/ф «Флірт зі звірем»
02.00 «Фотоподорожі»
02.10, 04.25 «Під знаком Нобеля»
03.05 «Три кольори часу»
03.55 «Моя професія»

Новий Чернігів
06.00, 17.00 Єдина країна
06.20, 14.10 На часі
06.45, 08.35, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
07.25 З перших вуст
07.45, 12.40, 22.45 Успішна Я
08.00, 17.25 Серед тижня
08.30 Шпаргалка
09.00, 22.00 Х/ф «Справжній детектив»
09.45, 16.30, 21.30 З архіву ТБ
10.15 Журфікс
11.00, 20.20 Невідомий Чернігів
11.15 Телеміст «Реформи - це просто!» Децентралізація
12.25, 20.40 «А були спочатку хлопчики...»
13.00 Гості Вечора
14.55 Потягуськи
15.00, 18.00 Факт дня
15.05 Погода в домі
15.10 Fashion скарбниця
15.20 Чемпіон
15.40, 23.30 Імпреза
16.10 Меломан
17.45 Сама вдома
18.05, 19.20 Вечірній Чернігів
20.00 Я + Ти

UA: Чернігів
07.00, 07.35, 08.05, 08.35 Ранок
07.30, 08.00, 08.30, 13.30, 17.00, 19.00, 20.30 Новини
09.00 Кухня По
09.30, 13.00 Енеїда
10.00, 13.40, 19.20, 21.55 Тема дня
10.30, 15.00 Неповторна природа
11.00, 17.40 Wise Cow
11.20 Розсекречена історія
12.15 Д.ф. «Фатальна жінка Марко Вовчок»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
15.30 Таємниці підводного світу
16.00 Чудова гра
16.30 БіблioFun
17.10 Букоголіки
18.10 Т.с. «Еліза»
19.45 Пліч-о-пліч
20.15 Лайфхак українською
20.50 Схеми. Корупція в деталях
21.20 Своя земля
22.25 Як дивитися кіно?

СУБОТА 16 березня

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 23.30, 05.00 Новини
09.35 М/с «Вруміз»
10.05 Казки, перевірені часом. Підмінена королева
11.30 Хто в домі хазяїн?
12.00 Сильна доля
13.00 Д/ц «Супер Чуття»
14.10, 02.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Естафета 4*6км. Жінки
15.45 По обіді шоу
16.50 Спільно
17.25, 03.25 Біатлон. Чемпіонат світу. Естафета 4*7, 5км. Чоловіки
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №57 (Порошенко Петро Олексійович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №58 (Бойко Юрій Анатолійович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №59 (Ващенко Олександр Михайлович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №60 (Корнацький Аркадій Олексійович)
20.30 Д/ц «Світ дикої природи»
21.25 Розсекречена історія
22.20 Д/ц «Неповторна природа»
00.00 Телепродаж Тюсо
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.00 «Гроші 2019»
07.00 «Світське життя 2019»
08.00 «Сніданок. Вихідний»
10.00, 11.15, 12.30, 13.40, 15.10 «Світ навиворіт - 6»
16.30 «Вечірній квартал»
18.30 «Розсміши коміка. Діти 2019»
19.30 ТСН
20.15 «Чистонews 2019»
20.25 Спецпроект до 15-річчя Студії «Квартал 95 «Слуги сміху»
21.40 «Вечірній квартал 2019»
23.40 «Світське життя. 2019»
00.40 «Крим. Украдений півострів»
01.50 «Ліга сміху»
03.35 «Розсміши коміка. Діти 2»

Інтер
06.45 «Чекай на мене. Україна»
08.35 «Слово Предстоятеля»
08.45 Х/ф «Висота»
10.30 Х/ф «Дівчина без адреси»
12.15 Х/ф «Справа була у Пеньковф»
14.15 Х/ф «Весна на Зарічній вулиці»
16.10 Т/с «Побачити океан»
20.00, 02.20 «Подробиці»
20.30 «Крутіше всіх. Новий сезон»
22.30 Х/ф «Танго кохання»
00.30 Х/ф «Викуп»
02.50 «Мультфільм»
03.35 «Речдок»
05.00 «Великий бокс. Еррол Спенс - Майкі Гарсія»

ICTV
05.00 Скарб нації
05.10 Еврика!
05.15 Факти
05.45 Більше ніж правда
07.30 Я зняв!
09.25 Дизель-шоу 12+
10.50, 11.45 Особливості національної роботи
12.45 Факти. День
13.00 Скетч-шоу «На трьох» 16+
13.10 Т/с «Фантом»
18.45 Факти. Вечір
19.10 Х/ф «План втечі»
21.35 Х/ф «План втечі-2»
23.35 Х/ф «РобоКоп»
01.40 Х/ф «Дипломатія»

ТК Україна
07.00, 15.00, 19.00, 03.00 Сьогодні
07.15, 05.30 Зірковий шлях
08.00, 15.20 Т/с «Сонячний листопад»
16.00, 20.00 Т/с «Сурогатна мати»
21.00 Шоу «Дивовижні люди»
23.00, 02.15 Т/с «Бабуся при надії»
01.45 Телемагазин
03.50 Реальна містика

Новий Канал
03.05 Служба розшуку дітей
03.10, 02.10 Зона ночі
05.05 Т/с «Меліса та Джой»
06.35, 07.55 Kids Time
06.40 М/с «Майлз із майбутнього»
08.00 Ревізор. Крамниці
10.00 Таємний агент
11.10 Таємний агент. Постшоу
13.00 Заробітчани
14.50 Хто зверху? 12+
16.50 М/ф «Реальна білка 2»
18.30 Х/ф «Вартові Галактики»
21.00 Х/ф «Вартові Галактики 2»
23.50 Х/ф «Час розплати»

СТБ
05.45 «Хата на тата» 12+
08.50, 22.25 Т/с «Кріпосна»
16.10 «Холостяк» 12+
19.00 «МайстерШеф. Професіонали» 12+

НТН
05.50 Х/ф «Розвідники»
07.20 Х/ф «Вони воювали за Батьківщину»
10.30 Х/ф «Балада про солдата»
12.10 Т/с «Пуаро Агати Крісті»
15.50 «Таємниці кримінального світу»
17.00 «Самооборона»
18.05 «Круті 90-ті»
19.00, 02.50 «Свідок»
19.30 Х/ф «Три плюс два»
21.30 Х/ф «Горбун»
00.00 Х/ф «Викрадення Фредді Хайнекена»
01.45 «Хвороби-вбивці»
03.10 «Випадковий свідок»
03.20 «Легенди бандитського Києва»
04.00 «Речовий доказ»
04.45 «Top Shop»

Прямий
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 «Репортер» Новини
10.15 «18 мінус» з Матвієм Ганапольським та Катериною Шангелія
11.15 «Споживач» з Максимом Несміяновим та Оленою Бунт
12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15 Марафон «Вибори - 2019»
17.00 «Кисельов. Авторське»
18.00, 19.00, 20.00 «Вибори - 2019»
21.00 «Закрита зона»
22.00 «THE WEEK» з Тарасом Березовцем та Пітером Залмаевим
23.00 «ВАТА-шоу»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
11.15 М/ф «Шлях до Ельдорадо»
12.50 Х/ф «Шестеро весь світ обійдуть»
14.00 Богиня шопінгу
16.00 4 весілля
17.00 Х/ф «Інструкції не додаються»
19.00 Одного разу під Полтавою
22.30 Т/с «Хамелеон»
02.30 БарДак
03.20 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Дай Лапу»
09.10 М/с «Земля до початку часів»
10.00 М/ф «Баранчик Шон»
11.30 «Ух ти show»
12.30 Х/ф «Незважаючи ні на що»
14.35 «Орел і Решка. Навколо світу»
19.10 «Орел і Решка. Морський сезон»
22.00 «Блокбастери»
23.00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»
23.50 Х/ф «Бабій»
01.40 «Орел і Решка. Шопінг»
02.30 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
08.00 «102. Поліція»
08.55 «ДжеДАІ-4. Краще»
09.55 «Загублений світ»
14.50 Х/ф «Вулкан»
16.50 22 тур ЧУ по футболу «Зоря»-»Шахтар»
19.00 Х/ф «Сльози сонця»
21.15 Х/ф «Заручник»
23.25 Х/ф «Смертельний ринг»
01.10 Х/ф «Більше, ніж служба»
02.45 «Облом.UA.»
04.35 «Цілком таємно-2016»

Мега
06.00 Бандитський Київ
07.25, 00.45 Містична Україна
08.15, 18.15 Ілюзії сучасності
10.05 Їжа богів
11.00 Любов, ненависть і пропаганда
12.45, 21.00 Земля: сили природи
14.35 Дика природа
15.35 Невідомий Китай
17.25, 23.45 Річкові монстри
01.35 Великі українці
04.15 Легендарні замки Закарпаття
05.00 Легендарні замки України
05.40 Квітка Цисик

Київ
08.00 «Дика прогулянка» 12+
08.30, 06.30 «Сім'я + 1»
09.00, 11.00, 13.00, 17.00, 21.00, 23.15, 01.35, 03.40, 05.40 «Столичні телевізійні новини»
09.15, 11.10 «Ранок у мегаполісі»
12.00 «Якісне життя»
12.30 «Зірковий смак»
13.10, 01.55 «GOROD «S»
15.00 «Столичні телевізійні новини»
15.10 «Концерт М.Поплавського «Приречений на любов»
17.10 «Друга світова: мисливці за скарбами»
18.10 Х/ф «Професор П'ярелал»
21.25 Х/ф «Пограбування по-бельгійськи»
23.10 «Українська Національна Лотерея»
23.35 «Київ музика»
00.10 «КИЇВ LIVE. Підсумки»
04.00 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00 Час-Time
06.20, 00.20 КЕНДЗЬОР
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 00.00, 01.00, 02.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.10, 08.10, 12.55, 15.15, 18.10, 23.55 Погода в Україні
07.20, 02.15 Дзеркало історії
07.45, 08.50, 21.55, 00.10 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.55, 08.55, 09.55, 13.55, 14.55, 16.55, 17.55, 20.55, 00.55 Погода на курортах
08.20 Клуб LIFE
09.15 Автопілот-новини
09.25 Укравтоконтинент
09.35 Натхнення
10.10 Майстри ремонту
10.35 Медекспертиза
11.10 5 поверх
11.30, 03.40 Феєрія мандрів
12.30 Брифінг речника Міністерства оборони
13.10, 04.30 Акцент
13.30 Код успіху
14.10, 15.20, 16.10 Інформаційний день
17.15 Стоп корупції!
18.15 Про військо
18.25 Полігон
19.25 Особливий погляд
20.00, 01.15, 05.15 Рандеву
21.30, 03.00 Вікно в Америку
22.00 Док. Фільм
23.15 ТОМОС
03.20 Кіно з Я. Соколовою
04.10 Діалоги з Патріархом

КРТ
06.00, 07.15, 08.10, 10.10, 12.45, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
06.40 «Преображение»
07.10 «Православний календар»
07.30, 10.20, 16.00, 21.20 «Смачні історії»
08.00, 10.50 «Батьківські поради»
08.30 «Для всієї родини»
10.00, 13.15 «Funny Kids»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
16.30 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.00, 01.30, 04.00 «Обзор международных новостей»
19.30 Х/ф «Сніданок ц Тіффані»
21.50 «Попутник»
00.00 Х/ф «Бонневіль»
02.00 «Фотоподорожі»
02.15, 04.30 «Три кольори часу»
02.40 «Моя професія»
03.10, 05.05 «Архіви історії»
03.35 «Під знаком Нобеля»

Новий Чернігів
06.00, 11.35, 17.00 Єдина країна
06.25, 10.50, 19.35 Культур-ревю
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 12.00, 18.00, 19.00, 20.50, 23.00 Факт
07.30, 12.50, 20.40 Я + Ти
08.00, 22.30 На часі
08.30, 17.45 Сама вдома
09.00 Х/ф «Справжній детектив»
09.45, 15.50 Чемпіон
10.00, 16.30 З архіву ТБ
10.30, 18.05 Невідомий Чернігів
11.20, 18.25 Успішна Я
12.30, 17.25 Серед тижня
13.00 Гості Вечора
14.00 Міжнародні новини
14.30, 21.45 «А були спочатку хлопчики...»
14.40 Шпаргалка
14.55 Потягуськи
15.00 Факт дня погода
15.05 Погода в домі
15.10 З перших уст
15.20 Журфікс
16.00 Імпреза
18.35 Fashion скарбниця
19.10 Ескулап
20.00 Віз без віз
21.00 Телеміст «Реформи - це просто!» Е-демократія
22.00 «Велике фотополювання»
23.15 Гастролер

UA: Чернігів
07.00 Казки Лірника Сашка
08.00 Ранок
09.30 Хто в домі хазяїн
10.00 Чудова гра
10.30 Неповторна природа
11.00 Смак сиру
11.30 Енеїда
12.30 Двоколісні хроніки
12.50 РадіоДень «Модуль знань»
13.30, 14.05 Українська читанка
13.40, 19.15 Тема дня
14.15 Розсекречена історія
15.10 РадіоДень «Книжкова лавка»
16.00 Вистава «Second love»
17.50, 19.45 Лайфхак українською
18.05, 22.00 Сильна доля
19.00 Новини
20.00 UA: Фольк
21.00 МузLove
21.30 NeoСцена

UA: ПЕРШИЙ
06.00 М/с «Ведмеді-сусіди»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 23.30, 03.10, 05.00 Новини
09.35 Х/ф «Марія Терезія» 1 с.
11.30 Д/ц «Кухня По»
12.00 Д/ц «Браво, шеф!»
13.05 #ВУКРАЇНІ
13.35 Перший на селі
14.10, 22.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Мас-старт 12.5км. Жінки
15.00 UA:Фольк
16.00, 18.50 Своя земля
16.55, 02.00 Біатлон. Чемпіонат світу. Мас-старт 15км. Чоловіки
17.50, 02.45 UA:Біатлон. Студія
18.10 Д/ц «Мегаполіси»
19.10 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №61 (Дерев'янко Юрій Богданович)
19.30 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №62 (Носенко Сергій Михайлович)
19.45 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №63 (Вілкул Олександр Юрійович)
20.05 Передвиборна агітація кандидатів на пост Президента України за кошти Державного бюджету №64 (Мураєв Євгеній Володимирович)
20.30 Д/ц «Світ дикої природи»
21.25 з Майклом Щуром
22.55 Д/ц «Неповторна природа»
00.00 Телепродаж Тюсо
03.35 Розсекречена історія
04.30 Складна розмова
05.30 Д/ц «Елементи»

1+1
06.00, 19.30, 05.00 ТСН
06.35 М/ф
06.45 «Українські сенсації 2019»
08.00 «Сніданок. Вихідний»
09.00 «Лото-Забава»
09.45 «Світ навиворіт - 10: Бразилія»
11.15 Х/ф «Гріхи наші»
13.05 Х/ф «Остання роль Рити»
15.15 Х/ф «Від тюрми й від суми»
17.15 Т/с «Слуга народу «
21.00 «Голос країни 9»
23.35 «Ліга сміху 2019»
01.40 «Розсміши коміка. Діти 2»

Інтер
08.00 «Удалий проект»
09.00 «Готуємо разом»
10.00 «Орел і Решка. Мегаполіси»
11.00 «Орел і решка. Морський сезон 3»
12.00 «Крутіше всіх. Новий сезон»
14.00 Т/с «Побачити океан»
18.00 Х/ф «Христина»
20.00 «Подробиці»
20.30 Х/ф «Наречений напрокат»
22.50 Х/ф «Якби я тебе кохав…»
00.50 «Речдок»
03.20 «Орел і Решка. Шопінг»
04.55 «Top Shop»
05.25 «Слідство вели… з Леонідом Каневським»

ICTV
04.00 Скарб нації
04.05 Еврика!
04.15 Факти
04.40 Громадянська оборона
06.15 Антизомбі
08.05 Т/с «Відділ 44»
12.00, 13.00 Х/ф «РобоКоп»
12.45 Факти. День
14.25 Х/ф «План втечі»
16.50 Х/ф «План втечі-2»
18.45 Факти тижня. 100 хвилин
20.35 Х/ф «Джон Вік-2»
23.15 Х/ф «Час скажених псів»
01.10 Х/ф «Імперія вовків»

ТК Україна
06.30 Сьогодні
07.30 Зірковий шлях
09.00 Т/с «Сурогатна мати»
12.50 Т/с «Біжи не оглядаючись»
17.00, 21.00 Т/с «З мене досить»
19.00 Сьогодні. Підсумки з Олегом Панютою
20.00 Головна тема
23.00 Х/ф «Сріблястий дзвін струмка»
00.50, 02.20 Історія одного злочину 16+
01.50 Телемагазин
05.30 Реальна містика

Новий Канал
03.00 Зона ночі
04.50 Стендап шоу
05.45, 07.05 Kids Time
05.50 М/с «Майлз із майбутнього»
07.10 Х/ф «Елвін та бурундуки»
09.00 М/ф «Реальна білка 2»
10.50 Х/ф «Час розплати»
13.10 Х/ф «Вартові Галактики»
15.45 Х/ф «Вартові Галактики 2»
18.30 Х/ф «Могутні Рейнджери»
21.00 Х/ф «Зоряний десант»
23.20 Х/ф «Вулиця Монстро 10»
01.30 Х/ф «Лігво монстра»

СТБ
06.45, 09.55 «Хата на тата» 12+
08.00 «Холостяк. Як вийти заміж» 12+
09.00 «Страва честі» 12+
15.30 «МайстерШеф. Професіонали» 12+
19.00, 20.00 «Слідство ведуть екстрасенси» 16+
21.00 «Один за всіх» 16+
22.15 «Я соромлюсь свого тіла» 16+

НТН
05.15 Х/ф «Дикий пляж»
06.25 «Страх у твоєму домі»
09.55 Х/ф «В останню чергу»
11.35 Х/ф «Одиночне плавання»
13.25 Х/ф «Ватажок мафії»
16.30 Х/ф «Горбун»
19.00 Х/ф «Справа Румянцева»
21.00 Х/ф «Кінець гри»
22.55 Х/ф «Немислиме»
00.50 Х/ф «Викрадення Фредді Хайнекена»
02.35 «Речовий доказ»

Прямий
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 20.45 «Репортер» Новини
10.10 «18 плюс» з Сергієм Лойко та Аллою Тулинською
11.10 «Кримінал « зі Славою Вардою та Катериною Трушик
12.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15 Марафон «Вибори - 2019»
17.15 «Эхо України» з Матвієм Ганапольським
18.00, 19.00, 20.00 «Вибори - 2019»
21.00 «Підсумки тижня» з Евгенієм Кисельовим
23.00 «ВАТА-шоу»

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
10.45 М/ф «Рок Дог»
12.20 Х/ф «Як створити ідеального хлопця»
14.00 Богиня шопінгу
16.00 4 весілля
17.00 Х/ф «Фантастична четвірка»
19.00 Одного разу під Полтавою
22.30 Х/ф «За двома зайцями»
00.00 Панянка-селянка
02.00 Теорія зради
02.50 БарДак
03.40 Віталька
05.50 Корисні підказки

К1
06.30 «TOP SHOP»
07.45 М/с «Гарфілд Шоу»
08.10 «Ух ти show»
08.45 М/с «Земля до початку часів»
09.50 Х/ф «Бунтарка»
11.50 Х/ф «Просто друзі»
13.30 «Жаннаодружи»
14.30 «Орел і Решка. Навколо світу»
19.00 «Орел і Решка. Морський сезон»
22.00 «Блокбастери»
23.00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»
01.50 «Нічне життя»

2+2
06.00 М/ф
07.55 «102. Поліція»
08.50 «ДжеДАІ. Дайджест 2017»
09.50 «Загублений світ»
12.40, 00.00 «Скажені перегони»
14.05 Х/ф «Гео-катастрофа»
15.50 Х/ф «Мегапровал»
17.25 Х/ф «Сталевий світанок»
19.25 Х/ф «Битва проклятих»
21.15 Х/ф «Свіи майбутнього»
23.00 «ПРОФУТБОЛ»
01.50 «Облом.UA.»

Мега
06.05 Бандитська Одеса
07.30 Містична Україна
08.20, 18.25 Ілюзії сучасності
10.10 Їжа богів
11.05 Китай у ІІ світовій
12.55, 21.00 Земля: сили природи
14.45 Дика природа
15.45, 16.40 Невідомий Китай
17.35, 23.45 Річкові монстри
00.45 Скарб.UA

Київ
08.00 «Київські історії»
08.30 «Шеф-кухар країни»
09.00, 11.00 «Столичні телевізійні новини»
09.15, 11.10 «Ранок у мегаполісі»
12.00 Х/ф «Професор П'ярелал»
14.45 «Прогулянки містом»
15.10 «Ректор»
15.40 «Ювілейний концерт гурту «Фрістайл»
18.20 Х/ф «Вимушені обставини»
21.00, 01.50, 05.30 «СТН-тижневик»
21.30, 02.20, 06.40 «СТН-спорт-тижневик»
21.50 «За морем» 16+
23.40 «Українська Національна Лотерея»
23.45 «Київ музика»
00.20 Х/ф «Пограбування по-бельгійськи»
02.40 «GOROD «S»
04.20 «Життєві історії»
06.00 «Мультляндія»
07.00 «Телемаркет»

5 канал
06.00, 09.30 Вікно в Америку
06.25, 16.10, 23.15 ТОМОС
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00, 00.00, 02.00, 04.00, 05.00 Час новин
07.10, 12.55, 15.15, 18.55, 23.10 Погода в Україні
07.15, 04.20 Феєрія мандрів
07.45, 08.50, 22.00, 00.10 Актуально: Економіка. Політика. Соціум
07.55, 08.10, 08.55, 09.55, 10.55, 11.55, 14.55, 16.55, 17.55, 20.55, 00.15 Погода на курортах
08.20 Клуб LIFE
08.40 Натхнення
09.10 Автопілот-Тест
09.20 Технопарк
09.25 Драйв
10.10, 14.10, 20.00, 05.10 Машина часу
10.30, 03.15 Кіно з Я. Соколовою
11.10 Кордон держави
11.20, 11.25 Будемо жити
11.35 Гра інтересів
12.10 Невигадані історії
12.30 Брифінг речника МО України щодо ситуації на лінії зіткнення
12.35 Континент
13.10 Медекспертиза
13.30, 00.20 Діалоги з Патріархом
15.20 П'ятий поверх
15.40 Паспортний сервіс
17.15 Особливий погляд
18.00, 01.00 Час: Підсумки тижня
19.25 Стоп корупції!
21.40, 03.00 Час-Time
22.05 Док. Фільм
00.45, 01.55 Огляд преси
02.15 Дзеркало історії
02.35 Нові Герої Донбасу

КРТ
06.00, 07.15, 08.10, 10.10, 05.30 «Повернення кота Сметанкіна»
06.30, 19.00, 04.45 «Попутник»
06.40, 12.45, 01.50, 04.05 «Обзор международных новостей»
07.10 «Православний календар»
07.30, 10.20, 16.00, 21.35 «Смачні історії»
08.00, 10.50 «Батьківські поради»
08.30 «Для всієї родини»
10.00, 13.15 «Funny Kids»
11.00, 13.30, 22.00 «Соната»
16.30, 21.10 «Фестивалі планет»
17.00 «Коштовності»
19.15, 04.35 «Попурі»
19.30 Х/ф «Однокласниці»
00.00 Х/ф «Сніданок ц Тіффані»
02.20 «Моя професія»
02.50, 05.00 «Три кольори часу»
03.15 «Під знаком Нобеля»
03.40 «Архіви історії»

Новий Чернігів
06.00, 15.50, 18.05 Недільна проповідь
06.05, 11.35, 17.00 Єдина країна
06.30, 18.10 «А були спочатку хлопчики…»
06.45, 08.44, 14.45 Мульти-бульки
07.00, 15.00, 18.00 Факт дня
07.10, 14.15, 22.30 Віз без віз
07.40, 20.00 Культур-ревю
08.00, 15.40, 19.50 Успішна Я
08.10, 15.30, 23.30 Fashion скарбниця
08.30, 17.45 Сама вдома
09.00, 22.00 «Велике фотополювання»
09.30, 18.30 Імпреза
10.00, 16.00 Телеміст «Реформи - це просто!» Е-демократія
10.45, 20.20 Невідомий Чернігів
11.05, 16.45, 21.30 З архіву ТБ
12.00, 19.00, 21.00, 23.00 Факт
12.15 Журфікс
12.45 Гастролер
13.45 Міжнародні новини
14.55 Потягуськи
15.05 Ескулап
17.25 Я + Ти
19.35 Чемпіон
20.40 Серед тижня

UA: Чернігів
07.00 Казки Лірника Сашка
08.00 Додолики
08.30 Ранок
09.30, 16.50 Хто в домі хазяїн
10.00, 16.20 Чудова гра
10.30 Неповторна природа
11.00 Кухня По
11.30 Енеїда
12.30 Двоколісні хроніки
12.50 РадіоДень «Модуль знань»
13.30, 14.05, 15.10 Українська читанка
13.40 Тема дня
14.15 Незвіданими шляхами
15.20 Букоголіки
15.50 Відкриваю Україну
17.15 Лайфхак українською
17.30, 22.00 UA: Фольк
18.30 Спільно
19.00 Розсекречена історія
20.00 Разом
20.30 В Україні
21.00 БібліоFun
21.30 КіноWall

Шановні читачі! Передачі в ефірі різних телеканалів іноді можуть не співпадати з надрукованою програмою. Редакції газет лише друкують надані програми і не в змозі вплинути на їхню точність і відповідність ефіру.

Культура: ДАЙДЖЕСТ

Україна не братиме участі в Євробаченні-2019

Національна суспільна телерадіокомпанія України заявила, що відмовляється від участі в Міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення-2019» і визнає себе винною за ситуацію з «Євробаченням». Про це заявив голова правління Суспільного мовника Зураб Аласанія.

«Ми беремо на себе провину за ситуацію з «Євробаченням» і хочемо суспільного діалогу. Також ми наразі не збираємось розривати контракт з СТБ. Ми готові прийняти ще одну порцію хейту під час травневої трансляції через те, що під час трансляції «Євробачення» буде виступ Росії, хоча НСТУ не має права втручатись в саму трансляцію», – зазначив Аласанія.

Він додав також, що, якщо представник Росії переможе на «Євробаченні-2019», Україна не братиме участі у наступному змаганні.

Національна суспільна телерадіокомпанія і переможниця нацвідбору Maruv відмовилися підписувати контракт про участь у «Євробаченні». На адресу співачки лунала критика через те, що раніше вона їздила виступати до Росії і також має заплановані концерти там у майбутньому.

Після цього НСТУ почала переговори з іншими учасниками відбору. Freedom Jazz та Kazka відмовилися представляти Україну на конкурсі.

У музеї Шевченка в Києві – оновлений зал

У Національному музеї Тараса Шевченка в Києві 28 лютого відбулася презентація оновленого залу, присвяченого Катерині – героїні відомої поеми і картини Кобзаря.

Експозиція «Катерина. Нове прочитання» розповідає історію молодої маргіналізованої жінки, виключеної з громади за порушення гендерно-соціальної ролі, визначеної соціумом.

Автори експозиції нагадують про два полюси материнства в традиційному українському суспільстві: шанована дружина, багатодітна мати, господиня, хрещена, кума, або ж публічно зганьблена, залишена одна з дитиною, позбавлена права участі у житті громади покритка.

Яке ставлення Шевченка до жінки в залежності від (не)виконання нею соціально схвалюваного сценарію дітонародження? На чиєму боці автор – зганьбленої матері чи традиційного суспільства? Наскільки він об'єктивний і які стереотипи сформував? Над цими та іншими питаннями пропонують замислитися автори експозиції.

Народний артист України прийняв орден від Путіна

Російський президент Путін нагородив письменника-сатирика Михайла Жванецького орденом «За заслуги перед Вітчизною» ІІІ ступеня.

Жванецького нагородили «за великий внесок у розвиток вітчизняної культури та мистецтва, а також багаторічну плідну діяльність».

Сам артист прокоментував ситуацію так: «Я все життя пишу тільки про Одесу. Це мої розповіді по всьому світу. Одеса – це перлина України. І все, що мені властиве: мова, гумор, характер, афоризми, усі мої крики, зойки, усе, що я створюю і видаю, – із життя Одеси. Із цим виступаю по всьому світу. Остання книга називається «Солнце, море, Аркадия». Що я буду згадувати? У вас на магнітофонах мій голос про Одесу. І ще раз: мені дали орден за мої розповіді про Одесу і я його прийняв. Як мій тато-лікар узяв в Одесі орден Трудового Червоного Прапора. Одеса – моя маленька країна».

6 березня він святкує свій 85-річний ювілей, а в наступні два тижні планує їздити з концертами по Україні - Запоріжжя (12 березня), Дніпро (14 березня), Київ (16 березня) і Одеса (21 березня).

Одеський громадський діяч Сергій Стерненко на своїй сторінці в Facebook закликав Жванецького публічно відмовитися від нагороди і звернувся до організаторів, щоб ті скасували заходи з його участю, «або вони зустрінуть протестну реакцію обурених українців».

Українським фільмом зацікавилися в США та Канаді

7 березня в український прокат виходить фільм-мюзикл «Гуцулка Ксеня». Навіть до початку прокату стрічка викликала інтерес у світі.

За сюжетом, у 1939 р. до Ворохти прибули американські емігранти (українці), щоб знайти наречену для молодого Яро, який отримає мільйон, за умови, що одружиться зі свідомою українкою. Він знайомиться з багатьма дівчатами, та полонити його змогла лише Ксеня. Отже, в основі твору – кохання американця та українки.

В інтерв'ю виданню «Дзеркало тижня» режисерка Олена Дем'яненко розповіла, що творці фільму отримали вже багато пропозицій із США та Канади. «Зацікавлення бачимо. І несподівано широке. Нині отримуємо багато пропозицій. У нас є агент у США, котрий, сподіваюся, допоможе ефективно розпорядитися долею фільму таким чином, щоб його змогла побачити широка аудиторія глядачів», – наголосила режисерка.

Малину потрібно... різати!

Якщо хочете мати гарний врожай малини, регулярно її обрізайте. Якщо врахувати всі тонкощі процесу і не пропускати термінів обрізання, кущ буде добре рости і даватиме щедрий врожай крупних ягід.

Літню малину починають обрізати під час посадки саджанця: пагони вкорочують до 50 см. Після чого кущ обрізають кілька разів за сезон.

Зазвичай весняну обрізку малини проводять в кінці березня – квітні. Це залежить від погодних умов. Необхідно, щоб сніг вже розтанув, але земля ще не встигла прогрітися.

У цей час вирізують всі ослаблені, підмерзлі, пошкоджені пагони і ті, що погано розвиваються. Решту гілок вкорочують до першої здорової бруньки. Це стимулює пробудження бруньок, з яких потім утворюються 3-6 плодоносних пагонів довжиною близько 50 см.

Під час обрізання малини навесні на один погонний метр посадок залишають 15-20 пагонів. Якщо здорових гілок виявилося більше, не варто їх жаліти – обріжте їх біля основи.

Весняна обрізка – обов'язковий прийом у догляді за малиною.

Якщо ви хочете, щоб ягоди дозрівали не одночасно, а поступово протягом усього літа, обрізайте різні кущі малини на різну висоту. Частину кущів обріжте на 10-15 см, другу частину – на половину висоти рослин, а малину з третьої частини обріжте так, щоб на кущі залишилися пагони довжиною 15-20 см.

Літня обрізка – важливий етап в догляді за малиною. Під час цвітіння куща видаляють всі хворі гілки і листя (зазвичай при захворюванні вони жовтіють) і спалюють, щоб інфекція не розповсюдилася на здорові паростки.

Раз на 1-2 тижні вирізують молоду поросль, що з'явилася з землі на відстані більше 20 см від центру куща. Зробити це досить просто: вставте лопату в землю під невеликим кутом і переріжте нею кореневу систему молодого паростка.

А якщо хочете збільшити урожай, використовуйте метод подвійної обрізки. Для цього на початку червня, коли пагони досягнуть висоти 100-120 см, обріжте їх верхівки на 5-7 см. Завдяки цьому поживні речовини будуть надходити до бічних бруньок, на яких до осені виростуть 4-8 молодих пагонів довжиною приблизно 50 см. Восени їх пригинають до землі, щоб вони

зимували під снігом і не підмерзли. А навесні ці бічні пагони обрізають на 10-15 см. Це стимулює появу нових плодоносних гілок.

Непотрібні пагони малини вирізують протягом усього літа.

Восени приблизно за 2-3 тижні до настання холодів видаляють усі зламані, хворі та пошкоджені комахами пагони. Також повністю (без пенька) вирізують дворічні гілки, які плодоносили в поточному році (вони коричневого кольору), і слабкі зелені пагони, більше схожі на траву.

Врахуйте: всі обрізані гілки потрібно спалити, щоб знищити шкідників, які на них зимують.

Відстань між кущами малини має бути не менше 60 см. Тому, якщо вони сильно розрослися, зайві бічні пагони вирізають.

У регіонах з нестійким кліматом теплолюбну малину (яка не витримує морози понад -35°С) зв'язують, пригинають до землі і закріплюють. Після появи снігового покриву кущі підгортають снігом.

Не залишайте на кущі зайвих пагонів! Завдяки правильній обрізці малини поліпшується повітрообмін і проникнення світла до молодих гілок, які дають урожай. Дотримуйтесь наших рекомендацій – і влітку ви будете вдосталь ласувати смачними ягодами.

Не кваптеся запасатися дорогими хімпрепаратами

Досвідчені садівники і городники стверджують, що для захисту саду та городу від шкідників можна використовувати препарати з аптеки. Звичні дешеві лікарські препарати здатні захистити наш сад від шкідників та збільшити врожай незгірш дорогих хімпрепаратів.

Йод – відмінний антисептик, тож гріх не застосувати цю його властивість у профілактиці хвороб рослин, надто усілякої гнилі. Розчином 5-10 крапель на десять літрів води рекомендують обприскувати суницю перед цвітінням. Ця проста процедура знищує сіру гниль й активізує життєві сили рослин. Обприскування проводять двічі-тричі з інтервалом 10 днів.

Розчином крапля йоду на три літри води один раз поливають розсаду томатів, аби збільшити продуктивність і майбутні розміри плодів. Після висадження розсади в ґрунт можна провести йодне підживлення ще раз, додавши у відро з водою три краплі йоду. Норма поливу: літр під кущ.

Якщо змішати в 10 літрах води 40 крапель йоду з літром сироватки і столовою ложкою перекису водню, вийде чудовий засіб для боротьби з фітофторою.

Додавши до дев'яти літрів води літр нежирного молока і 10-12 крапель йоду, одержують розчин, що знищує несправжню борошнисту росу на огірках. Окрім того, йод входить до складу засобів, що запобігають пожовтінню листків в огірків і сприяють омолодженню пагонів.

«Зеленці» теж знайдеться застосування в присадибному господарстві. Нею можна замість садового вару змащувати рани на саджанцях при дрібному обрізуванні чи випадкових пошкодженнях. 40 крапель «зеленки», розчинені у відрі води, допоможуть врятувати томати від фітофтори, огірки – від борошнистої роси, слабкий розчин сприяє кращому зав'язуванню плодів вишні. Аби щоразу не вимірювати на око, можна розчинити флакон «зеленки» в літрі води, а потім потрошечку додавати у воду для обприскування.

Препарат **трихопол** застосовують як профілактичний засіб проти фітофтори: одна таблетка на літр води. Обприскують томати кожні два тижні.

Аспірин використовують для знезараження низькокислотного ґрунту від грибків. Достатньо у літрі води розчинити таблетку і полити «проблемну» грядку.

Окрім того, що рожевим **розчином марганцівки** (0,5 г на 100 мл) рекомендують обробляти насіння перед висіванням, аби знищити можливих збудників хвороб, які зимують на насінні, вона здатна послужити ще й для підживлення. Для цього у відро рожевого розчину (3 г на 10 л) слід додати на кінчику ножа борної кислоти. Це буде гарним ранньовесняним підживленням для суниці, малини, смородини й аґрусу, особливо на ділянках із піщаними ґрунтами.

Розчин марганцівки врятує суницю від сірої гнилі, якщо не забути обприскати кущики одразу після цвітіння.

У темно-рожевому розчині замочують картоплю перед садінням, а також насіннєву перед закладанням на тривале зберігання. Така обробка не подобається ані дротянику, ані хвороботворним грибкам.

Розчином марганцівки до того ж знезаражують ґрунт для розсади, миють стаканчики і горщики, у яких планують вигонку розсади та зелені, для профілактики обробляють теплиці і парники.

Єдине, чого не треба забувати при її використанні, – усе добре в міру. Занадто захоплюватися поливами «рожевою водою» не варто. Надлишок марганцю в ґрунті може несприятливо позначитися на розвитку культур.

«Гризти не дозволяється»

Часом господарі кролів скаржаться, що тваринки дуже пошкоджують дерев'яні клітки, гризуть дошки скрізь, куди дотягнуться. Не почепиш же оголошення: «Гризти не дозволяється». А щоб «шкідництва» не сталося, варто запастися віниками з гілочок. Це і корм, і ліки водночас, особливо в холодний період.

Для заготівлі найкраще використовувати гілочки (завтовшки до 1 см) берези, вільхи, осики, ясена, акації, тополі, канадського клена, дуба (їх, зв'язані в пучки, висушують у затінку). Із того, що росте в саду, в пригоді стануть груша, яблуня, шовковиця, виноград, горобина, малина... Кісточкові (вишня, абрикос тощо) використовувати не радять, бо вони містять синильну кислоту.

Вухані поїдають їх охоче, сточуючи різці, які постійно ростуть, і водночас... лікуються. Дві-три гілочки верби на тиждень, покладені в клітку, справлять послаблюючий ефект, а дуба – навпаки. Хвойні (одна гілка середнього розміру на 10 днів – не переборщіть!) поліпшують апетит і якість хутра. А безлисті ще гілки фруктових дерев з набубнявілими бруньками – щедре джерело вітамінів.

Замість антибіотиків кролям радять давати засушений полин чи лопух (по дві гілки щодня), але не в сирому вигляді!

Заготовляють запашне віниччя у травні-червні, але й у лютому-березні можна пригостити пухнастиків хвойною «лапкою» чи пагонами з обрізаних гілок яблуні або груші – водночас і в саду наведемо лад.

Часник прокинувся

Як тільки можна буде вийти на грядку, треба прибрати зимове укриття і розпушити міжряддя. Виконувати цю роботу найкраще з допомогою вил, призначених для копання. Їх ставлять упоперек рядків і заглиблюють на всю висоту. Затим злегка піднімають землю, не перевертаючи, дають доступ кисню до кореневої системи.

Після появи 3-4 листків слід підживити часник сечовиною або аміачною селітрою – столова ложка на відро води. Затрати – відро розчину на 5-6 погонних метрів насаджень.

Дехто з практиків радить перше підживлення провести ще по мерзлоталому ґрунту: жменя сечовини на один квадратний метр.

Вдруге підживлюють на початку формування головок, приблизно в другій декаді червня. У відрі води розчиняють дві столові ложки нітрофоски. Затрати такі ж, як і при першому.

Місячний календар

7.03. Четвер. 2 день Місяця, Місяць у Рибах, молодик. Пасивний день.

8.03. П'ятниця. 3 день Місяця, Місяць в Овні, молодик. День усамітнення.

9.03. Субота. 4 день Місяця, Місяць в Овні, молодик. День каяття і прощення.

10.03. Неділя. 5 день Місяця, Місяць у Тельці, молодик. Сприятливий день.

11.03. Понеділок. 6 день Місяця, Місяць у Тельці, молодик. Провокаційний день.

12.03. Вівторок. 7 день Місяця, Місяць у Тельці, молодик. День активних дій.

13.03. Середа. 8 день Місяця, Місяць в Близнюках, молодик. Енергетично сильний день.

1 НЕРУХОМІСТЬ/ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

1.1. ПРОДАМ

Продається земельна ділянка 10 соток, в м Бобровиця, вул. Світанкова, 5. По вулиці газ, вода, світло, інтернет. Ціна договірна. Тел.: 067-405-39-54.

• **3-комн.кв.** в пгт Борзна, 2/5 кирпич, 68м2, м/п окна, подтянуты потолки, жилое аккуратное состояние, остается мебель. Срочно в связи с переездом. АН. Тел. 063-141-31-75, 050-950-41-38, 098-715-46-20.

• **4-комн.кв.** в г.Мена, центр города, 5/5 кирпич, 75м2, м/п окна, жилое обычное состояние. Цена договорная. АН. Тел. 063-141-31-75, 050-950-41-38, 098-715-46-20.

• **Будинок+** прибудова, м.Бобровиця, 60м2, центр, 20 соток приват. землі, літня кухня, льох (погріб), ціна договірна. Тел. 073-474-83-65, 067-389-75-51.

ДП «СЕТАМ» оголошує про проведення електронних торгів з продажу предмету іпотеки: 1. 3-кімн. квартира, заг.пл. 75,1 кв.м., за адресою: м. Прилуки, ВМ № 12, б. № 94, кв.№18. Дата торгів: 28.03.2019 09.00 год. Дод.інформація: https://setam.net.ua. Лот №334600 (уцінено лот № 327546); 2. нежитл. будівля, готельно-рестор. комплекс «Турецький», літ. «А-2», пл. 358,9 кв.м., за адресою: 1067 км автошляху Санкт-Петербург-Київ-Одеса, на терит. Київської сільради Чернігівської обл. Дата торгів: 03.04.2019 09.00 год. Дод. інформація: https://setam.net.ua. Лот №335567 (уцінено лот № 329131); 3. 2-кімн. квартира, заг.пл. 40.2 кв.м., за адресою: Чернігівська обл., м. Ніжин, вул. Московська, 21а, кв. 17. Дата торгів: 03.04.2019 09.00 год. Дод. інформація: https://setam.net.ua. Лот №335570 (уцінено лот № 327989).

1.4. ЗДАМ

Здається кімната для дівчат або сімейної пари в Чернігові в будинку по вулиці Рокоссовського поблизу Технологічного університету. Тел.: 063-731-91-52.

2 АВТОМОТО-ТРАНСПОРТ

2.2. КУПЛЮ

• **ВАЗ.** Передний привод. Daewoo Lanos Sens, VW, Renault, Ford. Тел. 096-667-86-57, 063-611-22-27.

3 С/Г ТЕХНІКА

3.1. ПРОДАМ

Доильные аппараты и комплектующие. Продажа, гарантия, сервис и запчасти. м-н «Дом тепла». г. Чернигов. Тел. (0462)678-693, 093-85-82-406.

5 ОБЛАДНАННЯ І МАТЕРІАЛИ

5.1. ПРОДАМ

Завод «МЕТИЗ» предлагает: сетка «Рабица», гвозди, кладочная сетка, проволока - по ценам производителя! Тел. (0462)728-648, 063-058-50-60, 066-255-37-01.

5.2. КУПЛЮ

Покупаем металлолом. Аккумуляторы. Дорого. Ванны, батареи, трубы, нерабочие котлы, холодильники и др. С выездом на дом. Тел. 093-518-07-34, 050-448-26-70.

6 БУДІВНИЦТВО

6.1. ПРОДАМ

Вагонка, сосна от 70 грн. ольха от 70 грн. доска пола от 165 грн. Лестницы и балконы под ключ. Блокхаус (внутренний, наружный), наличник в/с, плинтус. Отделка для вагонки, балясины, перила, рейка, брус. Тел. 093-964-37-84, 067-959-53-80.

Еврозаборы от производителя. Большой ассортимент. Высокое качество + гарантия. Плитка, бордюры. Песчаник. Бесплатные замеры. Доставка, установка. Тел. 099-290-79-14, 063-643-23-71, 098-499-88-64.

Натяжные потолки высокого качества, по доступным ценам. Работаем по Чернигову и области. Бесплатно делаем замер и дизайн будущего потолка. Тел. 063-029-49-94, 097-029-49-94. сайт: potolo4ek.com.

Профнастил, металлочерепица, листогибная продукция, в наличии и под заказ. г. Чернигов, ул. Толстого, 147. Тел. (0462)972-357, 093-84-35-818, 096-159-46-41.

6.3. ПОСЛУГИ

Чистка колодцев в зимнее время. Капитальный ремонт домов, сараев, крыш. Новые крыши. Выезд по области. Тел. 099-73-90-914, 063-268-29-58.

9 ПТАХИ ТА ІНШІ ТВАРИНИ

9.1. ПРОДАМ

• **Приютите** бездомного собачку или котика. Обретите друга. В тяжелую минуту Вам тоже кто-то поможет. Тел. 095-35-18-004, 063-451-87-49, 098-942-91-06.

9.2. КУПЛЮ

Куплю корів 22-27 грн/кг, телят 46-50 грн/кг, коней, свиней, шкури. Тел: 063-475-90-05; 098-375-22-09; 099-325-15-54, утримання.

Куплю телят, корів, биків, коней, свиней. Обмін. Перевезення. Доріз цілодобово. Тел. 096-637-88-09, 066-999-57-31, 063-60-43-646.

Куплю телят, корів, коней, а також телят на відгодівлю. Тел.: 098-369-9079, 063-18-91-793.

10 САД, ГОРОД

10.1. ПРОДАМ

• **Семена** Украинской, Голландской, Российской, Польской, Чешской селекции, грунт, трава, свекла, удобрение, парники и мн. др. опт и розница. Чернигов, ул. Репкинская, 4, оптовая база м-н «Дом, сад огород» напротив заправки ОККО. Тел. 093-99-540-33.

11 ПОСЛУГИ

11.2. ПОБУТОВІ

Бурение скважин под водо и теплоснабжение, под отопление тепловыми насосами. ЗАО «ЧРВК», г. Чернигов, ул. Любечская, 66. Лиц. АБ №105808 от 05.06.05 год. ДКУСиА. Тел. (0462)644-298, 050-313-44-71, 093-940-79-02.

МАСТЕРСКАЯ. РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКОВ на дому, торгового и промышленного оборудования любой сложности. Гарантия. Тел. 097-684-42-82, 063-60-90-955.

11.3. ТРАНСПОРТНІ

Грузоперевозки по городу, Украине, термобудка 20 м3 до 3,5 т. Тел. 050-733-09-79, 096-80-67-212.

11.4. ІНШІ

Ангелина с о/р более 25 лет. Расскажет будущее, поможет в решении сложных ситуаций в семье, в личной жизни, в работе, в бизнесе и других важных сферах. Уберет негатив любого вида, поможет обрести душевную гармонию, выведет на правильную, счастливую дорогу. Св. 38 Центр «Рост» от 2005 г. Регистр. №17. Тел. 615 - 316, 073-11-08-978.

• **Евгения поможет увидеть будущее, увидит истинную причину ваших проблем и т.д. Тел. 5-81-78, 093-70-00-662, 067-962-96-27.**

Памятники из гранита от производителя. Гарантия, доставка, установка. Пенсионерам скидка. Г.Чернигов, ул. 1 Мая, 156а (ост. Грибоедова, возле гипермаркета «Вена»). Тел. 099-290-79-14, 063-643-23-71, 098-499-88-64.

12 РИНОК ПРАЦІ

12.1. ПОТРІБНІ

Бетонному заводу «Профибетон» (пгт Калиновка, Броварской р-н, Киевская обл.) требуются автослесари з/п 13000-15000 грн. Жильё предоставляем. Тел. 067-443-19-99.

Бетонному заводу «Профибетон» (пгт Калиновка, Броварской р-н, Киевская обл.) требуются водители кат. С, Е. З/п 15000-20000 грн. Тел. 067-443-19-99.

• **Охоронці** у Київ та область - графіки різні. Регіони України - вахта, 300 грн/доба. Тел. 067-468-02-74, 066-080-17-29, 073-170-84-32.

Охранная фирма производит набор сотрудников для охраны объектов в Черкасской, Черниговской, Киевской и Винницкой областях. Вахта 14/14 или 28/14. Оплата 250-450 грн/смена. Затраты на проезд, жилье и питание за счёт фирмы. Карьерный рост. Тел. 093-563-96-05, 096-110-40-26, 050-024-13-83.

Требуются водители кат. Е, С, Volvo. Жильем обеспечиваем бесплатно. Тел. 050-448-14-54.

14 ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

14.2. КУПЛЮ

1-1000кг. Купим пух, перо, старые подушки, перины. Заберем сами. Тел. 063-274-31-49.

• **Куплю** бидоны, большие кастрюли или емкости только из алюминия или нержавейки по 300-400 грн. тент или брезент 2х3м или более до 500 грн, старые слесарные и станочные тиски, дорого, от 1000 грн и выше. Тел. 93-15-34, 093-468-55-27.

• **Куплю** костюм летный или летно-технический (штаны + курточка) можно комбинезон или куртку ВВС СССР, до 1000 грн. срочно. Также интересуют самолетные часы, летный шлем и др. авиационные принадлежности. Куплю дорого. Тел. 97-42-19, 073-211-20-48.

Перо свежее (Гусь, утка), б/у подушки, перины. Выезд на дом. Тел. 095-546-95-55.

• гарбузове насіння
• горіхи • квасолю
ЗАКУПОВУЄМО
• шкури кроля
• пір'я гусей, качок
• старі перини, подушки
068-524-01-49
099-625-92-76
м. Бобровиця та район

ЧЕРНІГІВЩИНА спортивна

Нагороди всіх якостей

В останній день чемпіонату світу із зимових видів спорту в Прінс-Джордж (Канада) у складі національної паралімпійської збірної України відзначився Дмитро Суярко з Чернігова (вади зору). У лижній гонці (змішана естафета) він разом з Олександрою Кононовою та Людмилою Ляшенко виграв золоту медаль. У його колекції є дві срібні нагороди (біатлон спринт та лижні гонки середня дистанція), а також бронзова (лижні гонки спринт). До речі, збірна команда України з 42-ма високими нагородами (9 золотих, 16 срібних, 17 бронзових) стала першою на чемпіонаті світу. Зауважу, що у всі змагальні дні українські паралімпійці ні разу не поступилися першим місцем жодній із 17 країн-учасниць.

Стараються юні

Всеукраїнські змагання з біатлону серед юнаків та дівчат пройшли у Сумах. Чернігівські спортсмени – серед лауреатів. У спринтерській гонці серед юнаків старшої вікової групи Дмитро Сапон став переможцем, а Єгор Козлов завоював бронзову медаль. Такий же розподіл медалей зафіксовано і у молодшій віковій групі, де на верхній щабель п'єдесталу пошани піднявся Олександр Кошовець, а на третій сходинці стояв Антон Ревун. Аналогічна ситуація спостерігалася серед дівчат старшої вікової групи. Першою завершила 6-кілометрову дистанцію Дарина Чалик, а третій результат показала Марія Сапон. В доробку наших є і дві срібні медалі, завойовані Владиславом Бригінцем та Ганною Скрипко, але в інших вікових групах.

Порадувала на всеукраїнських змаганнях у Харкові Катерина Машкаталер з Чернігова. Дівчина вдало подолала 4-кілометрову дистанцію (спринт) з двома вогневими рубежами лежачи і завоювала «срібло».

Міцні кулаки

Максим Воронін дебютував на професійному ринзі. Це сталося у Харкові в рамках вечора боксу від промоутерської компанії ESPADA та національної ліги професійного боксу України. У вазі 63,5 кг чернігівець переміг іншого дебютанта – Олександра Черв'яка з Кропивницького.

Відзначились наші земляки у Кривому Розі, де проходив всеукраїнський турнір пам'яті Олександра Асауленка серед чоловіків-еліта. На рингу Денис Песоцький (до 64 кг) провів чотири поєдинки. У фіналі він був сильніший за Алекса Абрам'яна з Дніпра. Приміряв золоту медаль і Андрій Тимошенко (до 75 кг) з Новгорода-Сіверського. У завершальному двобої судді одноголосно визнали його переможцем в поєдинку проти Андрія Тегері з Броварів.

Вже не вперше радує нас прекрасна стать. І на цей раз боксерки з чемпіонату України привезли аж 8 нагород. Серед школярок маємо повний комплект нагород: золота медаль Катерина Лащенко (до 60 кг), срібна – Катерина Резвін (до 70 кг), бронзова – Владислава Третяк (до 36 кг). На харківському рингу на третьому місці серед юніорок опинилася Олександра Нечипоренко (до 46 кг). Серед молоді до чемпіонства не дотягнули, але є дві срібні нагороди – Антоніна Пелешук (до 51 кг) та Вероніка Корець (до 64 кг), та бронзові відзнаки – Юлія Пелешук (до 48 кг) і Катерина Ільченко (до 51 кг).

На відкритий чемпіонат міста Шостка з боксу поїхали 9 юних спортсменів з Новгорода-Сіверського. Вони були поза конкуренцією своїх однолітків з Глухова, Путивля, Конотопа, Дружби, Коропа і завоювали 8 перших місць і одне – друге.

В очікуванні фіналу

Триває чемпіонат області з футзалу серед чоловічих команд «Граємо за Україну разом». До півфіналу вийшло 12 команд. Вони були розбиті на три групи по 4 колективи у кожній. У Коропі найкраще зіграли місцева команда та «Білі Роси» (Понорниця), які були сильніші за «Бахмач» і «Зміну» (Борзна), та вибороли путівки до фіналу. У ніжинській групі найбільше очок набрали команди «Агротрейдер» (Ічня) та «Дельфін» (Ніжин), котрі обійшли в боротьбі за потрапляння до фіналу «Зігмар» (Прилуки) і «Спарту» (Ніжин). В іншій ніжинській групі поза конкуренцією стали команди «Фрунзівець» (Ніжин) та «Дев'ятка» (Ніжин). Вони «відчепили» від потрапляння до фіналу «Росток» (Ічня) і «Вітол» (Кладьківка).

Шість найкращих команд тепер у фіналі, що пройде у Чернігові, розіграють медалі чемпіонату.

Весняні турботи

Відбулося жеребкування всеукраїнського турніру «Футбольна весна – 2019» серед жіночих команд. Змагання пройдуть у Львові та Винниках з 11 по 15 березня. Заявлено 9 команд. Вони розбиті на три групи. До групи «А» потрапили команди «Житлобуд – 1» (Харків), «Пантери» (Умань), «Єдність – ШВСМ» (Плиски). Група «Б» – «Житлобуд – 2» (Харків), «Восход» (Херсонська область), «Ладомир» (Володимир-Волинський). Група «В» – «Львів» (Львів), «Ятрань» (Умань), «Родина» (Костопіль).

Новим головним тренером жіночого ФК «Восход» призначено Романа Заєва. 50-річний наставник підписав угоду з представником Херсонської області. Минулого року Роман Заєв працював наставником команди «Єдність – ШВСМ» (Плиски). Місце головного тренера «Єдності – ШВСМ» посів Володимир Кулик, колишній тренер «Легенди» (Чернігів).

Дарія Кравець, гравець чернігівських клубів «Спартак» і «Легенда», виступатиме у чемпіонаті Ізраїлю за команду «Кір'ят-Гат».

«Динамо» здолало «Десну»

Матч 20 туру прем'єр-ліги України між чернігівською «Десною» і київським «Динамо» відвідало 5800 уболівальників. Гра проходила у не найкращих умовах – протягом зустрічі дув сильний вітер, а також бажав кращого стан газону, який суттєво заважав обом командам демонструвати найкращу гру. На чернігівській арені не працював підігрів поля.

Гості відкрили рахунок на 25 хвилині. Розіграш кутового завершився точним ударом Томаша Кендзьори. Поляк опинився першим на м'ячі після відскоку від Парцвані та ударом з лівої відправив у кут воріт – 0:1. На 45 хвилині трапився прикрий момент: динамівець Фран Соль невдало впав та пошкодив ключицю. Іспанець залишив поле скорчившись від болю. Відразу зі стадіону він відправився до лікарні.

«Десна» намагалася вирівняти становище, однак у зустрічній атаці Томаш Кендзьора віддав пас Віталію Буяльському (68 хв), який у дотик влучив у нижній кут – 0:2.

Гра наближається до завершення. «Десні» вдається скоротити рахунок (83 хв). Єгор Картушов випередив захисника та дещо незграбним ударом пробив Бойка – 1:2.

Представник другої ліги – криворізький «Гірник», який зараз іде на 3 місці, підписав 22-річного воротаря Сергія Мелашенка. Він належить «Десні».

Віктор БЕРЕГОВИЙ

Вітаємо!

***8 березня** святкуватиме ювілей **Оксана Михайлівна НОСАЧ** з Бобровиці. Зі святом найближчу, найріднішу людину вітають мама, тато, син, сестра, племінники.*

Незабутніх вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом
шлях життя рясніє,
Здійснюються завжди заповітні мрії.
Хай палають в серці почуття високі,
А доля дарує повні щастям роки.

ДО НЬОГО ЇДУТЬ З УСІЄЇ УКРАЇНИ

Ніхто не застрахований від катастроф, хвороб та різних негативних випадків. Інколи виникають такі проблеми, коли допомогти може тільки людина з особливим даром. Багато років дід Тимофій допомагає людям.

- **ВИРІШУЄ РІЗНІ ЖИТТЄВІ СИТУАЦІЇ**
- **ПРОБЛЕМИ З ДІТЬМИ**
- **ПРОБЛЕМИ У ВІДНОШЕННЯХ, ЛЮБОВІ, БІЗНЕСІ**
- **РОЖА, АЛКОГОЛІЗМ, БЕЗПЛІДДЯ, ЕПІЛЕПСІЯ**
- **ЗНІМАЄ НЕГАТИВ (за допомогою молитв та воску)**

Приймає особисто і на відстані

(з 25 лютого у Миргороді)

У сина були проблеми на роботі. Він працює на державній службі. Справа могла дойти до суду. Але Тимофій зробив так, що цього не сталося. З моєї дитини зняли всі звинувачення та поновили на службі. Дуже дякую Тимофію, що врятував нашу сім`ю!

Лідія м.Львів

(066)384-22-86, (097)170-46-29

Св-во о ДР ФОП сер. ВОЗ №899356 от 07.07.10 Виснов. ДСЕЕ МОЗУ №05.0302-04/32510 от 17.04.12

Кращі читачі Чернігова – 2019

КОНКУРС

«Найкращий читач року – 2019»

У міській бібліотеці для дітей імені Олександра Довженка традиційно визначили найкращих читачів Чернігова. Учасники змагалися жваво, весело, цікаво, завзято, продемонструвавши найрізноманітніші таланти. Багато дітей принесли свої малюнки улюблених літературних персонажів, чудові читацькі щоденники, блискуче відповідали на запитання журі (я представляв обласну газету «Чернігівщина»; також цей конкурс оцінювали заступник директора Чернігівської міської централізованої бібліотечної системи Олена Сльозка та завідувач відділом бібліотеки імені О. Довженка Лідія Кожевнікова, а вела яскраве, захоплююче свято досвідчена бібліотекарка Ганна Маджуга).

Конкурс проводився в чотири етапи: домашнє завдання, бліцтурнір, письмова робота та спілкування з журі. Зібралися ерудити, котрі не просто люблять читати книжки українських та зарубіжних авторів, а цікаво й дуже дотепно аналізують їх, висловлюючи власні оригінальні міркування. Когось це надихнуло на створення своїх віршів, оповідань, повістей, романів, п'єс, гуморесок, рецензій, малюнків та кросвордів... Хтось захоплено перекладає твори українською мовою (з англійської, німецької, французької, іспанської), грає ролі знаменитих персонажів у драматичному гуртку, просто обговорює з друзями книжкові новинки, які найбільше припали до душі. Чимало ходять і до музичної школи.

І всі талановиті діти дуже люблять тварин! Чи то вже їхні чотирилапі домашні улюбленці отак позитивно впливають на дітлахів... Та, справді, всі хлопчики й дівчатка, котрі беруть участь у конкурсі «Найкращий читач», не лише розумні, а й чуйні, небайдужі, патріотичні люди. І це – надзвичайно приємно!

Якщо ж говорити про найулюбленіших письменників, то зараз уже не настільки популярна авторка «Гаррі Поттера» Джоан Роулінг. Натомість діти все активніше читають саме українські книжки. Серед авторів найчастіше згадувалися Всеволод Нестайко, Володимир Рутківський, Іван Андрусяк, Марина Павленко, Леся Воронина, видавництво Івана Малковича «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Читали й мої казкову трилогію про Кракатунчика «Душа на обличчі» та веселий роман-серіал «Потягуськи» (дякую за листи і малюнки).

Отже, переможцями конкурсу стали шестикласниця колегіуму № 11 **Аліна Омельянюк** та учениця 7-А класу школи № 20 **Вікторія Медведєва**. Чарівна Аліна пише вірші, грає на домбрі і хоче стати юристом. Вікторія грає на скрипці та фортепіано і мріє про власний бізнес і благодійну діяльність.

Головне – попри всі нинішні негаразди в нашій державі, ці обдаровані діти налаштовані оптимістично, вірять у незалежну Україну і хочуть жити та працювати тут.

Сергій ДЗЮБА, голова журі конкурсу

ІНФОРМУЄМО

Заява про наміри

ТОВ «ВЕСТ ПЕТРОЛ МАРКЕТ» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, які розташовані за адресою: АЗС № 23-02 – 14000, Чернігівська обл., м. Чернігів, проспект Миру, 231а.

Основне призначення підприємства – прийом, зберігання рідних та газоподібних нафтопродуктів (бензину нафтового, дизпалива, зріджений вуглеводневий газ) і заправлення автомобілів, а також надання супутніх послуг автовласникам – продаж супутніх товарів.

У процесі виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються такі забруднюючі речовини: вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець - 0,35314 т/р, бензин (нафтовий малосірчистий, у перерахунку на вуглець) - 1,94186 т/р, пропан - 0,93682 т/р, бутан - 0,76815 т/р.

Сумарні валові викиди становлять – 3,99997 т/рік.

Усі викиди — у межах допустимих норм, перевищення санітарних норм на межі санітарно-захисної зони не виявлено.

Збір зауважень громадських організацій та окремих громадян з даного питання проводить Чернігівська міська рада, протягом місяця з дати публікації оголошення, яка знаходиться за адресою: 14000, м. Чернігів, вул. Магістратська, 7, (0462)-675304.

Заява про наміри

ТОВ «ВЕСТ ПЕТРОЛ МАРКЕТ» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, які розташовані за адресою: АЗС № 23-01 – 17500, Чернігівська обл., м. Прилуки, вул. Котляревського, 101.

Основне призначення підприємства – прийом, зберігання рідних та газоподібних нафтопродуктів (бензину нафтового, дизпалива, зріджений вуглеводневий газ) і заправлення автомобілів, а також надання супутніх послуг автовласникам – продаж супутніх товарів.

У процесі виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються такі забруднюючі речовини: вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець - 0,35314 т/р, бензин (нафтовий малосірчистий, у перерахунку на вуглець) - 1,84186 т/р, пропан - 0,86682 т/р, бутан - 0,76815 т/р.

Сумарні валові викиди становлять – 3,82997 т/рік.

Усі викиди — у межах допустимих норм, перевищення санітарних норм на межі санітарно-захисної зони не виявлено.

Збір зауважень громадських організацій та окремих громадян з даного питання проводить Прилуцька міська рада, протягом місяця з дати публікації оголошення, яка знаходиться за адресою: 17500, Чернігівська обл., м. Прилуки, вул. Незалежності, буд. 82, т. 04637-33190, 04637-32015.

Заява про наміри

ТОВ «ВЕСТ ПЕТРОЛ МАРКЕТ» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, які розташовані за адресою: АЗС № 23-03 – 17050, Чернігівська обл., Козелецький р-н., с. Кіпті, вул. Слов'янська, 53а.

Основне призначення підприємства – прийом, зберігання рідних та газоподібних нафтопродуктів (бензину нафтового, дизпалива, зріджений вуглеводневий газ) і заправлення автомобілів, а також надання супутніх послуг автовласникам – продаж супутніх товарів.

У процесі виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються такі забруднюючі речовини: вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець - 0,85314 т/р, бензин (нафтовий малосірчистий, у перерахунку на вуглець) - 2,14186 т/р, пропан - 0,83482 т/р, бутан - 0,66813 т/р.

Сумарні валові викиди становлять – 4,49795 т/рік.

Усі викиди — у межах допустимих норм, перевищення санітарних норм на межі санітарно-захисної зони не виявлено.

Збір зауважень громадських організацій та окремих громадян з даного питання проводить Козелецька районна державна адміністрація, , яка знаходиться за адресою 17000, смт Козелець, вул. Соборності, 27, т. (04646) 4-24-68, e-mail: kozadm_post@cg.gov.ua протягом місяця з дати публікації оголошення.

Заява про наміри

ТОВ «ВЕСТ ПЕТРОЛ МАРКЕТ» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, які розташовані за адресою: АЗС № 23-04 – 15572, Чернігівська обл., Чернігівський р-н., с. Красне, вул. Дружби, 1а.

Основне призначення підприємства – прийом, зберігання рідних та газоподібних нафтопродуктів (бензину нафтового, дизпалива, зріджений вуглеводневий газ) і заправлення автомобілів, а також надання супутніх послуг автовласникам – продаж супутніх товарів.

У процесі виробничої діяльності в атмосферне повітря виділяються такі забруднюючі речовини: вуглеводні насичені С12-С19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець - 0,25314 т/р, бензин (нафтовий малосірчистий, у перерахунку на вуглець) - 1,84186 т/р, пропан - 0,83682 т/р, бутан - 0,66815 т/р

Сумарні валові викиди становлять – 3,59997 т/рік.

Усі викиди — у межах допустимих норм, перевищення санітарних норм на межі санітарно-захисної зони не виявлено.

Збір зауважень громадських організацій та окремих громадян з даного питання проводить Чернігівська районна рада, протягом місяця з дати публікації оголошення, яка знаходиться за адресою: 14027, м.Чернігів, вул.Шевченка,48, (0462) 676-958, факс 676-958, e-mail: chernihiv-rayrada@ukr.net.

четвер	п'ятниця	субота	неділя	понеділок	вівторок	середа
7 березня	8 березня	9 березня	10 березня	11 березня	12 березня	13 березня
-3 +5	+5 +12	+7 +11	+4 +8	+3 +7	+1 +1	-1 +3

Гороскоп з 11 по 17 березня

ОВЕН (21.03-20.04). Вплив планет ви відчуєте на собі відразу – кудись випаруються галасливі друзі, докучливі шанувальники. Цей тиждень має пройти в тихій і спокійній обстановці. Займіться вирішенням наболілих проблем, а серйозні рішення відкладіть на потім. Але близьким приділяйте стільки часу, скільки знадобиться – ви їм зараз дуже потрібні.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Інтриги будуть серйозно турбувати вас на роботі. Однак ви навряд чи зможете вплинути на те, що відбувається – залишається тільки спостерігати і стежити за ситуацією, не випускаючи її з-під контролю. У вашому особистому житті можливі кардинальні зміни.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Ваша нерішучість не на часі і може зашкодити іміджу ділової людини і професіонала. Вам не слід відмовчуватися, сміливо говоріть про те, що ви знаєте, вмієте, діліться секретами майстерності, – це все буде вам на руку. Фінанси прийдуть з несподіваного боку: це може бути повернення боргу або премія.

РАК (22.06-23.07). Приємні новини надійдуть від ваших клієнтів або партнерів – взаємна робота була настільки ефективною, що з вами вирішили продовжити співпрацю або покращили її умови. У перспективі на вашу контору чекає гарний прибуток, а особисто на вас – премія.

ЛЕВ (24.07-23.08). У дружній компанії можливе виникнення легкого флірту. Але мова не йде ні про які серйозні стосунки. На подвиги зовсім не тягне, та й спогади про колишні стосунки ще дуже свіжі. Щоб дати вихід енергії, почніть новий проект або всерйоз займіться своєю зовнішністю.

ДІВА (24.08-23.09). Суцільні накладки і негаразди на роботі з колегами. Вас можуть постійно підводити, а керівництво буде вмовляти попрацювати понаднормово. Доведеться всіх виручати і всіх підміняти, незважаючи на бажання все кинути і хоч трохи відпочити.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). У цей період вірогідні численні приємні зустрічі і нові знайомства. Нехай з цього нічого серйозного і не вийде, але ви розважитеся і нарешті відпочинете. У жодному разі не ризикуйте своєю репутацією! Справитися з моральним напруженням допоможуть близькі.

СКОРПІОН (24.10-22.11). У родині ви можете триматися осторонь, бути самотнім вовком. А все тому, що в даний момент сімейні обов'язки вам здаються неймовірно нудними – хочеться про все забути, відключитися і по-справжньому відпочити від різних турбот. Можлива поява цікавих ідей щодо додаткового джерела доходу.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Доведеться поборотися за свої кровно зароблені. Може навіть виникнути конфлікт інтересів з кимось із колег або конкурентів. Але несподівано для себе вам вдасться взяти верх, незважаючи на загальну невпевненість в собі і занепад сил. Тверезо оцініть рівень своїх доходів і всерйоз підійдіть до планування бюджету, інакше можете влізти в борги.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Прихильність близьких і друзів цього тижня вам гарантована. Саме вони допоможуть вам впоратися з фінансовими труднощами і не попросять швидкого повернення боргу. Обов'язково приділіть час своїй зовнішності.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Гроші – ось що вийде у вас на перше місце. Не нехтуйте допомогою обізнаних людей: їхні поради будуть неоціненні і допоможуть уникнути великих фінансових негараздів. Не робіть необдумані покупки і не розпоряджайтесь сімейним бюджетом, не запитавши думки близьких. Ви можете розраховувати на фінансову допомогу в кінці тижня від близької людини.

РИБИ (20.02-20.03). Нарешті прийшов час позитивних змін. З'являться реальні можливості заробити досить великі гроші. Нехай не все ще до кінця ясно, і не всі проблеми вирішені, але світло в кінці тунелю вже видно.

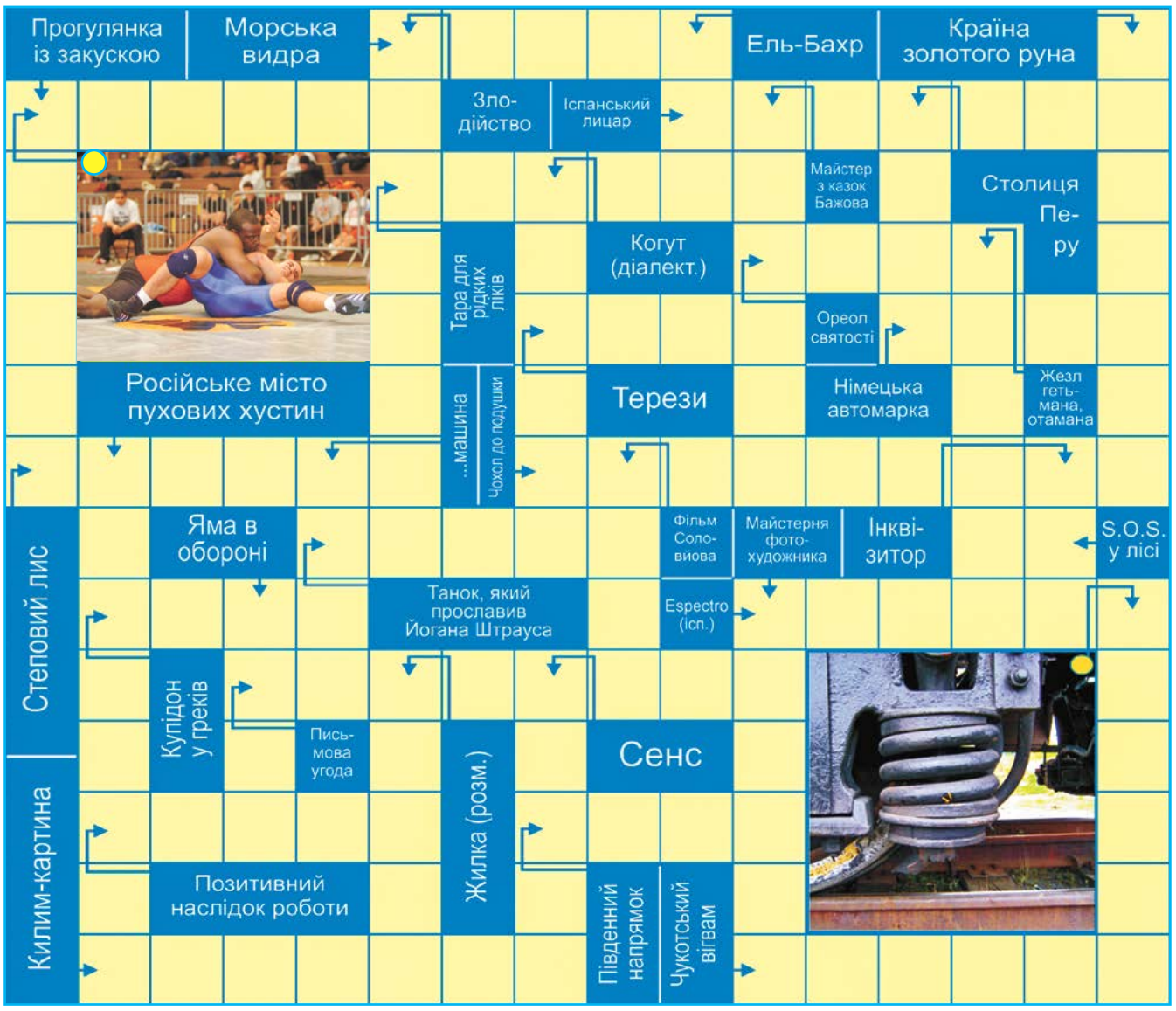

«Чернігівщина» жартує

– Мойша, а шо ви завжди купуєте парну кількість квітів?

– Дуже просто. Просиш 6 троянд, на тебе співчутливо дивляться і роблять велику знижку. Дуже зручно: три троянди – дружині, три – коханці...

* * *

Людський мозок унікальний. Він працює без упину 24 години на добу з самого моменту народження, і зупиняється тільки тоді, коли дружина дає тобі трубку, щоб ти привітав її маму з днем народження.

* * *

Вітаю подругу з Днем народження:

– ... дітей – слухняних, чоловіка – люблячого, батьків – здорових...

– Дякую! А цих куди дівати?

* * *

Якщо ти вважаєш, що вдало одружився, то почекай рік. Коли гарантія скінчиться, тоді й видно буде.

* * *

Відповіді на сканворд №9

Мій перський килим на 100% складається з шерсті, і більше 80% з неї – це шерсть мого перського кота.

* * *

У школі на геометрії ми вчили, що кути бувають гострі, тупі і прямі. Але коли я вирішив поклеїти в старій квартирі шпалери, то зрозумів, що є ще криві кути, і в природі їх багато...

«Мімоза» по-новому

Складові: морква, картопля, консервований тунець, петрушка, білі сухарі, перепелині яйця, маринована цибуля.

Приготування

Загорніть моркву і картоплю у фольгу і запечіть в духовці до готовності. Перепелині яйця покладіть в киплячу воду і проваріть 2 хвилини. Сухарі змішайте із зеленню і перебийте до однорідності в блендері. Готову картоплю і моркву розімніть недбало пальцями і викладіть як основу. Посоліть. На картоплю і моркву викладіть кілька перепелиних яєць. Зверху покладіть мариновану цибулю. Наступним шаром викладіть консервований тунець. Якщо вам мало рідини, додайте кілька ложок маринаду з тунця або кілька ложок оливкової олії. Засипте хлібними крихтами.

Рафаелло в домашніх умовах

Складові: кукурудзяні палички - 100 г; згущене молоко - 1 банка (370 г); масло вершкове - 50 г; горіхи кеш'ю (арахіс або будь-які інші) - 30 г; кокосова стружка для обвалки - 80 г.

Приготування

Пропустити палички через м'ясорубку або натерти на дрібній тертці. Додати згущене молоко, перемішати до отримання густої маси. Розтопити масло, влити до паличок зі згущеним молоком. Перемішати ретельно. Поставити в холодильник на 20 хвилин. Сформувати кульки, поклавши всередину горіх. Обваляти в кокосовій стружці.

Чернігівщина
Редактор: Сергій Дзюба

Газета «Чернігівщина: новини і оголошення». **Засновник:** Мусаханов В. З. **Видавець:** ФОП Каранда Я.О. Реєстраційне свідоцтво ЧГ №492-141 ПР від 17.06.11 р.

Відповідальність за факти, цитати, власні імена й інші відомості несуть автори публікацій, а рекламну інформацію- рекламодавець. Редакція не веде переписку з читачами. Редакція може не поділяти точки зору автора. Рукописи не повертаються й не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. Статті, відмічені знаком <Р>, публікуються на правах реклами. Матеріали, позначені рубрикою «Імідж», є рекламними.

Ціна договірна
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС: 94502

Тираж номера: 20000
Надруковано у ПАТ «ПВК «Десна», 14000, м.Чернігів, проспект Перемоги, 62

Адреса редакції: **14013, м. Чернігів, вул. Олега Міхнюка, 41-А, корп.2, кв.2**
E-mail: **cn94502@gmail.com**
тел. редакції: **(0462) 67-47-00**

НАШІ РЕКВІЗИТИ:
ФОП Каранда Ярослав Олександрович
р/р 26006051410795 у Чернігівському РУ Приватбанку
МФО 353586, ЄДРПОУ 2775408453